

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน ๒๕๖๔

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ จัดทำขึ้น ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และฉบับร่างที่ ๑๓ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยบูรณาการกับแผนความต้องการตามยุทธศาสตร์พัฒนาของจังหวัดระยอง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ และอื่นๆที่เกี่ยวข้องในจังหวัดระยอง รวมทั้งได้นำข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง “แหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐาน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ตามระบบตลาดนำการผลิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรอย่างยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว เพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ และพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรท่องเที่ยว และมียุทธศาสตร์ดำเนินการ ๔ ประเด็นได้แก่ (๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน (๓) เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (๔) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดระยอง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง

กันยายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑	บทนำ
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระยอง
ส่วนที่ ๓	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดระยอง
ส่วนที่ ๔	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง
ส่วนที่ ๕	โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ส่วนที่ ๖	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่การพัฒนาภาคการเกษตรไว้ใน มาตรา ๗๒ (๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น มาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา ๗๕ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาล ภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้าง

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

มูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยและการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเกษตรขนาด

กลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง
กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม
ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์
ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร
ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการ
แปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และ
ภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์
การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง
การเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์
จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ
การใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

(เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๔ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่หาได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า และพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็น

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

ภายใต้กระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ก่อให้เกิดความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยนั้น พบว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถนำมาซึ่งโอกาสและความเสี่ยงที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไปให้เกิดผลสำเร็จหรือเป็นอุปสรรค หน่วงรั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยซึ่งมีที่มาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก พบว่ามีที่มาจากความก้าวหน้าและความแพร่หลายของเทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งการสรรค์สร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยการพัฒนาคนและระบบบริหารจัดการด้านดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศให้มีความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงให้กระจายลงสู่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง เท่าทัน ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบเชิงลบและเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อประเทศไทยในการที่จะต้องเร่งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขรับมือนั้น พบว่ามาจากแนวโน้มด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ซึ่งจะบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงยังอาจเป็นเงื่อนไขท้าทายต่อมิติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างความเสมอภาคในสังคม ซึ่งบริบทสถานการณ์ของประเทศไทยที่ยังมีข้อจำกัดภายในหลายประการนั้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแล้ว อาจส่งผลให้ประเทศไทยมีความเปราะบางยิ่งขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีความผันผวนสูง ตลอดจนอาจพลาดโอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถก้าวตามโลกได้อย่างเท่าทัน นำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว และอาจต้องจมกับปัญหาเรื้อรังที่ฉุดรั้งความก้าวหน้าของประเทศในทุกมิติอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๐) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะ

นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้เงื่อนไขความท้าทายทั้งหลายดังกล่าว จึงจำเป็นที่ประเทศจะต้องเสริมสร้างให้เกิด ความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระดับโครงสร้างของประเทศบนพื้นฐานของความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อ ก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคเดิมให้ประเทศไทยมีสมรรถนะเพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งเร่ง เพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ทั้งนี้ การยกระดับสมรรถนะและศักยภาพของประเทศไทยในระยะเวลาอันใกล้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ อย่างเป็นรูปธรรมหากอาศัยเพียงการมุ่งแก้ไขเฉพาะหน้าหรือการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานใน รายละเอียดเพียงเล็กน้อย เนื่องจากการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป จะไม่เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลันในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผล กระทบที่รุนแรงและแผ่ขยายในวงกว้าง หรือทันต่อการแสวงหาโอกาสที่จะสร้างผลประโยชน์ที่ผลักดันให้ ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

(๑) พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)

การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้ แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับ การเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้ยืดหยุ่นได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลง ในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกัน กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังมุ่งกำหนดทิศทาง การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจาย ผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุล ระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยน อนาคตพหุมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของ สถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังให้ความสำคัญกับ เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ

“Hi-Value and Sustainable Thailand โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับ ศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุนเสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีด ความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนเพื่อให้ เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศ สามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่าง ต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) องค์ประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Hi-Value and Sustainable Thailand)

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุ ทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมุ่งเน้น คัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม

(High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุน การพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบใน แต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อน ประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น HI-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ โดยรายละเอียดขององค์ประกอบ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High value-Added Economy) ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนา ต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลด ผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทาง ของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคต และมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดหรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของ โลกหากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของ โลก โดยหมุดหมายที่ประเทศต้องบรรลุให้ได้ภายในระยะ ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้เป้าหมาย ของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งรายได้และการจ้างงานที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ภาครเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลาย ประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มี มูลค่าเพิ่มสูง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้น ต้นทุนในการจัดหา น้ำเพื่อการเกษตรและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าของ เทคโนโลยี โดยเฉพาะ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีอัตโนมัติ และเทคโนโลยีดิจิทัล จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ ภาครเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรสามารถนำมาใช้จัดการกับความเสี่งและข้อจำกัดข้างต้น ประกอบทั้ง ๔ ด้าน และหมุดหมาย มีดังนี้และยังเป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและ ผู้ประกอบการแปรรูป รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน การท่องเที่ยวเป็นภาคบริการที่สำคัญของไทย โดยสร้างมูลค่าเพิ่มสูงถึงร้อยละ ๑๘ ของ GDP มีการจ้างงานกว่า ๘.๓ ล้านตำแหน่ง และมีหวังโซ่อุปทานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงไปยังหลายอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวจึงเป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยรูปแบบกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจ

การท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมามักเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้อย่างรวดเร็วจากการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติปริมาณมาก ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว เมื่อประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจภาคบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการท่องเที่ยวหยุดชะงักทั่วโลก และอาจทำให้รูปแบบของตลาดการท่องเที่ยวต้องเปลี่ยนแปลงไปในระยะยาว เมื่อพิจารณาประกอบกับบริบทความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ สังคมในระดับโลกที่ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ก่อให้เกิดโอกาสในการ ใช้จุดเด่นและความสร้างสรรค์เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่ท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์ บน พื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการ ฟื้นฟู อันเป็นการมุ่งเน้นสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

๒.๖ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอด และสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบ คลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยง ผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการ

^๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

ขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่าง ๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การเกษตร ที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี การเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนางองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดเนเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่

สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสีเขียวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่ยังไม่มีที่ดินทำกิน และมีการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรรมและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับ แผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำ ชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลดปล่อยขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดทาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาาร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทุนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่งแมลงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่ โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ ๕G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๗ การพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทยเป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่น ๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

^๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔).

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา

กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔

- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร

- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

- GDP ภาคเกษตร

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่าง

ประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการ
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

ทำงาน

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงานภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรเอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอนาคตให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนารฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมันและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวงรวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๙ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน^๗)

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
๒. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
๓. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
๔. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
๕. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประมาณ ๑๗๐,๕๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๙,๔๕๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๗ ในช่วง ๕ ปี (๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ที่ผ่านภาคเกษตรของภาคตะวันออก มีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ ในขณะที่ภาคเกษตรของประเทศมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ภาคเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี และสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นต้น ภาคเกษตรมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕.๖ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๒.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๘.๒ รองลงมา คือ ชลบุรี ร้อยละ ๑๑.๖ ระยอง ร้อยละ ๑๑.๑ และระยอง ร้อยละ ๑๑.๐ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรม ของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

๒.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๒ ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และระยอง มังคุด แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และระยอง ลำไย แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี เงาะ แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และระยอง ลองกอง แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

๒.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ไก่ไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก เป็ดเนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี เป็ดไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และสุกร แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

^๗ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๓,พฤษภาคม). แผนพัฒนาการเกษตรภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕. (ฉบับทบทวน)

๒.๔ ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ ชลบุรี รองลงมา คือ ระยอง อยุธยา และ จันทบุรี

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๖ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๕ พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๗๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๒๔๒,๖๘๘.๔๔ ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดระยอง และระยอง และเกษตรอินทรีย์ ๑,๑๓๙.๐๔ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และระยอง

๒.๑๐ แผนพัฒนาการเกษตรภาค ภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕^๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออก ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อน แห่งเอเชีย โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบรรจุหีบห่อ การแปรรูปและการจัดจำหน่าย

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และระยอง ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

^๔ คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ภาคตะวันออก). (๒๕๖๒, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕.

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและโพลินของกัมพูชา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ระยอง และสระแก้ว โดยปรับปรุง และบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม จัดสรรน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม รองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้น จากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริมการทำแหล่งเก็บกักน้ำ ขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

๒.๑๑ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด**๒.๑๑.๑ แผนพัฒนาภูมิภาคตะวันออก ๑ (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง)**

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑) วิสัยทัศน์ “พื้นที่พัฒนาพิเศษระดับอาเซียน แหล่งผลิตอาหารและผลไม้ปลอดภัยเพื่อการส่งออกและแหล่งท่องเที่ยวมาตรฐานระดับนานาชาติ”

๒) เป้าหมายการพัฒนา

- (๑) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
- (๒) แหล่งผลิตอาหารและผลไม้เพื่อการส่งออก
- (๓) แหล่งท่องเที่ยวมาตรฐานระดับนานาชาติ
- (๔) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๕) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

๓) ประเด็นการพัฒนา

- (๑) พัฒนาความพร้อมของพื้นที่สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม มุ่งสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
- (๒) พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
- (๓) ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
- (๔) เร่งแก้ไขปัญหามลพิษและพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๕) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัย

๔) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

- (๑) ฐานเศรษฐกิจชั้นนำและศูนย์กลางโลจิสติกส์
- (๒) แหล่งผลิตอาหารและผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง
- (๓) แหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตรโดย

ชุมชน

๒.๑๑.๒ แผนพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาภาคการเกษตรเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความจำเป็นและความเหมาะสมของพื้นที่ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา แผนปฏิบัติการและโครงการรองรับ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการหลักที่จำเป็นเร่งด่วนเป็นอันดับแรกที่ต้องเร่งดำเนินการ กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ และกรอบวงเงินเบื้องต้นที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน พร้อมระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีความจำเป็นและความเหมาะสมของพื้นที่ (๑) ความจำเป็นของการพัฒนาประเทศไทยสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่ใช้เทคโนโลยี ขั้นสูง และให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินการที่ผ่านมาในอดีตทั้งหมด (Disruptive Technologies) ทำให้ยุทธศาสตร์ชาติวางจุดยืนให้ประเทศไทยมีการเติบโตอย่างมีองค์รวม (Inclusive Growth) ที่ยั่งยืน และใช้เทคโนโลยีเพื่อเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งส่งผลต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยรัฐบาลมุ่งมั่นจะพัฒนาเชิงพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (๒) ความเหมาะสมของพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เป็นพื้นที่นำร่องนโยบายประเทศไทย ๔.๐ พื้นที่นี้ มีการดำเนินโครงการเมื่อกว่า ๓๕ ปีที่ผ่านมา มีความพร้อมในการพัฒนาต่อยอดให้มีการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ให้เต็มประสิทธิภาพ เช่น

- ฐานอุตสาหกรรมเดิมสนับสนุนการส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูง
- ผลผลิตการเกษตรมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วโลก เช่นทุเรียน มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับโลก เช่น พัทยา เป็นต้น
- โครงสร้างพื้นฐานที่ดีที่สุดในประเทศไทยแต่ยังไม่เชื่อมโยงทั้งระบบ
- ระบบเครือข่ายการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เชื่อมโยงในระดับภูมิภาคที่ศรัทธา
- ระบบการบริหารจัดการสาธารณสุข ปลอดภัย รองรับภาคอุตสาหกรรม เกษตรและการอยู่

อาศัยที่ดี

- มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักลงทุนทั่วโลก และประชาชนมีความคุ้นเคยกับอุตสาหกรรม

๑) วิสัยทัศน์ “ต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ ช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายใต้ต้นนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ และให้ประเทศไทยก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศพัฒนาโดยเร็วที่สุด”

๒) เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย ๓ ระดับ

(๑) **เป้าหมายระดับประเทศ** เป็นพื้นที่แรกที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ มีกฎหมาย องค์กรดำเนินการ และมีการกิจชัดเจน เป็นตัวอย่างของการพัฒนาพื้นที่อื่นๆ ในอนาคต รายได้ประชาชาติขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี สะสมและนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้และสร้างความสะดวกให้กับคนไทยทุกคนทุกระดับ

(๒) **เป้าหมายระดับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก** คือ การยกระดับการลงทุนในทุกด้านไม่ต่ำกว่า ๑.๕ ล้านล้านบาท ใน ๕ ปีแรก เพื่อให้เกิดฐานเทคโนโลยีใหม่ของประเทศ และเกิดการพัฒนาด้าน ความรู้และเทคโนโลยี ให้ก้าวทันโลกอนาคต

(๓) เป้าหมายระดับจังหวัด คือ ระยอง เป็นเมืองนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาและการท่องเที่ยวเกษตร ภายใน ๑๐ ปี

๓) **กรอบเวลาของการดำเนินการ** : มี ๓ ระยะ สอดคล้องกับเป้าหมายการเห็นผลสัมฤทธิ์

๔) **แนวทางการพัฒนา** ประกอบด้วย ๖ แนวทาง โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการสำคัญ ที่ต้องดำเนินการในระยะเร่งด่วน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งนักลงทุนไทยและต่างประเทศ

แนวทางที่ ๑ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจอย่างไร้รอยต่อ และพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ สำหรับโครงการขนาดใหญ่จะสนับสนุนให้เอกชนร่วมลงทุนเพื่อให้มีการให้บริการที่มีประสิทธิภาพรวดเร็ว และมีมาตรฐาน พร้อมทั้งปรับปรุงขั้นตอนการเข้าร่วมทุนของเอกชนให้เร็วขึ้นจากเดิม ๔๐ เดือน เหลือ ๘-๑๐ เดือน โดยดำเนินงานครบขั้นตอนของ พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๖

แนวทางที่ ๒ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการสะสมทุนเทคโนโลยีและเป็นฐานในการพัฒนาเทคโนโลยีต่อยอดต่อไป ด้วยการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูงที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิต เพื่อส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งประกาศเขตส่งเสริมพิเศษ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อควบคุมโรงงานให้อยู่ในพื้นที่เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเท่านั้น และกำหนดเงื่อนไขการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากเอกชนสู่บุคลากรไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม

แนวทางที่ ๓ : การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวในพื้นที่สู่การท่องเที่ยวระดับโลกอย่างยั่งยืน รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้สูง และกระจายนักท่องเที่ยวสู่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานที่พัฒนาในโครงการ

แนวทางที่ ๔ : การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากรและงานวิจัยให้ตรงความต้องการของอุตสาหกรรม ทำให้เกิดฐานความรู้ เทคโนโลยี งานวิจัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับอุตสาหกรรมขั้นสูง

แนวทางที่ ๕ : การพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ และศูนย์กลางการเงิน ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการศึกษาเพื่อเตรียมการดำเนินงาน โดยจะพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่ มีความสะดวกสบาย มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เข้าอยู่อาศัยให้มีความสะดวกสบาย มีสังคมคุณภาพและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สามารถมีงานจ้างงานในพื้นที่ โดยไม่ต้องเดินทางไกล เช่น เมืองศูนย์กลางการเงินและธุรกิจ เมืองการบิน เมืองท่องเที่ยว เป็นต้น

แนวทางที่ ๖ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เพื่อเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล สำหรับสนับสนุนการศึกษา การวิจัยพัฒนา การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายและระบบการให้บริการประชาชนรวมทั้งศูนย์บริการนักลงทุนแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (OSS) ที่ทันสมัยรวดเร็ว การพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ และเตรียมระบบเศรษฐกิจดิจิทัลในทุกระดับ

นอกจากนี้ ยังมีแผนสนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น แผนสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาการเกษตร แผนพัฒนาแหล่งน้ำ แผนพัฒนาสาธารณสุข เป็นต้น เป็นแผนที่หน่วยงานที่

รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาเชื่อมโยงอย่างบูรณาการกับแผนพัฒนาภาพรวม การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษ

๕) ผลประโยชน์สำคัญที่คาดว่าจะได้รับของจังหวัดระยอง

- อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดระยอง เฉลี่ยช่วง ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ที่ร้อยละ ๕.๖ ต่อปี
- การจ้างงานของจังหวัดระยอง เพิ่มขึ้นประมาณ ๓.๒ แสนคน ในช่วง ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) หรือขยายตัวของการจ้างงานที่เฉลี่ยร้อยละ ๒.๓ ต่อปี
- จำนวนนักท่องเที่ยว (ผู้มาเยือน) ชาวต่างชาติและชาวไทย ในช่วง ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๙.๘ ต่อปี และ ๘.๘ ต่อปี

๒.๑๓ แผนพัฒนาจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ (ทบทวนปี ๒๕๖๕)

แผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เป็นการดำเนินการภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับจังหวัดในและนอกประเทศ โดยเฉพาะภาวะความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดระยองที่เป็นไปอย่างรวดเร็วจากนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล และส่งผลกระทบต่อจังหวัดทั้งเชิงบวกและลบ กรอบแนวคิดสำคัญในการแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ คือ **“จังหวัดระยองเป็นเมืองที่มีการคิดและนำนวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา เป็นเมืองที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี - เป็นเมืองที่มีสมดุลการพัฒนา - ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** โดยแนวคิดดังกล่าว เป็นการสร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาจะเป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคนระยอง

กรอบแนวคิดการพัฒนาจังหวัดระยอง เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุภารกิจของจังหวัดโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง และคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงที่เป็นทั้งโอกาสและข้อจำกัดของการพัฒนาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนี้

● เป็นเมืองที่มีการคิดและนำนวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ในประเด็นการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ กำหนดการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกโดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับจากชุมชน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย บริการสังคม และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและทั่วถึง สามารถสนับสนุนการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน ควบคู่กับการพัฒนาภาคการผลิตต่างๆ ได้อย่างเกื้อกูลและยั่งยืน ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนา โดยกำหนดแนวทาง คือ

๑. เร่งรัดการแก้ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการกำกับดูแลตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๒. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ลดการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ลดการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยง่าย โดยเฉพาะในพื้นที่มาบตาพุด และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ขยายพื้นที่อุตสาหกรรมใน

รูปแบบนิคมอุตสาหกรรมเพื่อควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีกระบวนการผลิตเชื่อมโยงกันเพื่อลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุด

๓. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ให้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ๒ ฝั่งทะเล อ่าวไทยและอันดามันเพื่อเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวคุณภาพมีจำนวนมากขึ้น

๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และรองรับการเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ขยายขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้บูรณาการและเชื่อมโยงกันทั้งระบบ เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางราง ทางเรือและอากาศ พัฒนาระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ โครงข่ายน้ำ ระบบไฟฟ้า เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะ น้ำเสีย และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา วิศวกรรมและเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทางให้สอดคล้องกับความต้องการของกิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างเหมาะสมและยกระดับบริการสาธารณสุขทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

๕. กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยส่งเสริมการเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจหลักกับเศรษฐกิจชุมชนในทุกภาคการผลิต ทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และธุรกิจเพื่อสังคม

ทั้งนี้ จะสอดคล้องการพัฒนาตามโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) จังหวัดระยองถูกกำหนดให้เป็น “**เมืองนานาชาติมาตรฐานโลก น่าน้อยที่สุดในอาเซียน เมืองธุรกิจอุตสาหกรรมที่ทันสมัย เน้นการวิจัยด้านอาหาร ไบโอบีโอเทคโนโลยีและปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม**” ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต พร้อมกับอุตสาหกรรมเป้าหมายอีก ๑๐ ประเภทคือ ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) ๕ อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) จะเสริมสร้างศักยภาพด้านการค้า การลงทุนให้จังหวัดระยองอย่างมหาศาล จึงถือเป็นโอกาสสำคัญที่ทุกภาคส่วนจะร่วมกันพัฒนาประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านการผลิต บุคลากร การสรรสร้างผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือค้นคิดนวัตกรรมแล้วนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

● **เป็นเมืองที่มีคุณภาพชีวิตดี (City of good and quality of life)** เป็นการเสริมสร้างการพัฒนาจังหวัดระยองให้เป็นเมืองที่ประชาชนมีสุขภาพดี สวัสดิการดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดย

สุขภาพดี คือการมีสุขที่ดีทั้งทางกาย ใจ จิตวิญญาณ/ปัญญาและสังคม

สวัสดิการที่ดี คือประชาชนได้รับสวัสดิการจากภาครัฐตามสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ตลอดจนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที

สิ่งแวดล้อมที่ดี คือ สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ ปลอดภัย มีสุขภาพที่ดี มีโครงสร้างของเมืองที่เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมชุมชนรวมทั้งการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ครบถ้วนและทั่วถึง

● **มีพัฒนาอย่างสมดุล (balanced of development)**

- การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาภายใต้ปัจจัยสนับสนุนที่เอื้ออำนวยและระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมมุ่งปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้เป็นฐานเศรษฐกิจของประเทศที่เข้มแข็งและขยายตัวอย่างมีคุณภาพ

- ปรับเปลี่ยนการพัฒนาและการขยายตัวของอุตสาหกรรมจากภาพของอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลภาวะ ไปเป็นเมืองอุตสาหกรรมน่าอยู่ โดยนำแนวความคิดอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-Industrial Town) มาใช้อย่างจริงจัง

- เพิ่มน้ำหนักให้กับการพัฒนาด้านสังคม สุขภาพสิ่งแวดล้อม การเกษตร การท่องเที่ยว และพาณิชย์กรรม เพื่อกลับไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจ ๔ ขา ซึ่งเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชน เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาและการเจริญเติบโต

- เพิ่มศักยภาพการประกอบธุรกิจการค้า (พาณิชย์กรรม) อย่างกว้างขวาง ทั้งการค้าปลีกและการค้าส่งเพื่อให้ความเข้มแข็งสามารถแข่งขันในเวทีอาเซียนได้

● **น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy)** มาประยุกต์ใช้ในภาคการพัฒนาระดับภาคส่วน โดย

- **ภาครัฐ** ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง วางกฎระเบียบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในด้านสังคมให้เกิดความสมดุลและกระแสนโยบายตามหลักธรรมาภิบาล

- **ภาคธุรกิจเอกชน** ให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเองใช้วัตถุดิบในประเทศและภูมิปัญญาท้องถิ่น ลงทุนขยายกิจการอย่างค่อยเป็นค่อยไป แบ่งผลกำไรคืนสู่สังคมและดูแลพนักงานอย่างมีคุณธรรม

- **ภาคเกษตร** เน้นการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของครัวเรือน

- **ภาคประชาชน** เน้นการมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง พัฒนาวัฒนธรรมและคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการจัดทำแผนชุมชน สร้างแผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นภูมิคุ้มกันชุมชนเข้มแข็ง

๑. เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดระยอง ปีพ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

เมืองนวัตกรรมก้าวหน้า พัฒนาอย่างสมดุล บนพื้นฐานความพอเพียง
City innovative advances, Balanced development and Based on the sufficiency economy

๒. ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย

๑) เศรษฐกิจของจังหวัดระยองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว ภาคพาณิชย์กรรม เป็นไปอย่างสมดุล

๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความความมั่นคงทางสังคมบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) ทรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม

๔) เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการนำนวัตกรรมมาใช้อย่างเหมาะสม ควบคู่กับความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย	รายละเอียดตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี ๒๕๖๑	ค่าเป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. เศรษฐกิจของจังหวัดระยองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว เป็นไปอย่างสมดุล	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔.๘	ร้อยละ ๔.๘		๔.๙	๕.๐	๕.๑	๕.๒
	รายได้รวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๕ ๒๐,๒๓๖ ล้านบาท		๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๕ (๓๓,๘๑๑.๓๖ ล้านบาท)		๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	พื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์เพิ่มขึ้น ๔ พื้นที่	พื้นที่		๑	๒	๓	๔
๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความมั่นคงทางสังคมบนพื้นฐานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สัดส่วนคนยากจนลดลงเหลือ ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๐.๓๒		๐.๑๕	๐.๑๐	๐.๐๕	๐.๐๐
	ความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพตติ ระดับ ๕**	ระดับ ๕		๕	๕	๕	๕
	ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของรัฐ ประกอบด้วย ถนน ไฟฟ้า ประปา	N/A		๘๒	๘๔	๘๖	๘๘
๓. ทรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ทุกภาคส่วน ดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม	พื้นที่ป่าไม้รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒ (๑๘๒,๒๗๖ ไร่)		๔	๖	๘	๑๐
	ปริมาณขยะต่อวัน ลดลง ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๔ ๓๕๕,๑๔๕ ตัน/ปี		๖	๘	๑๐	๑๒
	จำนวนแหล่งที่ปกอาศัยสัตว์น้ำ เช่น ปะการัง ปะการังเทียม เพิ่มขึ้น ๒๐ แห่ง	N/A		๕	๑๐	๑๕	๒๐
๔. เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการนำนวัตกรรมมาใช้อย่างเหมาะสม ควบคู่กับมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ความพึงพอใจของผู้ประกอบการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งการพัฒนาระบบขนส่งและโลจิสติกส์ ร้อยละ ๘๐	N/A		๗๔	๗๖	๗๘	๘๐
	สินค้าหรือการบริการได้รับการพัฒนาและเป็นที่รู้จักในตลาดต่างประเทศ ๓๒ ประเภทชนิด	N/A		๘	๑๖	๒๔	๓๒
	ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการวางแผนพัฒนาการค้าและการลงทุน ภาคพาณิชย์กรรม ๔๐๐ ผู้ประกอบการ	N/A		๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐	๔๐๐

๔. ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

การพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมสงบสุข เศรษฐกิจก้าวหน้า และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอก การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระยองมุ่งเน้นเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆ และเสริมสร้างรากฐานการพัฒนาให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และให้ความสำคัญตามลำดับการพัฒนา จำนวน ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว (Improving the quality with innovative of agricultural products, fishery products and livestock to meet international standards. Coupled with the development of agriculture, industry and tourism)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน (Develop tourism potential to grow in tandem with agriculture and industry, quality and sustainability)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Promote the development of the industrial sector to the Eco Industry, Support for CSR And creative Innovation to EEC)

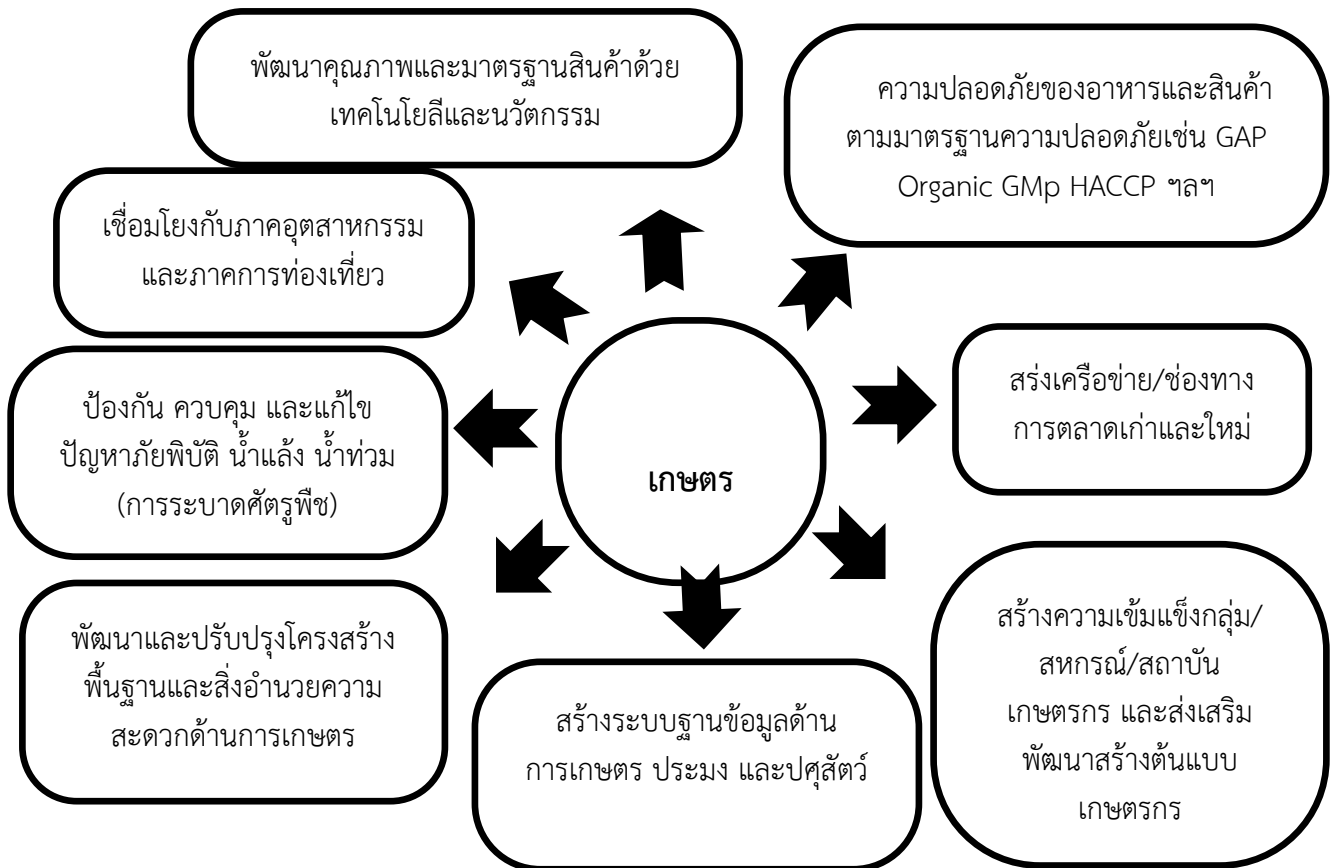
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม (Prevent, Conservation and use of natural resources and the environment on the basis of participation)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Enhancing quality of life And the participation of citizens in accordance with the philosophy of sufficiency economy)

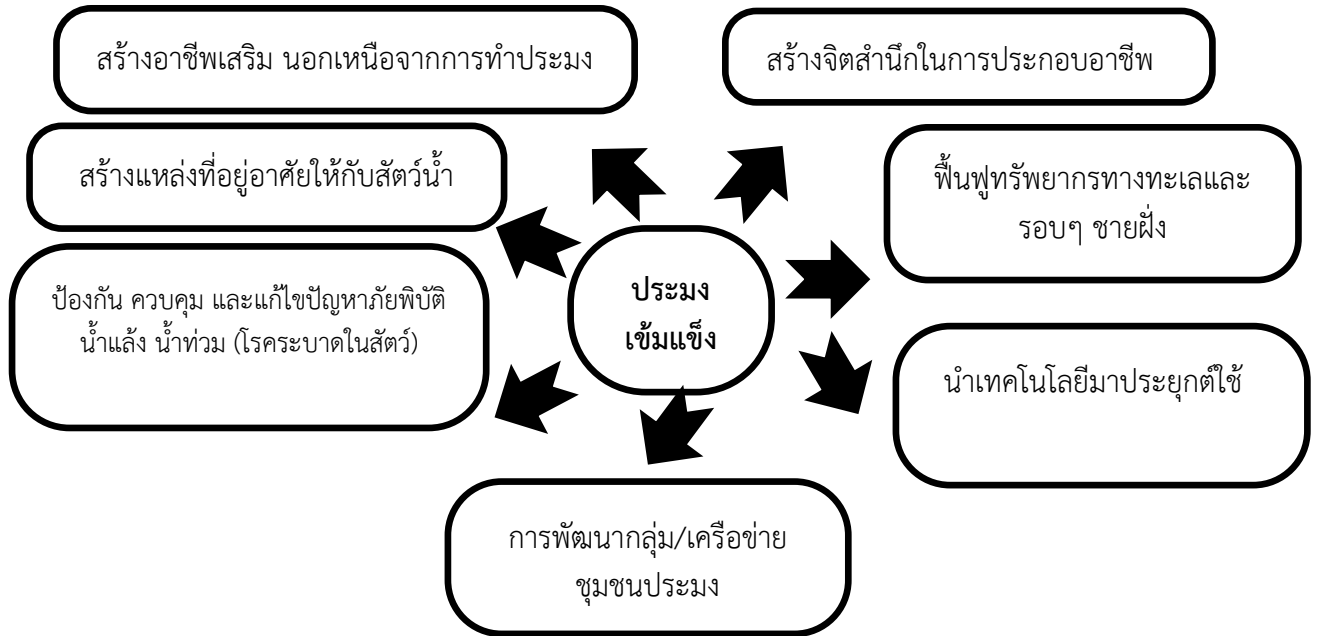
ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชย์-กรรม และภาคบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล (Strengthen and improve the ability of the commercial sector and the service sector to compete internationally)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

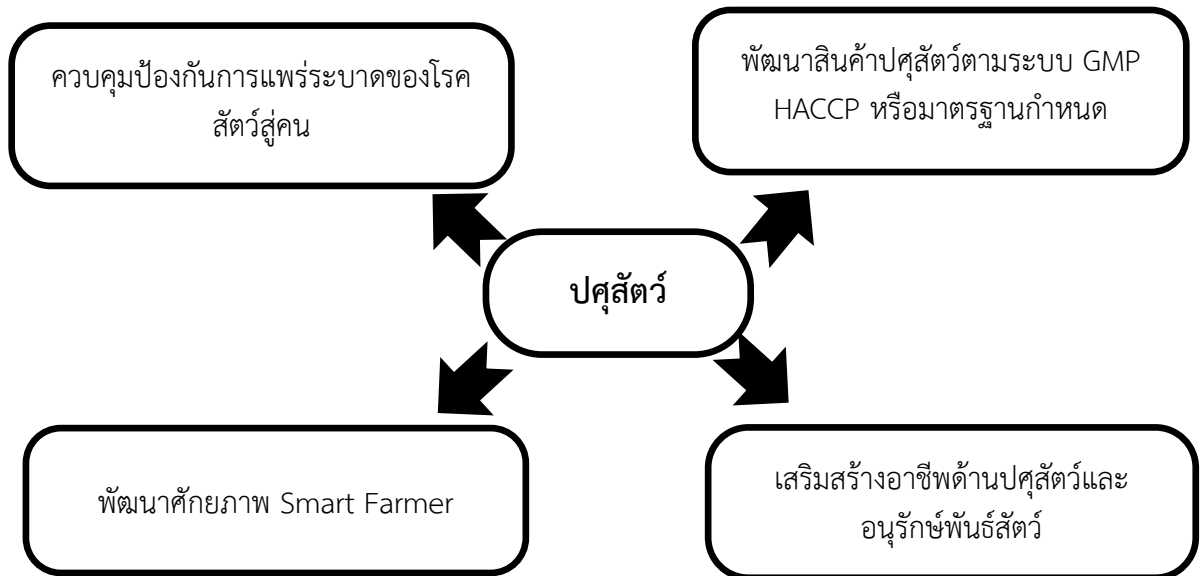
ด้านเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สำคัญและเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวจังหวัดระยอง เนื่องจากจังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา สับปะรด มันสำปะหลัง ข้าว ปาล์มน้ำมัน อ้อย ผลไม้ต่าง ๆ เช่น ทูเรียน เงาะ และมังคุด เป็นต้น ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลงทุกปี

ด้านการประมง จังหวัดระยองมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร ประกอบอาชีพประมง ซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญ นอกจากการทำประมงประเภทอาหารสดแล้ว ยังมีการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น อาหารทะเลแห้ง เป็นต้น ทั้งนี้ ยังมีการทำประมงน้ำจืดด้วย เนื่องจากมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ๕ อ่าง ปัจจุบันอาชีพประมงชายฝั่งหรือประมงเรือเล็กได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากสัตว์ทะเลเศรษฐกิจ เช่น กุ้ง หอย หมึก ปู ปลา มีน้อยลงและมีการแย่งชิงพื้นที่ประมง ประกอบกับพื้นที่ประมงเดิมมีการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ต้องออกหากินไกลขึ้น ต้นทุนสูงขึ้น

ด้านปศุสัตว์ จังหวัดระยองมีการเลี้ยงปศุสัตว์ควบคู่กับการทำไร่ ทำสวนผลไม้ เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่ แพะ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ : ผลผลิตทางการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ และพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ให้มีความปลอดภัย และมีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๒) สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์ โดยใช้ตลาดนำการผลิต
- ๓) สนับสนุนการวิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูป สินค้า และผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนในการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- ๔) เสริมสร้างและสนับสนุนความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร (Smart Farmer) กลุ่ม/สหกรณ์/สถาบันเกษตรกร/บริษัทประชารัฐรักสามัคคี
- ๕) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการผลิตภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์
- ๖) ส่งเสริมภาคการเกษตร ให้มีการเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยว และภาคอุตสาหกรรม
- ๗) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- ๘) เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระยอง

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดระยอง

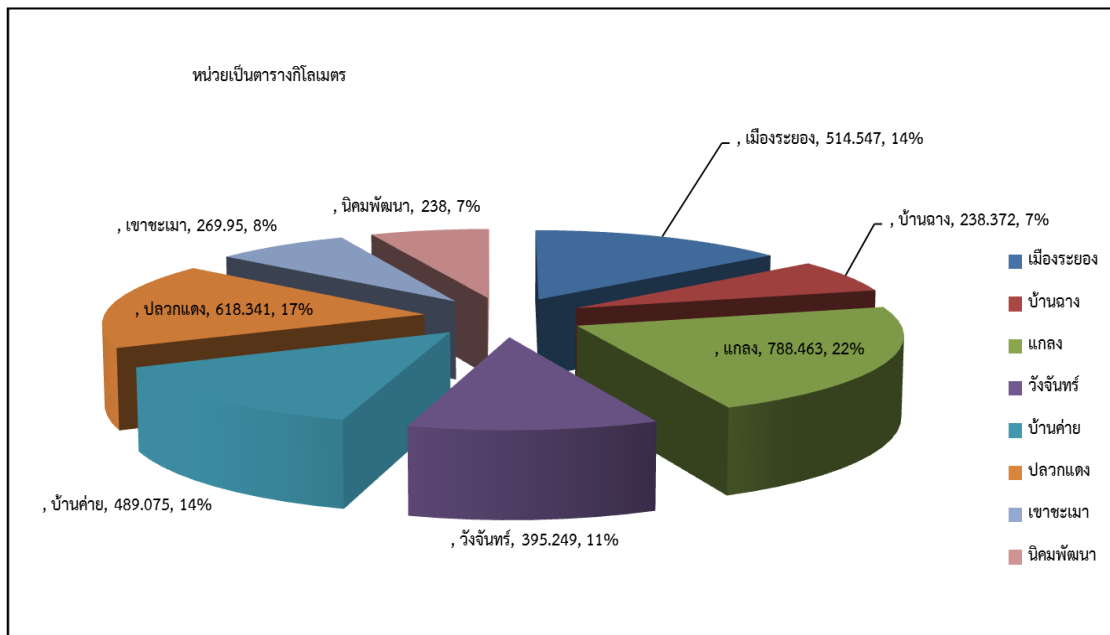
๑.๑ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดระยอง

๑.๑.๑ การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดระยอง แบ่งการปกครองเป็น ๘ อำเภอ ได้แก่

ตารางที่ ๑ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดระยอง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร /เมือง/ตำบล	อบต.
๑. เมืองระยอง	๕๑๔.๕๔๗	๑๔.๔๙	-	๑๕	๘๔	๘	๘
๒. แกลง	๗๘๘.๔๖๓	๒๒.๒๐	๔๗	๑๕	๑๔๗	๘	๑๐
๓. บ้านค่าย	๔๘๙.๐๗๕	๑๓.๗๗	๑๑	๗	๖๖	๓	๔
๔. ปลวกแดง	๖๑๘.๓๔๑	๑๗.๔๑	๔๖	๖	๓๔	๒	๖
๕. บ้านฉาง	๒๓๘.๓๗๒	๖.๗๑	๒๗	๓	๒๐	๔	๑
๖. วังจันทร์	๓๙๕.๒๔๙	๑๑.๑๓	๗๐	๔	๒๙	๑	๔
๗. เขาชะเมา	๒๖๙.๙๕๐	๗.๖๐	๗๔	๔	๒๙	๑	๓
๘. นิคมพัฒนา	๒๓๘.๐๐๐	๖.๗๐	๒๐	๔	๓๐	๓	๒
รวม	๓,๕๕๑.๙๙๗	๑๐๐.๐๐		๕๘	๔๓๙	๒๗	๓๘

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดระยอง

๑.๑.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๒ จำนวนประชากรของจังหวัดระยองปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	ประชากร			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองระยอง (Mueang Rayong)	๑๓๙,๗๓๙	๑๔๖,๑๑๖	๒๘๕,๘๕๕	๑๙๔,๑๕๑
๒	บ้านฉาง (Ban Chang)	๓๘,๑๓๒	๓๘,๖๐๓	๗๖,๗๓๕	๔๕,๖๑๑
๓	แก่ง (Klaeng)	๖๒,๘๑๑	๖๗,๖๒๙	๑๓๐,๔๔๐	๖๕,๖๓๖
๔	วังจันทร์ (Wang Chan)	๑๒,๙๑๙	๑๓,๑๓๓	๒๖,๐๕๒	๑๓,๒๓๑
๕	บ้านค่าย (Ban Khai)	๓๓,๙๒๖	๓๕,๖๙๓	๖๙,๖๑๙	๓๖,๑๑๐
๖	ปลวกแดง (Pluak Daeng)	๓๘,๓๗๔	๓๗,๓๖๓	๗๕,๗๓๗	๔๙,๙๓๔
๗	เขาชะเมา (Bo Phloi)	๑๑,๗๗๐	๑๑,๘๘๓	๒๓,๖๕๓	๑๑,๐๐๙
๘	นิคมพัฒนา (Nikhom Phattana)	๒๖,๘๓๓	๒๗,๒๖๘	๕๔,๑๐๑	๓๔,๑๗๕
รวม		๓๖๔,๕๐๔	๓๗๗,๖๘๘	๗๔๒,๑๙๒	๔๙๙,๘๕๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดระยอง

๑.๒ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดระยอง

๑.๒.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดระยองตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๒ - ๑๓ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๑ - ๑๐๒ องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ ๓,๕๕๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒,๒๒๐,๐๐๐ ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๑๗๙ กิโลเมตร

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขต อ.หนองใหญ่ อ.บ่อทอง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขต อ.นายายอาม อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับชายฝั่งอ่าวไทย ยาวประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขต อ.สัตหีบ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

๓) **สภาพพื้นที่** (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินระยอง)

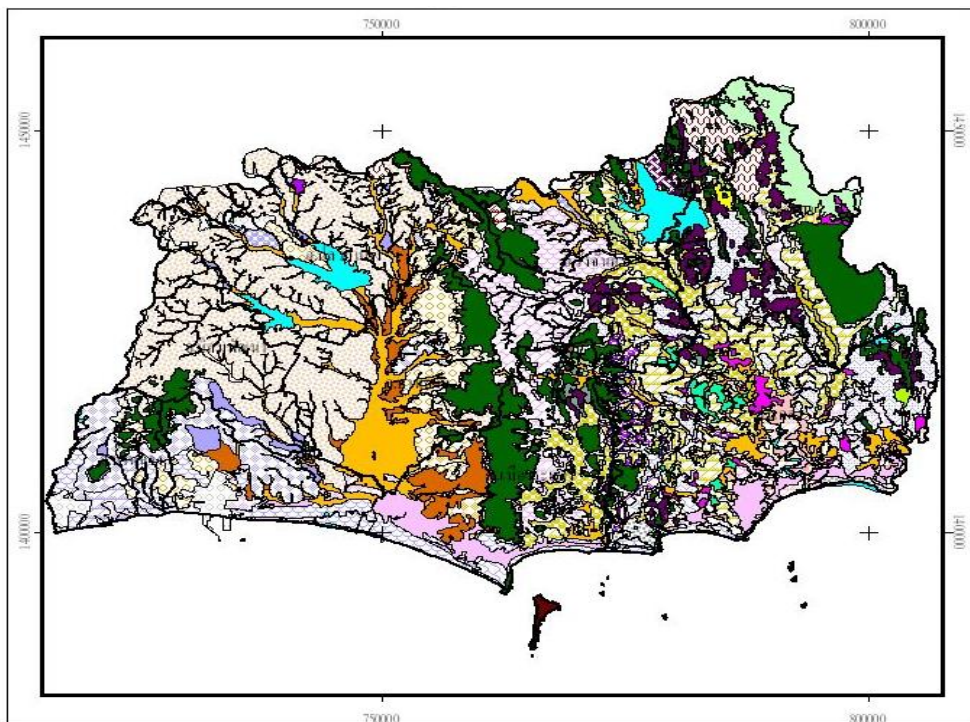
ลักษณะภูมิประเทศและธรณีสัณฐานของจังหวัดระยอง สามารถแบ่งได้ดังนี้

(๑) หาดทรายและสันทราย (beach and beach ridge) เนื่องจากจังหวัดระยอง อยู่ติดชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย จึงมีแนวหาดทราย และสันทรายเป็นแนวยาวอยู่ทางใต้สุดของจังหวัด ตามแนวของ ชายฝั่งทะเล คือ แนวตะวันออก-ตะวันตก

(๒) ที่ลุ่มต่ำ (depression tidal flat and former tidal flat) และที่ราบเรียบ (alluvial plain and flood plain) บริเวณที่ลุ่มต่ำ จะมีอยู่ทางด้านใต้ถัดจากสันทรายขึ้นมาทางเหนือเป็นหย่อม ๆ ตาม แนวตะวันออก-ตะวันตก มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มต่ำมาก น้ำทะเลท่วมถึง มีน้ำแช่ขังตลอดปี หรือ เกือบตลอดปี ส่วน ที่ราบเรียบ จะอยู่ถัดขึ้นมาจากที่ลุ่มต่ำ มีน้ำแช่แห้งเฉพาะช่วงฤดูฝน พบเป็นหย่อมๆ สลับกับพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด

(๓) บริเวณที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดและลูกคลื่นลอนชัน (undulating and rolling) สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดระยองจะมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด ลูกคลื่นลอนชัน และเนินเขาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่ง อยู่เหนือขึ้นไปจากที่ราบเรียบ และที่ลุ่มต่ำ ซึ่งมีความลาดชันตั้งแต่ ๓-๑๖ เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่นี้เป็นบริเวณพื้นผิวที่ เหลือค้ำจากการกัดกร่อน (erosion surface)

(๔) บริเวณที่เป็นเนินเขาและที่ลาดเชิงเขา (hilly terrain and foot slope) บริเวณพื้นที่นี้จะมีลักษณะเป็นเนินเขาลูกเล็กๆ ติดต่อกันไป หรือเป็นที่ลาดเชิงเขา ซึ่งมีความลาดชันตั้งแต่ ๑๖ เปอร์เซ็นต์ ถึงไม่เกิน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่บริเวณนี้จะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีทั้งที่เป็นพื้นผิวที่เหลือค้ำ จาก การ กัดกร่อน (Erosion surface) และพื้นที่หินดาซเชิงเขาและภูเขา (hills and mountains) เป็นลักษณะภูมิ ประเทศที่มีความลาดชันเกินกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ และมีระดับสูงชันจากพื้นที่บริเวณรอบๆ ตั้งแต่ ๑๕๐ เมตร ขึ้นไป

๔) **ลักษณะดิน** (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินระยอง)

จากการสำรวจ ศึกษาลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดระยอง สามารถจำแนกดิน ออกเป็น ๓๐ กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่รวมประมาณ ๒,๐๘๐,๑๒๙ ไร่ หรือร้อยละ ๙๓.๗๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วย พื้นที่เบ็ดเตล็ด ๖ หน่วย ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ เกาะ พื้นที่ชื้นแฉะ ที่ดินดัดแปลง ที่อยู่อาศัย และพื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓๙,๘๗๑ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๓๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ ๓ แสดงเนื้อที่ของกลุ่มชุดดินและพื้นที่เบ็ดเตล็ดจังหวัดระยอง

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่		ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ			ไร่	ร้อยละ
๑	กลุ่มชุดดินที่ ๓	๒,๒๘๐	๐.๑	๒๐	กลุ่มชุดดินที่ ๔๓	๑๐๑,๖๑๖	๔.๕๘
๒	กลุ่มชุดดินที่ ๖	๑๘,๘๐๙	๐.๘๕	๒๑	กลุ่มชุดดินที่ ๔๕	๑๙๒,๙๕๑	๘.๖๙
๓	กลุ่มชุดดินที่ ๗	๓,๓๔๒	๐.๑๕	๒๒	กลุ่มชุดดินที่ ๔๗	๕๙๒	๐.๐๓
๔	กลุ่มชุดดินที่ ๑๑	๙,๘๐๓	๐.๔๔	๒๓	กลุ่มชุดดินที่ ๔๘	๗,๕๐๐	๐.๓๔
๕	กลุ่มชุดดินที่ ๑๓	๒๑,๓๐๗	๐.๙๖	๒๔	กลุ่มชุดดินที่ ๔๙	๒,๓๕๘	๐.๑
๖	กลุ่มชุดดินที่ ๑๔	๕,๐๓๒	๐.๒๓	๒๕	กลุ่มชุดดินที่ ๕๐	๑๔,๑๒๑	๐.๖๓
๗	กลุ่มชุดดินที่ ๑๗	๑๗๘,๑๕๐	๘.๐๒	๒๖	กลุ่มชุดดินที่ ๕๑	๑๔,๖๗๔	๐.๖๗
๘	กลุ่มชุดดินที่ ๑๗hiB	๑๓,๖๖๐	๐.๖๑	๒๗	กลุ่มชุดดินที่ ๕๓	๑,๓๒๔	๐.๐๖
๙	กลุ่มชุดดินที่ ๑๘	๑,๘๘๖	๐.๐๘	๒๘	กลุ่มชุดดินที่ ๕๖	๔๘๔๔๓	๒.๑๘
๑๐	กลุ่มชุดดินที่ ๒๓	๕๔,๗๖๙	๒.๔๗	๒๙	กลุ่มชุดดินที่ ๕๙	๑๕,๙๕๒	๐.๗๒
๑๑	กลุ่มชุดดินที่ ๒๔	๑๐,๙๕๖	๐.๔๙	๓๐	กลุ่มชุดดินที่ ๖๒	๒๔๖,๖๘๐	๑๑.๑๑
๑๒	กลุ่มชุดดินที่ ๒๕	๓๙๓	๐.๐๒	๓๑	พื้นที่ป่าไม้	๔๐,๐๘๘	๑.๘๑
๑๓	กลุ่มชุดดินที่ ๒๖	๑๖๖,๗๑๑	๗.๕๑	๓๒	เกาะ	๓,๙๗๐	๐.๑๘
๑๔	กลุ่มชุดดินที่ ๓๒	๑๕,๖๖๕	๐.๗๑	๓๓	พื้นที่ขึ้นแฉะ	๗,๙๙๘	๐.๓๖
๑๕	กลุ่มชุดดินที่ ๓๔	๒๔๔,๐๗๑	๑๑	๓๔	ที่ดินดัดแปลง	๒๙,๓๙๑	๑.๓๒
๑๖	กลุ่มชุดดินที่ ๓๕	๕๓๑,๔๔๓	๒๓.๙๔	๓๕	พื้นที่ชุมชน	๔,๒๐๐	๐.๑๙
๑๗	กลุ่มชุดดินที่ ๓๙	๒๖,๘๒๗	๑.๒๑	๓๖	พื้นที่น้ำ	๕๔,๒๒๖	๒.๔๔
๑๘	กลุ่มชุดดินที่ ๔๐	๑๑๗,๖๘๖	๕.๓		รวม	๒,๒๒๐,๐๐๐	๑๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินระยอง

รายละเอียดลักษณะและคุณสมบัติของดินแต่ละกลุ่มชุดดิน มีดังนี้

(๑) กลุ่มชุดดินที่ ๓ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินเหนียว ดินลึกมาก การระบายน้ำเลว ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง ดินบนเป็นสีดำ ดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๘๐ ไร่ หรือ ๐.๑๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒) กลุ่มชุดดินที่ ๖ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินเหนียว ดินลึกมาก การระบายน้ำค่อนข้างเลว ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นกรด ดินสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘,๘๐๙ ไร่ หรือ ๐.๘๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๓) กลุ่มชุดดินที่ ๗ พื้นที่ค่อนข้างดอน มีคันทากักเก็บน้ำ ดินเหนียว ลึกมาก การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นกรด ดินบนสีน้ำตาลปนสีเทาและดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๓๔๒ ไร่ หรือ ๐.๑๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๔) กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินเหนียว หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องในฤดูแล้ง และมีรอยอุกโถงในดิน ดินสีปานกลาง การระบายน้ำเลว ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา และมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุดปะสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ภายในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๙,๘๐๓ ไร่ หรือ ๐.๔๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๕) กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินลึก การระบายน้ำเลวมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก แต่เมื่อมีการระบายน้ำออกหรือทำให้ดินแห้ง ค่าปฏิกริยาจะลดลงเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว และพบเศษซากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๓๐๗ ไร่ หรือ ๐.๙๖ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๖) กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินเหนียว ดินลึก การระบายน้ำเลวมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างลึกกว่า ๘๐ เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๐๓๒ ไร่ หรือ ๐.๒๓ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๗) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินร่วนละเอียด ดินลึกมากถึงลึก การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกรดเล็กน้อย ดินบนสีน้ำตาลปนสีเทาและดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินปนทราย มีเนื้อที่ ๑๗๘,๑๕๐ ไร่ หรือ ๘.๐๒ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๘) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗hiB ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินร่วนละเอียด ดินลึกมากถึงลึก การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกรดเล็กน้อย ดินบนสีน้ำตาลปนสีเทาและดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินปนทราย มีเนื้อที่ ๑๓,๖๖๐ ไร่ หรือ ๐.๖๒ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๙) กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินร่วนละเอียด ดินลึกมากถึงลึก การระบายน้ำค่อนข้างเลว ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นกรดเล็กน้อย ดินมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๘๘๖ ไร่ หรือ ๐.๐๘ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๒๓ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินทราย ดินลึกมาก การระบายน้ำค่อนข้างเลว ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง ดินมีสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๔,๗๖๙ ไร่ หรือ ๒.๔๗ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๔ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินทรายลึกมาก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังทับถมของตะกอนเนื้อหยาบพบในบริเวณที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นดินทรายนปนดินร่วน หรือดินทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีเทา ในดินชั้นล่าง บางแห่งจะพบชั้นที่มีการสะสมอินทรีย์วัตถุ เป็นชั้นบาง ๆ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๙๕๖ ไร่ หรือ ๐.๔๙ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒๕ ดินพื้นที่ลุ่มหรือน้ำขัง ดินร่วนปนทราย ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนดินเหนียวที่มีกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก ดินตื้น การระบายน้ำค่อนข้างเลว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา และพบจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ได้ชั้นลูกรังอาจพบชั้นดินเหนียวที่มีคิลาแลงอ่อนปะปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๙๓ ไร่ หรือ ๐.๐๒ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖ พื้นที่ดอนในเขตดินขึ้น ดินเหนียว ดินลึกถึงลึกมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖๖,๗๑๑ ไร่ หรือ ๗.๕๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ พื้นที่ดอนในเขตดินขึ้น ดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทราย แปร ดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕,๖๖๕ ไร่ หรือ ๐.๗๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ พื้นที่ดอนในเขตดินขึ้น ดินร่วนละเอียด ดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๔,๐๗๒ ไร่ หรือ ๑๐.๙๙ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๖) กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ พื้นที่ดอน ดินร่วนละเอียด ดินลึกมาก มีการระบายน้ำดี

ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย ดินมีสีน้ำตาล สีเหลือง อาจพบจุดประในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๓๑,๔๔๓ ไร่ หรือ ๒๓.๙๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๗) กลุ่มชุดดินที่ ๓๙ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินร่วนหยาบ ดินลึก มีการระบายน้ำดี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๖,๘๒๖ ไร่ หรือ ๑.๒๑ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๘) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ เป็นพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา หรือเป็นพื้นที่ภูเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหยาบ ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง และอาจพบจุดประสีต่าง ๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๗,๖๘๖ ไร่ หรือ ๕.๓๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๑๙) กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินทรายจัด ดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง ดินบนมีสีเทาแก่ ใต้ลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ดินล่างเป็นชั้นสะสมของพวกอินทรีย์วัตถุ เหล็กหรืออิมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๑๒๕ ไร่ หรือ ๐.๕๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๐) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินทราย ดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างดีเกินไป ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อน หรือเหลือง ถ้าพบบริเวณสันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๑,๖๑๖ ไร่ หรือ ๔.๕๘ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ ดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๒,๙๕๒ ไร่ หรือ ๘.๖๙ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ พื้นที่ตอน ดินร่วนปนเศษหิน ดินตื้น พบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร มีการระบายน้ำดี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย ดินมีสีน้ำตาล สีเหลือง มีเนื้อที่ประมาณ ๕๙๒ ไร่ หรือ ๐.๐๓ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๓) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อค่อนข้างหยาบ เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดส่วนใหญ่เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันจนถึงเนินเขา เป็นดินตื้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่ หรือ ๐.๓๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔๙ เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินตื้น เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากวัสดุเนื้อค่อนข้างหยาบ วางทับอยู่บนชั้นดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินพื้น หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินที่ต่างชนิดต่างยุคกัน พบบริเวณพื้นที่ตอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นดินตื้นถึงตื้นมากถึงชั้นลูกรัง มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษหินทราย พบภายในความลึกก่อน ๕๐ เซนติเมตร สีดินเป็นสีน้ำตาล สีหรือสีเหลือง และก่อนความลึก ๑๐๐ เซนติเมตร จะเป็นชั้นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีแดง และมีศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่จำนวนมาก อาจพบชั้นหินทรายหรือหินดินดานที่ผุพังสลายตัวแล้วในชั้นถัดไป ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๓๕๘ ไร่ หรือ ๐.๑๑ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๕) กลุ่มชุดดินที่ ๕๐ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินร่วนปนกรวดหิน ดินตื้น พบชั้นกรวดหินตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร มีการระบายน้ำดี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย ดินมีสีน้ำตาล สีเหลือง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๔,๑๒๑ ไร่ หรือ ๐.๖๔ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๖) กลุ่มชุดดินที่ ๕๑ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินร่วนปนเศษหิน ดินตื้นหรือตื้นมาก พบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร มีการระบายน้ำดี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๔,๖๗๔ ไร่ หรือ ๐.๖๖ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๗) กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ พื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินร่วนปนดินเหนียว ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกกรงหรือเศษหิน พบชั้นกรวด หินพื้นหรือเศษหินในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร มีการระบายน้ำดี ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด ดินมีสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๓๒๓ ไร่ หรือ ๐.๐๖ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๘) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ เป็นกลุ่มชุดดินที่ดินร่วนลึกปานกลาง จากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากวัสดุเนื้อค่อนข้างหยาบที่มาจากพวกหินตะกอน มีการระบายน้ำดี พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา มีการระบายน้ำดี มักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลซีด สีแดงและสีน้ำตาลปนแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๘,๔๔๕ ไร่ หรือ ๒.๑๘ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๒๙) กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียด ที่เกิดจากตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่ทับถม การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕,๙๕๒ ไร่ หรือ ๐.๗๒ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

(๓๐) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เพอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่เป็นดินตื้น และมีหินพื้นโผล่กระจายในพื้นที่มากกว่า ๑๐ เพอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๖,๖๘๑ ไร่ หรือ ๑๑.๑๑ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่

๑.๒.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) **ฤดูกาล** (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาระยอง) จังหวัดระยองมีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน(tropical savanna climate)ลมทะเลพัดผ่านตลอดปี อากาศอบอุ่นไม่ร้อนจัด บริเวณชายฝั่งทะเลเย็นสบาย ฤดูฝนจะมีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมของทุกปี ฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เดือนเมษายน จังหวัดระยองได้รับอิทธิพลจากลมประจำฤดูกาล ได้แก่ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมพายุหมุนเขตร้อน และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนั้นยังได้รับอิทธิพลจากลมประจำถิ่นอยู่เป็นประจำ ดังนั้น ลักษณะภูมิอากาศจึงไม่ร้อนจัดในช่วงฤดูร้อนหรือหนาวจัดในช่วงฤดูหนาว

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมา ปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ ฤดูนี้อุณหภูมิของจังหวัดระยอง ไม่ลดต่ำมากเหมือนภาคอื่นๆ เพราะเขตนี้อยู่ปลายมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ก็ยังมีชายฝั่งทะเลจึงทำให้จังหวัดระยอง ไม่หนาวเย็นมากนัก

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์และสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ระยะนี้มีลมตะวันออกเฉียงใต้และลมเฉื่อยจากทะเลในตอนบ่าย พัดมาร่วมกับลมตะวันออกเฉียงใต้ จึงทำให้ลมมีกำลังแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ฝั่งทะเลระยองในระยะเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนจึงมีคลื่นลมค่อนข้างแรงในตอนบ่ายและเย็น ทำให้อุณหภูมิไม่สูง อากาศจึงไม่ร้อนมากนัก

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออก ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๔ ปริมาณน้ำฝน จังหวัดระยอง ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๓	๑,๗๑๖.๑๐
๒๕๕๔	๑,๖๕๐.๔๐
๒๕๕๕	๑,๕๘๕.๑๐
๒๕๕๖	๑,๗๒๒.๙๐
๒๕๕๗	๑,๐๔๙.๙๐
๒๕๕๘	๑,๔๔๙.๗๐
๒๕๕๙	๑,๕๐๑.๐๐
๒๕๖๐	๑,๖๕๙.๒๐
๒๕๖๑	๑,๐๐๘.๑๐
๒๕๖๒	๙๕๖.๐๐
๒๕๖๓	๑,๗๑๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาระยอง

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๕ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๓	๓๕.๑๐	๑๙.๕๐	๒๘.๗๐	๑๐๐.๐๐	๓๔.๐๐	๗๙.๐๐
๒๕๕๔	๓๔.๕๐	๑๘.๕๐	๒๗.๘๐	๙๘.๐๐	๓๙.๐๐	๗๗.๐๐
๒๕๕๕	๓๔.๘๐	๒๑.๐๐	๒๘.๔๐	๙๘.๐๐	๓๖.๐๐	๗๙.๐๐
๒๕๕๖	๓๔.๗๐	๑๖.๐๐	๒๘.๐๐	๙๘.๐๐	๒๘.๐๐	๗๘.๐๐
๒๕๕๗	๓๔.๐๐	๑๕.๐๐	๒๘.๕๐	๙๗.๐๐	๒๗.๐๐	๗๗.๐๐
๒๕๕๘	๓๕.๒๐	๑๖.๔๐	๒๕.๘๐	๙๕.๐๐	๓๐.๐๐	๗๖.๐๐
๒๕๕๙	๓๑.๐๐	๒๗.๐๐	๒๙.๐๐	๘๙.๐๐	๓๒.๐๐	๗๗.๐๐
๒๕๖๐	๓๓.๔๐	๒๒.๖๐	๒๘.๕๐	๘๗.๐๐	๓๐.๐๐	๗๘.๐๐
๒๕๖๑	๓๒.๒๐	๒๓.๕๐	๒๙.๒๐	๘๘.๐๐	๓๒.๐๐	๗๙.๐๐
๒๕๖๒	๓๔.๐๐	๒๐.๐๐	๒๘.๔๐	๙๖.๐๐	๕๔.๐๐	๗๗.๐๐
๒๕๖๓	๓๔.๕๐	๒๑.๑๐	๒๗.๘๐	๙๖.๐๐	๕๓.๐๐	๗๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาระยอง

๑.๒.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

๑) แม่น้ำ จังหวัดระยองมีแม่น้ำที่สำคัญ ๒ สาย ได้แก่

(๑) แม่น้ำระยองหรือคลองใหญ่ความยาวประมาณ ๕๐ กิโลเมตร มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขา กองซองและเขาพนมศาสตร์ ซึ่งไหลมาตามคลองต่างๆ แล้วมารวมกันเรียกว่าคลองใหญ่และไหลลงสู่ทะเลที่ตำบลปากน้ำ อำเภอมืองระยอง จังหวัดระยอง

(๒) แม่น้ำประแสร์ มีต้นกำเนิดจากเขาใหญ่ เขาอ่างฤๅไน เขาหินโรง เขาอ่างกระเด็น ไหลมาตามห้วยและคลองต่างๆ หลายสาย เช่น คลองประแสร์ คลองปลิง คลองบ่อทอง ห้วยหินคม คลองเจวี๊ด คลองตากกล้วย คลองชุมแสง คลองไผ่เหนือ - ใต้ คลองตวาด คลองพังห้วย คลองจากา คลองไข่ คลองแหวน คลองโพธิ์ คลองทาสีแก้วและคลองหนองพลงแล้วไหลมารวมกันเรียกว่าแม่น้ำประแสร์ มีความยาวประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร และไหลลงสู่ทะเลที่บ้านปากน้ำตำบลปากน้ำประแสร์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

๒) คลอง จังหวัดระยอง มีคลองต่างๆ ถึง ๑๗๐ คลอง ซึ่งมีน้ำใช้ตลอดปีที่สำคัญ ได้แก่

(๑) คลองดอกกราย มีความยาวประมาณ ๔๕ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเขาชาก กล้วยในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ไหลลงคลองหนองปลาไหล ก่อนที่จะบรรจบกับคลองใหญ่

(๒) คลองหนองปลาไหล มีความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาน้ำโจน เขาชมพูและเขาเรือตกในเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งไหลมาตามห้วยและคลองต่างๆ เช่น คลองระวิง คลองกรำ คลองปลวกแดง จังหวัดระยอง ไหลมารวมกัน เรียกว่า คลองหนองปลาไหล แล้วไหลลงสู่คลองใหญ่ที่บ้านหัวทุ่ง ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

(๓) คลองโพธิ์ มีความยาวประมาณ ๓๘ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเขาชมนุน เขาชะเอม และเขาปลายคลองโพธิ์ ไหลลงสู่แม่น้ำประแสร์ที่บ้านท่ากระชาย อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

(๔) คลองทับมา มีความยาวประมาณ ๑๒ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาต่างๆ เช่น เขาจอมแห เขาเกตุ เขากระบอก ซึ่งไหลมาตามห้วยและคลองต่างๆ เช่น คลองชากใหญ่ คลองหนองหล้าและคลองข้างตายไหลมารวมกันเรียกว่าคลองทับมาและไหลลงสู่แม่น้ำระยองที่บ้านเกาะกลอย อำเภอเมืองระยอง

(๕) คลองระโอก มีความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาชะเมาซึ่งไหลมาตามคลองต่างๆ เช่น คลองเขาจุด คลองสะท้อนและคลองน้ำเป็น ไหลมารวมกันเรียกว่าคลองระโอกและไหลลงสู่คลองโพธิ์ที่บ้านเนินสุขสำราญ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

๓) แหล่งน้ำใต้ดิน แหล่งน้ำใต้ดินมีคุณภาพปานกลางถึงคุณภาพดี ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลงและอำเภอวังจันทร์

๔) การชลประทาน จังหวัดระยองมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้สำหรับการเกษตรกรรม การอุปโภคบริโภคและการอุตสาหกรรม มีโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง จำนวน ๕ โครงการสามารถเก็บกักน้ำได้ ๕๔๒.๖๕ ล้าน ลบ.ม. และมีพื้นที่ชลประทานได้รับประโยชน์ ๒๐๑,๗๐๐ ไร่ แบ่งเป็น ๓ ประเภทหลักๆ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

(๑) โครงการชลประทานเพื่อการอุตสาหกรรมมีจำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหลและอ่างเก็บน้ำดอกกราย

(๒) โครงการชลประทานเพื่อป้องกันน้ำเค็มและอุทกภัยและเก็บกักน้ำ มีจำนวน ๖ โครงการ คือ โครงการป้องกันอุทกภัยระยอง บ้านค่าย อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลองระโอก และโครงการป้องกันน้ำเค็มลุ่มแม่น้ำประแสร์

(๓) โครงการชลประทานเพื่อการเกษตรจังหวัดระยอง มีจำนวน ๕ โครงการ คือ โครงการป้องกันอุทกภัยจังหวัดระยอง บ้านค่าย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลองระโอกและโครงการป้องกันน้ำเค็มลุ่มแม่น้ำประแสร์

ตารางที่ ๖ ข้อมูลแหล่งน้ำจำแนกตามประเภทแหล่งน้ำปี ๒๕๖๓ เป็นรายอำเภอ

อำเภอ	อ่างเก็บน้ำ ^๑ Reservoir		ฝายคอนกรีต Concrete wire ^๑	ทำนบ Dam ^๑	สระ,หนอง,บึง Pond ^๑	คู,คลอง ^๑ Canal,ditch	บ่อน้ำบาดาล (จำนวนบ่อ) Artesian well ^๒
	ขนาดกลาง Medium	ขนาดเล็ก Small					
เมืองระยอง	๑	-	๗	-	๒๒	๗	๑๒
แกลง	๑	-	๑๖	-	๕๖๙	๑๘	-
บ้านค่าย	-	-	๔๒	-	๑๖	๒๙	-
ปลวกแดง	๒	-	๓๐	-	๒๔๐	๒๓	-
บ้านฉาง	-	-	-	-	๖	๒	๒๘
วังจันทร์	-	-	-	-	-	-	-
เขาชะเมา	-	๑	-	-	-	-	-
นิคมพัฒนา	-	-	๒	-	๑๐	๑๑	-
รวม	๖	๑	๙๗	-	๘๖๓	๙๐	๔๐

ที่มา : โครงการชลประทานระยอง

๑.๒.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดระยอง/สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง)

- ๑) ป่าสงวนแห่งชาติ ๘ แห่ง เนื้อที่ ๘๒๑.๙๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๑๓,๗๔๓ ไร่
- ๒) อุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด พื้นที่ ๘๑,๘๗๕ ไร่ และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง พื้นที่ ๔๒,๔๐๐ ไร่
- ๓) มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง คือ ป่าเขาอ่างฤๅไน พื้นที่ ๓๒,๘๗๕ ไร่
- ๔) สวนรุกขชาติ ๒ แห่ง คือ สวนรุกขชาติเพ และ สวนรุกขชาติหนองสนม
- ๕) ป่าไม้ มีเนื้อที่ป่า ๑๘๒,๒๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๖ ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ตาม พ.ร.ฎ. กำหนดเขตอุทยานแห่งชาติ โดยแยกเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๘ แห่ง เนื้อที่ ๘๒๑.๙๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๑๓,๗๔๓ ไร่ อุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด พื้นที่ ๘๑,๘๗๕ ไร่ และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง พื้นที่ ๔๒,๔๐๐ ไร่ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๙๘.๘๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๒๔,๒๗๕ ไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน พื้นที่ ๓๒,๘๗๕ ไร่ และสวนรุกขชาติ ๒ แห่งคือสวนรุกขชาติเพและสวนรุกขชาติหนองสนม ป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดิบแล้ง นอกจากนี้ยังมีป่าชายเลน ป่าเบญจ-พรรณและป่าละเมาะ การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อที่ป่าไม้ของกรมป่าไม้ พบว่าเนื้อที่ป่าไม้ที่ลดลงในอัตราที่ลดลง เนื่องจากเนื้อที่ป่าที่เหลืออยู่ในเขตอนุรักษ์และภูเขาสูงชันไม่เหมาะกับการทำเกษตรรวมทั้งการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่าอย่างเข้มแข็งของเจ้าหน้าที่ สภาพปัญหาป่าไม้บางส่วนไม่ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากอยู่ในเขตนิคมสร้างตนเอง สหกรณ์นิคมและพื้นที่เขาเล็กๆน้อยๆ ประกอบกับปัจจุบันกฎหมายป่าชุมชนที่มุ่งเน้นให้ประชาชนร่วมจัดการป่าไม้ยังไม่ได้บังคับใช้ เพราะอยู่ระหว่างการพิจารณาหากกฎหมายฉบับนี้บังคับใช้ได้ คาดว่าจังหวัดระยองจะมีเนื้อที่ป่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันรักษาป่าและการฟื้นฟูป่า

ตารางที่ ๗ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายในท้องที่จังหวัดระยอง

ลำดับที่	ชื่อ	พื้นที่ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด	๘๑,๘๗๕
๒	อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง	๔๒,๔๐๐
๓	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน	๓๒,๘๗๕
รวม		๑๕๗,๑๕๐

๖) ป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้สำรวจสถานภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ป่าชายเลนในเขตป่าสงวนแห่งชาติและนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ พบว่า จังหวัดระยอง มีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมด ๓๑,๗๔๙.๐๒ ไร่ มีพื้นที่ป่าชายเลนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งหมด ๙,๘๙๘.๘๐ ไร่ การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดระยอง เกิดจากการใช้ประโยชน์ ๑๑,๒๘๓.๕๗ ไร่

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

เดิมชาวระยองส่วนใหญ่อาศัยตามบริเวณชายฝั่งทะเลและแม่น้ำ ประกอบอาชีพประมงและเกษตรกรรมเป็นหลักต่อมาเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นจำนวนมากทั้งในเขตนิคมอุตสาหกรรมและนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม มีแรงงานจากต่างจังหวัดหลั่งไหลเข้ามาในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ลักษณะทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมมากขึ้น

1) ด้านสังคม มิติสถานการณ์เชิงกลุ่มเป้าหมาย (Target based)

สถานการณ์เด็ก ส่วนใหญ่ประสบปัญหาสถานะความเป็นอยู่ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอาศัยอยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก นอกจากนี้มีประเด็นปัญหาของประชากรกลุ่มวัยเด็กที่รองลงมา คือ ปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร

สถานการณ์เยาวชน ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการติดเหล้า/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้มีประเด็นปัญหาของประชากรกลุ่มเยาวชนที่รองลงมา คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ และปัญหา เยาวชนพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์

สถานการณ์วัยแรงงาน ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการติดเหล้า/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้มีประเด็นปัญหาของประชากรกลุ่มวัยแรงงานที่รองลงมา คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ และปัญหาวัยแรงงานพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์

สถานการณ์ผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาสถานะความเป็นอยู่ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการอาศัยอยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก นอกจากนี้มีประเด็นปัญหาของประชากรกลุ่มผู้สูงอายุที่รองลงมา คือ ปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาการไม่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

สถานการณ์ครอบครัว ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้มีประเด็นปัญหาของครอบครัวที่รองลงมา คือ ครอบครัวที่มีการกระทำความรุนแรงต่อกัน และครอบครัวที่ดำรงชีพด้วยการเร่ร่อน ขอดทาน

สถานการณ์ชุมชน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับจำนวนชุมชนที่มีปัญหาสังคมกับปีที่ผ่านมา พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนร้านขายเหล้า/ บุหรี่ที่มีอยู่ในชุมชน และพื้นที่สร้างสรรค์ เช่น ลานกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย ในขณะที่สถานประกอบการเจริญในชุมชน เช่น ร้านคาราโอเกะ สนุกเกอร์ ร้านเกมส์ ฯลฯ มีจำนวนลดลง

มิติสถานการณ์เชิงประเด็นสังคม (Issue based)

ลำดับที่ 1 ปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ผู้ประสบปัญหาส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงานรองลงมา คือ ผู้สูงอายุ และเยาวชน

ลำดับที่ 2 ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ ผู้ประสบปัญหาส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ รองลงมา คือ แรงงาน

ลำดับที่ 3 ปัญหาผู้สูงอายุไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ

ลำดับที่ 4 ปัญหาผู้สูงอายุป่วยเรื้อรัง ติดเตียง/ ติดบ้าน

ลำดับที่ 5 ปัญหาคนพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์ ผู้ประสบปัญหาส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ รองลงมา คือ วัยแรงงาน และเยาวชน

ลำดับที่ 6 ปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร

มิติสถานการณ์เชิงพื้นที่ (Area based)

(1) อำเภอแกลง ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รองลงมา คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ และปัญหาผู้สูงอายุไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ

(2) อำเภอนิคมพัฒนา ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รองลงมา คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ และปัญหาคนพิการขาดแคลนกายอุปกรณ์

(3) อำเภอปลวกแดง ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ รองลงมา คือ ปัญหา การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาผู้สูงอายุป่วยเรื้อรัง ติดเตียง/ ติดบ้าน

(4) อำเภอเขาชะเมา ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ รองลงมา คือ ปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาผู้สูงอายุป่วยเรื้อรัง ติดเตียง/ ติดบ้าน

(5) อำเภอบ้านค่าย ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ รองลงมา คือ ปัญหาผู้สูงอายุไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ และปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

(6) อำเภอบ้านฉาง ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ รองลงมา คือ ปัญหาผู้สูงอายุไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ และปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

(7) อำเภอเมืองระยอง ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาการมีพฤติกรรม ไม่เหมาะสม รองลงมา คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ และปัญหาผู้สูงอายุไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ

(8) อำเภอวังจันทร์ ปัญหาสังคมที่พบส่วนใหญ่ คือ ปัญหาผู้สูงอายุป่วยเรื้อรัง ติดเตียง/ ติดบ้าน รองลงมา คือ ปัญหาสถานะความเป็นอยู่ และปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

จากประเด็นปัญหาด้านสถานะความเป็นอยู่ และปัญหาด้าน การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีการกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาที่ยังกระจายไปไม่ทั่วถึง แม้ว่าจังหวัดระยองจะมีเศรษฐกิจเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ และมีรายได้ต่อหัวประชากรในระดับสูง แต่ในขณะเดียวกันผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่ายังมีประชากรบางส่วนที่มีความยากจน/ ยากลำบาก ถูกทอดทิ้ง ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง และไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ อีกทั้งมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ติดเหล้า ติดเกมส์ ติดการพนัน ติดยาเสพติด มั่วสุมสร้างความเดือดร้อนรำคาญ ฯลฯ ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การกระทำความรุนแรง ฯลฯ ส่งผลต่อคุณภาพประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยแรงงานซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

๒) ด้านวัฒนธรรม

๑. ศิลปะและวัฒนธรรม มีหลักฐานปรากฏทั้งในด้านศิลปะ โบราณคดี อารยธรรมตลอดจนมรดกด้านวัฒนธรรมต่างๆ จำนวนมาก ที่ชาวจังหวัดระยองจะต้องร่วมมือกันรักษามรดกและสืบสานความเจริญรุ่งเรืองไว้

๒. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ถึงแม้ที่บุคคลภายนอกส่วนใหญ่มองว่าเป็นเมืองอุตสาหกรรมแต่ความเป็นจริงแล้วเป็นแหล่งโบราณคดีที่มีการขุดพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาเป็นเวลาหลายพันปี โบราณสถานที่สำคัญและกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนแล้ว จำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่ วัดบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย วัดบ้านเก่า อำเภอบ้านค่าย วัดป่าประดู่ อำเภอเมือง วัดลุ่ม (พระอารามหลวง) อำเภอเมือง อุโบสถเก่าวัดโชด (ทิมธาราม) อำเภอเมือง วัดราชบัลลังก์ อำเภอแกลง วัดนาตาขวัญ อำเภอเมือง วัดสมมติเทพฐาปนาราม อำเภอแกลง วัดอุดมธัญญาวาส อำเภอแกลง วัดตะพงใน อำเภอเมืองและวัดเก้ง (เป็นเจดีย์เก่า) ปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตโรงพยาบาลระยอง อำเภอเมือง ซึ่งในแต่ละแห่งจะมีวิหาร โบสถ์และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก

๓. ภาษาและวรรณกรรม คนระยองมีเสียงพูดและความหมายของคำพูดที่แปลกไปจากจังหวัดอื่นอยู่มาก ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวระยองแม้แต่นักแสดงก็พยายามจะนำไปเผยแพร่เลียนแบบสำเนียงและคำที่ใช้ในชนบทแต่ก็ยากที่จะเหมือนชาวจังหวัดระยองที่ใช้ภาษาถิ่นของ ชาวระยองส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตอำเภอบ้านค่าย อำเภอแกลงและอำเภอเมืองบางส่วน

๔. ขนบธรรมเนียมประเพณี มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคกลางและยังมีธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่ยังคงถือปฏิบัติกันอยู่ในบางพื้นที่ เช่น ประเพณีแห่นางแมว ประเพณีแข่งเรือยาวประเพณีปักธงหรือการบูชาแม่โพสพ การทำบุญลาน ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีวิ่งควาย ประเพณีเทศกาลผลไม้และของดีเมืองระยอง ฯลฯ และมีประเพณีที่ถือได้ว่ามีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยคือประเพณีทอดผ้าป่ากลางน้ำที่ปากน้ำประแสร์ อำเภอแกลง

๕. ศิลปะการแสดงท้องถิ่น ที่ยังคงอนุรักษ์ไว้และสามารถแสดงในงานต่างๆ ได้ เช่น การรำโขน ลำตัด ลิเกของชาวอำเภอแกลง การแสดงหนังใหญ่วัดบ้านดอนและยังมีศิลปะการแสดงประยุกต์ที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย ได้แก่ การแสดงหนังตะลุงคนของชาวอำเภอบ้านค่าย ขณะนี้การแสดงของจังหวัดระยองได้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป เช่น การแสดงหนังใหญ่วัดบ้านดอน การแสดงลำตัด การแสดงหนังตะลุงคน

๖. ศาสนา ประชาชนชาวระยองมีความยึดมั่นในศาสนาและวัฒนธรรมอยู่ตลอดมา ประชาชนร้อยละ ๙๕ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาอิสลามร้อยละ ๔ และศาสนาคริสต์ร้อยละ ๑ ตามลำดับ ในปี พ.ศ.๒๕๖๒ วัด ๒๓๔ แห่ง สำนักสงฆ์ ๒๗ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๒ แห่ง มัสยิด ๙ แห่ง พระภิกษุ ๒,๕๐๔ รูป สามเณร ๓๗๙ รูป

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดระยอง)

๑) ทางบก ระบบการคมนาคมทางบกเป็นระบบที่สำคัญที่สุดของจังหวัดโดยเฉพาะในพื้นที่อุตสาหกรรม เพราะเป็นตัวเชื่อมการติดต่อทั้งทางเรือและทางรถไฟ มีการตัดถนนเชื่อมระหว่างจังหวัดเข้าสู่อำเภอดำบลและหมู่บ้าน ทำให้การสัญจรและการขนส่งสินค้า มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ถนนสำคัญ ที่สามารถเดินทางเข้าสู่จังหวัดระยอง ได้แก่

(๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (สายเก่า) เป็นเส้นทางจากกรุงเทพฯ ผ่านอำเภอบางปะกง-อำเภอบางปะกง-บางแสน ศรีราชา-พัทยา-หาดจอมเทียน-สัตหีบ-บ้านฉาง จนถึงอำเภอเมือง จังหวัดระยอง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๒๒๐ กิโลเมตร เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าและวัตถุดิบจากภาคต่างๆ ที่จะมายังจังหวัดระยอง ปัจจุบันสภาพการจราจรแออัด ผิดจราจร ๔ ช่องทาง

(๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ถนนบางนา-ตราด) เป็นเส้นทางที่มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก ทางหลวงสายนี้จะเริ่มต้นตรงจุดทางด่วนด่านเฉลิมนคร บางนาผ่านบางพลี-บางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ และเชื่อมทางหลวงหมายเลข ๓ ที่ กม.ที่ ๗๐ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จากนั้นผู้ใช้รถจะผ่านเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่ ๑ รวมระยะทาง ๒๒๐ กิโลเมตร ผิดจราจร ๔ ช่องทาง

(๓) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๖ (บายพาส ๓๖) เริ่มต้นที่ กม.๑๔๐ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ต่อยังจังหวัดระยอง ด้วยระยะทางเพียง ๗๐ กิโลเมตร รวมระยะทางทั้งสิ้น ๒๑๐ กิโลเมตร ผิดจราจร ๔ ช่องทาง และอยู่ระหว่างขยายเป็น ๖ ช่องทางจราจรในปัจจุบัน

(๔) ทางหลวงจังหวัดระยองหมายเลข ๓๔๔ (สายบ้านบึง-แกลง) จุดเริ่มต้นที่จังหวัดชลบุรี ผ่านอำเภอบ้านบึง-หนองใหญ่-อำเภอวังจันทร์และสิ้นสุดที่อำเภอแกลง ระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร ผิดจราจร ๔ ช่องทาง เหมาะสำหรับผู้ที่จะเดินทางมายังอำเภอแกลงหรือเดินทางไปยังจังหวัดจันทบุรีหรือจังหวัดตราด

(๕) ทางหลวงหมายเลข ๗ (มอเตอร์เวย์) เริ่มต้นที่ถนนพัฒนาการ เขตประเวศ กรุงเทพฯ สิ้นสุดที่ตำบลโป่ง อำเภอบางละมุง ระยะทาง ๑๓๕ กิโลเมตร จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๖ ระยะทางอีก

๔๐ กิโลเมตร จะถึงอำเภอเมือง จังหวัดระยอง รวมระยะทาง ๑๗๕ กิโลเมตร ในปี ๒๕๖๒ จะมีการเปิดใช้ช่วงต่อจาก พัทธมาลัยที่อำเภอบ้านฉาง จะทำให้การเดินทางสะดวกขึ้น

(๖) การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางมีรถปรับอากาศกรุงเทพฯ จังหวัด กาญจนบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัด มุกดาหาร จังหวัดเพชรบูรณ์ และสายใต้ไปยังเกาะสมุย

๒) **ทางรถไฟ** เส้นทางรถไฟจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดฉะเชิงเทรา นิคมอุตสาหกรรม แหลมฉบัง ถึงนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เป็นเส้นทางที่ใช้ขนส่งวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์และสินค้าของโรงงานในบริเวณนิคม อุตสาหกรรมมาบตาพุดและนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง แต่ไม่นิยมใช้บริการเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูงและระยะทางไม่ ไกล ในอนาคตจะเปลี่ยนสภาพเป็นรถไฟความเร็วสูงและรถไฟทางคู่

๓) **ทางอากาศ** สนามบินอู่ตะเภา ภายในมีท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง พัทยา ตั้งอยู่พื้นที่ตำบลพลลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ห่างจากจังหวัดระยองประมาณ ๓๐ กิโลเมตรและห่างจาก กรุงเทพฯประมาณ ๑๙๐ กิโลเมตร เป็นท่าอากาศยานภายใต้การดูแลของกองทัพเรือ ภายหลังเหตุการณ์ปิด สนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมือง และการเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รัฐบาลได้เห็นความจำเป็นในการเพิ่ม ศักยภาพในการรองรับผู้โดยสาร จึงได้จัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดสร้างอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ สนามบินอู่ตะเภา สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ได้ ขณะนี้มีสายการบินที่เปิดบริการหลัก คือ ไทยแอร์เอเชีย บางกอกแอร์เวย์ ไล้ออนแอร์ DONGHAI AIRLINES TUI AIRWAYS

(๔) **ทางน้ำ** มีท่าเรือน้ำลึกที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เพื่อรองรับการพัฒนาด้าน อุตสาหกรรมและการขนส่งที่เกิดขึ้นตามแผนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นท่าเรือที่สำคัญที่สุด เปิดบริการให้แก่ผู้ประกอบการทั้งในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดและนิคมอุตสาหกรรมอื่นๆ

๑.๔.๒ ไฟฟ้า (ที่มา : การไฟฟ้าภูมิภาคจังหวัดระยอง)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดระยอง รับผิดชอบในการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้ ๘ อำเภอ สถิติในปี ๒๕๖๐ มีการไฟฟ้าในสังกัด ๕ หน่วยงาน ดังนี้

- ๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดระยอง รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอบ้านค่าย
- ๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลวกแดง รับผิดชอบพื้นที่อำเภอลวกแดง
- ๓) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านฉาง รับผิดชอบพื้นที่อำเภอบ้านฉาง
- ๔) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแกลง รับผิดชอบพื้นที่อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ และ อำเภอเขาชะเมา
- ๕) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมาบตาพุด รับผิดชอบพื้นที่ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง และอำเภอนิคมพัฒนา

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง ด้านศุลกากรมาบตาพุด กรมศุลกากร ท่าเรือนิคมอุตสาหกรรมมาบ ตาพุด ถนนสุขุมวิท มาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๑๕๐ โทรศัพท์ ๐-๓๘๖๘-๓๓๗๐ ประเภท ท่าเรือ

ตรวจพืช ที่ตั้ง สนามบินอู่ตะเภา ตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี

ตรวจประมง ที่ตั้ง ศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งระยอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตะพง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี

ปศุสัตว์ ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี

มี

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดระยอง)

ภาพรวมจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีพบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดระยอง (GPP) ภาพรวมจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ ราคาประจำปีพบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปี ๒๕๖๑ มีมูลค่า ๑,๐๔๕,๖๙๗ ล้านบาท โดยมาจากภาคเกษตรกรรม ๑๘,๙๖๗ ล้านบาท (ร้อยละ ๑.๘๑) และสาขาการผลิตนอกภาคเกษตรกรรม มีมูลค่ารวมสูง ๑,๐๒๖,๗๓๐ ล้านบาท (ร้อยละ ๙๘.๑๙) มีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวประชากร เท่ากับ ๑,๐๖๗,๔๔๙ บาท/คน/ปี เป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศ

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดระยอง (GPP) ๑๖ สาขา (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

ตารางที่ ๘ GROSS PROVINCIAL PRODUCT OF RAYON PROVINCE ๒๐๑๑-๒๐๑๘

(Million Baht)

	๒๐๑๑	๒๐๑๒	๒๐๑๓	๒๐๑๔	๒๐๑๕	๒๐๑๖	๒๐๑๗	๒๐๑๘
Agriculture	๓๓,๗๐๖	๒๕,๑๙๘	๒๑,๕๕๙	๒๑,๐๕๙	๑๗,๘๔๙	๑๘,๓๙๒	๒๒,๓๔๒	๑๘,๙๖๗
Agriculture	๓๓,๗๐๖	๒๕,๑๙๘	๒๑,๕๕๙	๒๑,๐๕๙	๑๗,๘๔๙	๑๘,๓๙๒	๒๒,๓๔๒	๑๘,๙๖๗
Agriculture, forestry and fishing	๓๓,๗๐๖	๒๕,๑๙๘	๒๑,๕๕๙	๒๑,๐๕๙	๑๗,๘๔๙	๑๘,๓๙๒	๒๒,๓๔๒	๑๘,๙๖๗
Non-Agriculture	๗๓๐,๒๓๕	๘๑๕,๙๓๓	๘๖๐,๕๑๑	๘๗๒,๖๗๒	๘๔๗,๘๓๗	๘๗๗,๔๔๙	๙๖๗,๘๖๖	๑,๐๒๖,๗๓๐
Industrial	๖๑๗,๘๔๕	๖๙๐,๖๗๙	๗๒๙,๖๒๕	๗๓๕,๓๔๔	๗๐๑,๔๘๓	๗๒๑,๑๑๕	๗๙๖,๐๘๓	๘๔๑,๑๕๒
Mining and quarrying	๒๗๔,๙๘๒	๓๔๔,๖๖๓	๓๔๘,๐๗๐	๓๔๕,๒๐๘	๒๘๑,๙๕๕	๒๘๘,๗๑๘	๒๕๕,๖๕๒	๒๘๑,๘๐๐
Manufacturing	๒๘๕,๕๘๖	๒๙๘,๕๒๐	๓๓๕,๗๕๓	๓๓๗,๔๑๖	๓๗๑,๙๘๔	๔๑๓,๔๙๕	๔๖๔,๒๕๓	๔๗๓,๖๑๓
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	๕๕,๔๗๕	๔๕,๖๐๖	๔๓,๕๘๙	๔๙,๕๕๐	๔๕,๒๕๒	๕๖,๕๓๖	๗๓,๖๙๖	๘๓,๒๒๐
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	๑,๘๐๓	๑,๙๙๐	๒,๒๑๒	๒,๑๘๐	๒,๓๑๓	๒,๓๖๖	๒,๔๘๒	๒,๕๑๙
Services	๑๑๒,๓๙๐	๑๒๕,๒๕๔	๑๓๐,๘๘๗	๑๓๘,๓๒๗	๑๔๖,๓๕๔	๑๕๖,๘๔๔	๑๗๑,๗๘๓	๑๘๕,๕๗๘
Construction	๕,๔๔๐	๔,๖๖๔	๖,๖๗๓	๕,๗๘๖	๗,๘๒๐	๗,๖๑๔	๖,๙๑๐	๗,๕๕๕
Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles	๕๑,๔๓๓	๔๘,๒๐๓	๕๒,๐๕๗	๕๕,๔๙๘	๖๐,๑๐๑	๖๖,๐๖๔	๗๕,๖๒๘	๘๐,๖๔๖
Transportation and storage	๑๓,๙๗๙	๑๔,๔๓๙	๑๓,๘๕๗	๑๔,๙๕๐	๑๔,๖๗๔	๑๗,๘๔๓	๑๙,๐๗๕	๒๒,๗๖๕
Accommodation and food service activities	๑,๙๗๔	๒,๓๗๗	๒,๕๔๐	๒,๕๖๕	๒,๙๕๕	๓,๒๐๘	๓,๕๘๑	๔,๑๗๖
Information and communication	๘๖๙	๑,๒๒๑	๑,๒๒๘	๑,๒๖๘	๑,๕๓๕	๑,๓๙๒	๑,๕๒๘	๑,๗๐๒
Financial and insurance activities	๕,๔๑๗	๖,๖๙๔	๗,๗๔๓	๙,๘๓๖	๑๐,๔๒๓	๑๐,๙๐๕	๑๑,๔๔๖	๑๒,๐๓๗
Real estate activities	๓,๕๗๙	๓,๗๙๐	๓,๕๑๕	๔,๗๗๗	๕,๓๐๙	๕,๔๐๐	๕,๙๘๙	๖,๔๑๖
Professional, scientific and technical activities	๑๓,๖๔๔	๒๖,๕๖๔	๒๖,๒๔๓	๒๕,๘๒๒	๒๔,๘๗๘	๒๓,๖๗๖	๒๕,๘๖๔	๒๖,๒๔๗
Administrative and support service activities	๓,๑๕๗	๒,๖๘๔	๒,๗๔๐	๓,๐๘๐	๓,๔๗๘	๓,๙๖๖	๔,๓๔๐	๕,๒๐๓
Public administration and defence; compulsory social security	๖,๐๖๙	๗,๐๘๔	๖,๗๕๘	๗,๑๘๓	๗,๑๒๖	๗,๗๕๕	๘,๐๓๗	๘,๙๖๗
Education	๓,๑๙๓	๓,๓๑๗	๓,๔๕๐	๓,๗๓๐	๓,๖๐๒	๓,๕๘๘	๓,๖๙๓	๓,๕๗๑
Human health activities	๑,๙๕๒	๒,๒๘๐	๒,๑๐๘	๒,๖๑๐	๒,๗๓๕	๒,๙๒๓	๓,๐๔๙	๓,๕๕๐
Arts, entertainment and recreation	๒๖๗	๓๖๖	๓๕๗	๔๖๑	๒๗๕	๓๓๗	๔๒๕	๔๔๘
Other service activities	๑,๔๑๗	๑,๕๗๐	๑,๖๑๙	๑,๗๘๒	๑,๘๕๓	๒,๑๗๔	๒,๒๑๗	๒,๒๙๕
Gross provincial product (GPP)	๗๖๓,๙๔๑	๘๔๑,๑๓๑	๘๘๒,๐๗๐	๘๙๓,๗๕๑	๘๖๕,๖๘๖	๘๙๖,๒๕๒	๙๙๐,๒๐๘	๑,๐๔๕,๖๙๗
GPP Per capita (Baht)	๙๑๓,๒๒๓	๙๘๖,๑๘๖	๑,๐๑๔,๖๙๔	๑,๐๑๙,๑๐๙	๙๕๙,๖๗๘	๙๗๒,๙๕๕	๑,๐๓๘,๓๕๕	๑,๐๖๗,๔๔๙
Population (๑,๐๐๐ persons)	๘๓๗	๘๕๓	๘๖๙	๘๘๖	๙๐๒	๙๒๑	๙๕๔	๙๘๐

ตารางที่ ๙ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจรายสาขา จังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๑

(Million Baht)

	๒๐๑๑	๒๐๑๒	๒๐๑๓	๒๐๑๔	๒๐๑๕	๒๐๑๖	๒๐๑๗	๒๐๑๘
Agriculture	๑๕,๔๘๑	๑๓,๕๖๒	๑๒,๔๖๖	๑๒,๓๑๗	๑๐,๔๔๒	๙,๘๓๙	๑๑,๔๐๙	๑๐,๓๘๘
Agriculture	๑๕,๔๘๑	๑๓,๕๖๒	๑๒,๔๖๖	๑๒,๓๑๗	๑๐,๔๔๒	๙,๘๓๙	๑๑,๔๐๙	๑๐,๓๘๘
Agriculture, forestry and fishing	๑๕,๔๘๑	๑๓,๕๖๒	๑๒,๔๖๖	๑๒,๓๑๗	๑๐,๔๔๒	๙,๘๓๙	๑๑,๔๐๙	๑๐,๓๘๘
Non-Agriculture	๔๒๖,๔๙๔	๔๕๕,๙๙๖	๔๗๑,๙๖๒	๔๖๓,๓๗๙	๔๘๐,๗๘๑	๔๙๕,๙๙๘	๕๒๓,๖๒๖	๕๑๗,๑๖๒
Industrial	๓๔๗,๙๙๘	๓๗๐,๘๐๓	๓๘๔,๑๔๘	๓๗๔,๓๙๑	๓๘๘,๓๗๗	๔๐๐,๘๖๖	๔๒๑,๕๖๕	๔๐๙,๙๘๓
Mining and quarrying	๑๔๒,๑๑๑	๑๕๖,๓๘๑	๑๕๗,๐๘๔	๑๕๓,๘๕๓	๑๕๕,๔๘๖	๑๕๘,๖๘๓	๑๕๗,๘๖๐	๑๕๑,๘๖๖
Manufacturing	๑๗๐,๖๑๑	๑๗๗,๘๓๕	๑๙๗,๕๖๖	๑๘๖,๑๗๔	๑๙๘,๔๔๕	๒๐๔,๓๘๗	๒๑๘,๙๙๙	๒๑๒,๐๖๑
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	๓๕๕,๒๑๐	๓๕๕,๕๘๐	๓๒๙,๙๗๗	๓๔๔,๑๕๗	๓๕๐,๔๔๘	๓๙๑,๒๒๗	๔๕๕,๕๕๔	๔๖,๘๕๕
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	๑,๐๑๓	๑,๑๓๑	๑,๓๐๒	๑,๒๑๗	๑,๓๓๗	๑,๕๐๑	๑,๕๙๙	๑,๖๐๘
Services	๘๑,๐๘๕	๘๘,๒๖๗	๙๐,๙๐๙	๙๒,๘๘๖	๙๖,๕๗๓	๙๙,๓๓๙	๑๐๖,๖๔๘	๑๑๒,๘๘๑
Construction	๓,๕๕๒	๓,๒๐๘	๔,๕๕๗	๓,๙๑๕	๕,๕๗๔	๕,๕๕๙	๔,๘๗๗	๕,๒๔๗
Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles	๓๖,๐๕๕	๓๖,๖๗๔	๓๔,๘๖๙	๓๕,๐๘๐	๓๗,๒๖๑	๓๘,๙๙๘	๔๓,๑๓๗	๔๕,๙๙๑
Transportation and storage	๙,๘๘๒	๙,๙๘๖	๙,๗๓๔	๙,๖๑๖	๙,๒๓๑	๙,๗๒๖	๑๐,๕๑๑	๑๒,๒๕๙
Accommodation and food service activities	๑,๘๑๐	๒,๒๑๗	๒,๒๗๒	๒,๒๓๑	๒,๔๔๖	๒,๕๑๐	๒,๖๕๒	๒,๘๖๔
Information and communication	๑,๓๓๙	๑,๖๐๘	๑,๖๖๖	๑,๗๑๖	๒,๐๙๘	๑,๘๙๐	๑,๙๙๙	๒,๒๗๔
Financial and insurance activities	๓,๖๘๓	๔,๕๖๖	๕,๐๔๐	๖,๒๓๕	๖,๖๐๐	๖,๘๓๑	๗,๒๗๑	๗,๕๕๖
Real estate activities	๓,๖๓๓	๓,๘๐๓	๓,๕๕๐	๔,๘๓๐	๕,๓๒๖	๕,๕๕๐	๖,๐๔๔	๖,๔๔๐
Professional, scientific and technical activities	๑๑,๐๓๔	๒๐,๗๗๐	๒๐,๑๘๙	๑๙,๕๖๔	๑๘,๗๔๐	๑๘,๑๓๕	๑๙,๕๖๗	๑๙,๖๒๗
Administrative and support service activities	๒,๓๓๙	๑,๙๒๒	๑,๙๓๐	๒,๑๓๕	๒,๔๓๘	๒,๗๗๙	๒,๙๙๖	๓,๕๕๗
Public administration and defence; compulsory social security	๔,๒๑๘	๔,๗๖๘	๔,๓๗๑	๔,๔๙๒	๔,๒๘๘	๔,๔๘๒	๔,๕๐๑	๔,๘๘๗
Education	๒,๐๖๒	๒,๐๓๒	๒,๐๕๑	๒,๑๒๐	๑,๙๕๐	๑,๘๘๓	๑,๘๘๐	๑,๗๘๘
Human health activities	๑,๕๕๐	๑,๗๖๘	๑,๕๘๒	๑,๙๑๐	๑,๙๓๖	๑,๙๙๖	๒,๐๒๗	๒,๓๑๐
Arts, entertainment and recreation	๒๐๙	๒๘๕	๒๗๖	๓๕๘	๒๒๑	๒๘๕	๓๕๙	๓๗๗
Other service activities	๑,๑๓๘	๑,๒๒๔	๑,๒๒๙	๑,๓๒๓	๑,๓๗๗	๑,๖๑๔	๑,๖๓๖	๑,๖๖๗
Gross provincial product (GVMS)	๔๔๒,๐๘๕	๔๖๘,๘๖๗	๔๘๘,๕๙๔	๔๗๕,๘๙๑	๔๙๐,๖๐๒	๕๐๕,๒๒๕	๕๓๐,๕๔๔	๕๒๖,๙๑๕

Note : Chain volume series are not additive. The sum of the components will thus not be equal to the shown totals.

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระยอง

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๐ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดระยอง

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรรม	ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตรกรรม/ครั้วเรือนทั้งหมด
๑. เมืองระยอง	๑๙๔,๑๕๑	๖,๖๗๔	๓.๔๔
๒. แกลง	๓๖,๖๓๖	๑๓,๘๗๖	๓๗.๘๘
๓. บ้านค่าย	๓๖,๑๑๐	๗,๖๑๔	๒๑.๐๙
๔. ปลวกแดง	๙๙,๙๓๔	๓,๘๘๔	๓.๘๙
๕. บ้านฉาง	๔๕,๖๑๑	๑,๕๐๑	๓.๒๙
๖. วังจันทร์	๑๓,๒๓๑	๔,๓๑๒	๓๒.๕๙
๗. เขาชะเมา	๑๑,๐๐๙	๔,๙๑๗	๔๔.๖๖
๘. นิคมพัฒนา	๓๔,๑๗๕	๑,๘๑๑	๕.๓๐
รวม	๔๙๙,๘๕๗	๔๔,๕๘๙	๘.๙๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดระยอง/สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๑ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดระยอง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ร้อยละพื้นที่เกษตร)								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
๑. เมืองระยอง	๒๗๘,๑๓๔	๑,๗๕๕	๐.๖๓	๑๑๐,๓๒๐	๖๑.๑๙	๓,๐๘๐	๑.๑๑	๖๕,๑๓๕	๒๖.๑๓	๑๗๙,๑๗๒	๖๔.๔๑
๒. แกลง	๔๓๕,๓๔๔	๒,๒๕๕	๐.๖๖	๒๐๔,๒๖๓	๕๙.๗๓	๒,๖๒๕	๐.๖๗	๑๓๒,๘๐๘	๓๐.๘๔	๓๒๕,๖๑๗	๗๔.๗๙
๓. บ้านค่าย	๒๕๐,๑๙๔	๗,๐๖๔	๒.๘๑	๑๑๙,๓๕๒	๕๕.๖๙	๖,๘๓๒	๒.๗๓	๘๑,๐๕๐	๓๒.๘๒	๒๑๔,๒๙๘	๘๕.๖๕
๔. ปลวกแดง	๓๔๓,๕๘๗	๕.๕	๐.๐๑	๘๓,๒๓๘	๒๔.๒๕	๒๔,๙๙๔	๗.๒๘	๑๑,๐๙๙	๓.๒๓	๑๑๒,๘๖๙	๓๒.๘๖
๕. บ้านฉาง	๑๒๑,๑๕๘	๕	๐.๐๑	๙,๐๒๖	๗.๔๒	๑๐,๕๘๘	๘.๗๓	๒๑,๓๙๒	๑๗.๖๖	๓๑,๐๑๘	๒๕.๖๒
๖. วิังจันทร์	๑๗๖,๐๔๕	๑๒๖	๐.๐๗	๑๑๔,๑๙๓	๖๖.๖๐	๕,๖๑๔	๓.๑๗	๒๘,๙๕๖	๑๖.๔๕	๑๔๘,๘๘๙	๘๔.๕๗
๗. เขาชะเมา	๑๗๗,๒๕๒	๔๗๐	๐.๒๖	๑๑๓,๑๖๗	๖๓.๘๗	๓,๔๙๗	๑.๙๗	๒๔,๐๒๙	๑๓.๕๖	๑๔๓,๕๖๓	๘๐.๙๙
๘. นิคมพัฒนา	๑๖๙,๙๕๙	-	๐.๐๐	๒๐,๒๘๔	๑๒.๐๒	๒๔,๘๗๓	๑๔.๖๒	๖๖,๗๗๘	๓๙.๖๖	๙๙,๙๓๕	๕๘.๗๙
รวม	๑,๙๕๑,๖๗๓	๑๑,๖๘๑	๐.๖๙	๗๗๓,๘๕๓	๕๕.๒๑	๘๒,๑๐๓	๔.๒๑	๔๓๙,๒๔๖	๒๒.๖๑	๑,๒๖๓,๓๑๒	๖๔.๗๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานระยอง)

จังหวัดระยอง มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้สำหรับการเกษตรกรรม การอุปโภคบริโภคและการอุตสาหกรรม มีโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง จำนวน ๕ โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๕๔๒.๖๕ ล้าน ลบ.ม. และมีพื้นที่ชลประทานได้รับประโยชน์ ๒๐๑,๗๐๐ ไร่ แบ่งเป็น ๓ ประเภทหลักๆ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) โครงการชลประทานเพื่อการอุตสาหกรรม มีจำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำดอกกราย

๒) โครงการชลประทานเพื่อป้องกันน้ำเค็มและอุทกภัยและเก็บกักน้ำ มีจำนวน ๖ โครงการ คือ โครงการป้องกันอุทกภัยระยอง บ้านค่าย อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลองกระโือก และโครงการป้องกันน้ำเค็มลุ่มแม่น้ำประแสร์

๓) โครงการชลประทานเพื่อการเกษตรจังหวัดระยอง มี ๕ โครงการ คือ โครงการป้องกันอุทกภัยจังหวัดระยอง บ้านค่าย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลองกระโือก และโครงการป้องกันน้ำเค็มลุ่มแม่น้ำประแสร์

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลโครงการขนาดใหญ่ของชลประทานระยอง

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง		ปริมาณการเก็บน้ำ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	ตำบล	อำเภอ		
อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล	ชะหาร	ปลวกแดง	๑๖๓.๗๕	๓๖,๐๐๐
อ่างเก็บน้ำดอกกราย	แม่น้ำคู	ปลวกแดง	๗๑.๔๐	๑,๒๐๐
อ่างเก็บน้ำคลองกระโือก	ทุ่งควายกิน	แกลง	๑๙.๕๐	๗,๕๐๐
อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่	ชะหาร	ปลวกแดง	๔๐.๐๐	๒๐,๐๐๐
อ่างเก็บน้ำประแสร์	ชุมแสง	วิังจันทร์	๒๔๘.๐๐	๑๓๗,๐๐๐
รวม			๕๔๒.๖๕	๒๐๑,๗๐๐

การจัดการน้ำของจังหวัดระยอง แบ่งตามสภาพทางลุ่มน้ำ ๒ พื้นที่ลุ่มน้ำ ได้แก่ พื้นที่ลุ่มน้ำคลองใหญ่ (แม่น้ำระยอง) ขนาดพื้นที่รับน้ำประมาณ ๑,๘๐๐ ตร.กม. ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ พื้นที่ลุ่มน้ำประแสร์ ขนาดพื้นที่รับน้ำประมาณ ๑,๕๐๐ ตร.กม. ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำประ

แสร้ง และอ่างเก็บน้ำคลองระโงก การขยายตัวในพื้นที่เศรษฐกิจในจังหวัดระยองอย่างรวดเร็ว สภาพความต้องการใช้น้ำ ประกอบด้วย

๑) **ใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค** ประเมินจากจำนวนประชากรกับอัตราการใช้น้ำของประชากรโดย ทาการประเมินความต้องการในอนาคต ๕ และ ๑๐ ปี ความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภคปัจจุบัน เท่ากับ ๔๐.๔๒ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี และจะเพิ่มเป็น ๔๕.๓ และ ๕๐.๖ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ในระยะ ๕ และ ๑๐ ปี ตามลำดับ

๒) **ใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม** มีผู้ใช้น้ำที่เป็นนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่ง แนวโน้มของการ เจริญเติบโตด้านอุตสาหกรรมและแผนการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในระยะ ๑๐ ปี ความต้องการใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรม ปัจจุบัน เท่ากับ ๑๗๓.๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี และจะเพิ่มเป็น ๑๙๑.๔๐ และ ๒๒๔.๐๒ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ในระยะ ๕ และ ๑๐ ปี ตามลำดับ

๓) **ใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยว** ประเมินจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาพักแรมในจังหวัดระยอง ซึ่งมีอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวทุกๆ ปี ดังนี้ ความต้องการใช้น้ำเพื่อการท่องเที่ยวปัจจุบัน เท่ากับ ๓.๒๗ ล้านลูกบาศก์ เมตร/ปี และจะเพิ่มเป็น ๔.๑๐ และ ๔.๙๓ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ในระยะ ๕ และ ๑๐ ปี ตามลำดับ

๔) **ใช้น้ำเพื่อการเกษตร** ประเมินจากพื้นที่เกษตรกรรมฤดูฝนและฤดูแล้งทั้งใน เขตชลประทานและ นอกเขตชลประทาน ผลการประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร ความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร ปัจจุบัน เท่ากับ ๑,๐๔๔.๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี และความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร จะเพิ่มเป็น ๑,๐๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร/ ปี ใน ๑๐ ปีข้างหน้า

๕) **ใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ทำนน้ำ** พิจารณาความต้องการน้ำเพื่อระบบนิเวศน์ ในสองกลุ่ม น้ำย่อย คือ กลุ่มน้ำคลองใหญ่ และกลุ่มน้ำประแสร์ ความต้องการน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศน์กลุ่มน้ำคลองใหญ่และประ แสร์ เท่ากับ ๑๒ และ ๔๒ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ตามลำดับ รวมเป็นความต้องการน้ำที่ต้องการเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ เท่ากับ ๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดระยอง

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง ปีการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๓/๖๔

ตารางที่ ๑๓ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๓/๒๕๖๔

ชนิดพืช	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต ที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	๒๔,๔๕๔	๕๙๗,๘๒๐	๕๐๑,๕๑๙	๑๐๐,๓๐๔	๒๐๐	๓๙.๒๖
ทุเรียน	๘,๑๗๖	๗๕,๖๔๖	๖๖,๓๘๒	๑๑๔,๔๑๓	๑,๗๒๔	๘๘.๙๘
มังคุด	๗,๐๐๗	๒๗,๘๙๕	๒๗,๓๑๑	๒๔,๐๙๐	๘๘๒	๔๐.๙๓
เงาะ	๒,๙๑๒	๕,๑๑๒	๕,๐๓๘	๘,๓๒๖	๑,๖๕๓	๑๙.๑๒
ลองกอง	๒,๕๒๗	๓,๗๒๒	๓,๖๐๐	๑๗๘๙๔	๕๒๖	๒๖.๖๔
สับปะรดโรงงาน	๒,๖๒๑	๓๗,๖๓๒	๒๗,๐๗๘	๑๔๘,๗๖๗	๕,๔๙๔	๑๐.๔๒
มันสำปะหลัง	๒,๒๐๔	๓๖,๙๘๔	๓๖,๕๙๕	๑๕๒,๑๖๒	๔,๑๕๘	๒.๒๕
ปาล์มน้ำมัน	๑,๑๐๑	๓๒,๕๑๐	๓๑,๑๒๒	๗๕,๖๕๘	๒,๔๓๑	๔.๒๖
ขนุน	๑,๔๘๗	๑๒,๕๖๓	๑๐,๕๔๓	๒๐,๔๒๒	๑,๙๓๗	๑๓.๗๘
ข้าว	๖๑๔	๙,๘๙๐	๙,๘๖๖	๔,๘๒๐	๔๙๑	๘.๐๐
มะม่วง	๒,๐๙๓	๗,๘๕๙	๗,๖๓๖	๗,๒๙๓	๙๕๕	๑๙.๑๒
มะพร้าว	๑,๓๓๔	๖,๖๖๕	๓,๐๑๘	๕,๙๓๕	๑,๙๖๗	๑๓.๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง / การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระยอง

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๔ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคา เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท/ ปี)
			จำนวน	หน่วยนับ		
สุกร	๑๗๒	๒๒๑,๑๗๓	๑๘๒,๕๑๔	ตัว/ปี	๗๗.๓๘	๑,๔๑๒.๒๙
ไก่เนื้อ	๑๙๕	๔,๐๖๙,๑๙	๑๘,๕๓๔,๙๔๐	ตัว/ปี	๓๕.๓๘	๑,๓๑๑.๕๓
ไก่ไข่	๒๘๘	๓๑๕,๘๖๗	๙๐,๙๖๙,๔๘๐	ฟอง/ปี	๒.๖๙	๒๔๔.๗๑
ไก่พื้นเมือง	๙,๐๑๒	๔๓๓,๖๔๗	๒,๐๘๑,๔๙๗	ตัว/ปี	๙๐.๔๒	๒๘๒.๓๑
โคเนื้อ	๑,๖๔๐	๒๑,๗๓๓	๑,๖๔๕	ตัว/ปี	๘๗.๙๒	๖๕.๐๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๕ ด้านการประมงของจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ(บ่อ)			
กุ้งทะเล	๒๕๐	๗,๕๑๐.๕๘	๒๕๐	๕,๑๓๕	๑๖๕.๑๔	๘๔๘
หอยแมลงภู่	๑๒๓	๒๖๕.๖๑	๑๒๓	๙๒๐	๑๔.๑๓	๑๓
หอยนางรม	๒๔๗	๔๒.๘๕	๕๖๕	๓,๔๐๐	๑๔.๗๐	๕๐
ปลานิล	๙	๑๓.๘๓	๖๘๖	๑,๒๐๐	๖๖.๖๖	๘๐
ปลาทะเลในบ่อดิน	๔๗	๓๒๘	๔๗	๘๐	๑๗๕	๑๔
ปลาทะเลในกระชัง	๑๐	๔	๔๘๗	๔๐	๒๓๗.๕๐	๙.๕

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดระยอง

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
- สับปะรดทองระยอง ลักษณะเด่น "ทรงผลเป็นทรงกระบอก ผิวเปลือกเมื่อสุกเป็นสีทองตลอดทั้งผล เนื้อมีรสหวาน กรอบแห้ง ไม่ฉ่ำน้ำ มีกลิ่นเฉพาะตัว"	๑ ชนิดสินค้า	จำนวน ๑๐ กลุ่ม สมาชิก ๓๕ ราย มีพื้นที่เก็บเกี่ยว ๔,๘๑๑ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๘,๘๐๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๕.๙๕ ตันต่อไร่ (พื้นที่ปลูกอำเภอ เมืองระยอง บ้านค่าย แกลง ปลวกแดง บ้านฉาง วังจันทร์ เขาชะเมา และนิคมพัฒนา)
ด้านสัตว์	-	-
ด้านประมง	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลตารางข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP

อำเภอ	ได้รับการรับรองที่ยังไม่หมดอายุ			ได้รับการรับรองที่หมดอายุ			ได้รับการรับรองทั้งหมด		
	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่
นิคมพัฒนา	๑๒๐	๑๕๕	๒,๖๙๙.๗๗	๙	๑๕	๑๕๒.๗๗	๑๒๙	๑๗๐	๒,๘๕๒.๕๔
บ้านค่าย	๒๔๑	๔๖๖	๒,๓๙๙.๓๔	๒๖	๔๔	๑๖๕.๓๑	๒๖๗	๕๑๐	๒,๕๖๔.๖๕
บ้านฉาง	๑๑	๑๙	๒๖๘.๘	๑	๑	๐.๓	๑๒	๒๐	๒๖๙.๑
ปลวกแดง	๗๖	๑๐๖	๒,๔๓๑.๙๐	๕	๑๐	๑๖๖	๘๑	๑๑๖	๒,๕๔๗.๙๐
วังจันทร์	๔๐๙	๗๖๙	๔,๖๒๘.๖๒	๒๖	๕๖	๖๓๘.๒๗	๔๓๕	๘๒๕	๕,๒๖๖.๘๙
เขาชะเมา	๔๙๘	๙๔๔	๗,๔๔๐.๖๕	๒๕	๕๑	๓๒๒.๕	๕๒๓	๙๙๕	๗,๗๖๓.๑๕
เมืองระยอง	๔๖๔	๙๖๓	๓,๔๘๔.๒๘	๓๓	๖๗	๓๐๒.๘๓	๔๙๗	๑,๐๓๐	๓,๗๘๗.๑๑
แกลง	๑,๗๐๙	๒,๘๔๒	๑๘,๗๕๐.๙๓	๔๑	๗๑	๖๐๖.๖๕	๑,๗๕๐	๒,๙๑๓	๑๙,๓๕๗.๕๘
รวม	๓,๕๒๘	๖,๒๖๔	๔๒,๑๐๔.๒๙	๑๖๖	๓๑๕	๒,๓๕๔.๖๓	๓,๖๙๔	๖,๕๗๙	๔๔,๔๕๘.๙๒

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Organic)

อำเภอ	ได้รับการรับรองที่ยังไม่หมดอายุ			ได้รับการรับรองที่หมดอายุ			ได้รับการรับรองทั้งหมด			
	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่
นิคมพัฒนา	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๒	๒	๐
บ้านค่าย	๘๐	๐	๐	๐	๒	๒	๔๐	๖	๖	๑๒๐
บ้านฉาง	๐	๐	๐	๐	๑	๒	๐	๓	๕	๐
ปลวกแดง	๐	๐	๐	๐	๑๒	๑๒	๐	๓๖	๓๖	๐
วังจันทร์	๓๓.๐๕	๒	๒	๓๓.๐๕	๐	๐	๐	๔	๔	๖๖.๑
เขาชะเมา	๑๗๐.๐๒	๒	๒	๖๑.๐๒	๓	๓	๙๕	๑๑	๑๒	๓๒๖.๐๔
เมืองระยอง	๑๔๖.๔๓	๘	๘	๕๕.๒๔	๒๖	๒๘	๖๓.๑๔	๘๐	๘๕	๒๖๔.๘๑
แกลง	๑๙๒.๐๑	๕	๕	๔๒.๐๑	๘	๘	๘๓.๕	๓๒	๓๒	๓๑๗.๕๒
รวม	๖๒๑.๕๑	๑๗	๑๗	๑๙๑.๓๒	๕๓	๕๖	๒๘๑.๖๔	๑๗๔	๑๘๒	๑๐๙๔.๔๗

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ จันทบุรี

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดระยอง

ตารางที่ ๑๙ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดระยอง

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑. ทุเรียนทอดกรอบ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลไม้บ้านช่น	จังหวัดระยอง (และจังหวัดที่ปลูกทุเรียนเมื่อทุเรียนจังหวัดระยองหมดฤดูกาล)	การผลิตและแปรรูป
๒. สลลลวยแก้ว	สลลลวยแก้วเพื่อการเกษตร	จังหวัดระยอง และจังหวัดใกล้เคียง	การผลิตและแปรรูป
๓. ก๊วยหอมอบกรอบ	ก๊วยหอมอบกรอบกอริลล่าชีพ	อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง	
๔. ทอดมัน	ลูกน้ำทอดมันประแสร์	อำเภอแกลง จังหวัดระยอง	การจัดการผลผลิตทางประมง
๕. สลลลวยแก้ว	สลลลวยแก้ว บาลี		การผลิตและแปรรูป
๖. ผักกระชับ	กลุ่มผู้เพาะปลูกผักกระชับ	อำเภอแกลง จังหวัดระยอง	การผลิต
๗. เครื่องประดับหินสี	ไพร์ตันเครื่องประดับหินสี	จังหวัดระยอง	-
๘. เสื้อบาติก	วิสาหกิจชุมชน แตน บาติก	อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง	การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๙. รองเท้าลายผ้าไทย	ปานาคิง PANAKING	อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง	-
๑๐. สับปะรดกวน	ป่าละอ	อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	การผลิตและแปรรูป

ที่มา : สำนักงานการพัฒนาชุมชนจังหวัดระยอง

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดระยอง

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดระยอง

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๓ (หน่วยร้อยละ)												ปี ๒๕๖๔ (หน่วยร้อยละ)											
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
๑. พืชไร่																								
ข้าวนาปี/ปรัง	-	-	๖.๓๑	๖.๔๖	๙.๐๘	๑๐.๔๓	๔.๐๙	-	-	๑๘.๐๔	๑๙.๑๐	๒๖.๕๐	๓๙.๐๑	๑๔.๘๐	๘.๐๑	๘.๒๐	๑๑.๕๔	๑๓.๒๕	๕.๑๙	-	-	-	-	
สับปะรด	๘.๖๒	๕.๗๕	๔.๗๖	๖.๙๔	๑๓.๕๘	๑๓.๑๘	๑๐.๙๐	๕.๙๕	๔.๙๖	๖.๙๔	๙.๐๒	๙.๔๑	๙.๐๐	๘.๐๐	๗.๐๐	๖.๐๐	๑๓.๐๐	๑๒.๐๐	๘.๐๐	๔.๐๐	๕.๐๐	๘.๐๐	๑๐.๐๐	
มันสำปะหลัง	๙.๘๗	๑๑.๘๖	๑๑.๘๖	๙.๘๗	๙.๐๘	๕.๙๓	๕.๙๓	๔.๙๔	๕.๙๓	๖.๙๒	๘.๙๐	๘.๙๐	๑๐.๐๑	๑๔.๙๙	๑๔.๙๙	๑๐.๐๑	๑๐.๐๑	๗.๙๙	๗.๙๙	๖.๐๑	๓.๐๑	๓.๐๑	๔.๐๐	
๒. พืชผัก	๑๔.๗๖	๑๘.๗๖	๑๔.๗๖	๖.๗๖	๖.๘๕	๓.๑๗	๕.๓๒	๖.๙๒	๕.๒๗	๖.๑๙	๔.๐๓	๗.๘๑	๑๔.๙๒	๑๘.๘๙	๑๔.๙๒	๖.๘๓	๖.๙๒	๓.๒๐	๕.๓๗	๗.๐๐	๕.๓๓	๕.๒๒	๔.๐๘	
๓. ไม้ผล																								
ทุเรียน	-	๐.๑๐	๑.๑๔	๒.๕๗	๔.๙๓	๓๖.๒๖	๓.๐๐	-	-	-	-	-	๐.๐๒	๑.๑๙	๔.๖๖	๑๗.๘๑	๒๗.๘๒	๖.๔๙	-	-	-	-	-	
มังคุด	-	-	๐.๐๖	๕.๕๑	๔.๕๘	๔.๗๑	๖.๐๔	-	-	-	-	-	-	-	๒.๑๑	๓.๕๒	๕.๒๒	๑๗.๐๒	๒๓.๕๖	๑.๓๔	-	-	-	
เงาะ	-	-	-	๐.๑๗	๒.๖๐	๕.๗๑	๑๕.๙๓	-	-	-	-	-	-	-	๔.๒๗	๓.๕๘	๔.๐๒	๑๙.๓๐	๐.๔๐	-	-	-	-	
ลองกอง	-	-	-	๐.๐๔	๑.๕๙	๓.๕๐	๓.๘๕	๑๔.๙๒	๒.๐๑	๑.๐๙	-	-	-	-	๐.๐๙	๐.๕๐	๖.๓๖	๒๐.๑๑	๒๙.๒๓	๓๑.๓๙	๘.๘๔	๑.๔๕		

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

๒.๕ สถาบันเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๑ จำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก
	(แห่ง)	(ราย)
สหกรณ์ภาคเกษตร	๒๕	๔๒,๒๙๔
สหกรณ์นอกภาคเกษตร	๕๘	๓๙,๑๓๖
รวม	๘๓	๘๑,๔๓๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระยอง

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มต่างๆ จังหวัดระยอง ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๒ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดระยอง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
๑. เมืองระยอง	๕	๒๑๙	๒๘	๕๖๘	๖	๘๕	๒๓๗	๔,๓๐๑
๒. แกลง	๙	๓๒๘	๒๓	๑,๐๕๑	๑๒	๒๐๔	๑๐๖	๒,๔๓๘
๓. บ้านค่าย	๒๔	๙๐๖	๑๑	๑๘๔	๑๑	๒๓๐	๖๖	๑,๐๐๐
๔. ปลวกแดง	๑๔	๒๓๒	๑๑	๑๕๘	๑๐	๒๑๒	๓๙	๔๙๕
๕. บ้านฉาง	๖	๒๑๙	๑๑	๑๔๖	๑	๑๘๐	๖๔	๖๔๓
๖. วังจันทร์	๓	๕๒	๑๕	๑,๔๐๖	๕	๑๐๖	๕๕	๙๗๕
๗. เขาชะเมา	๒	๔๐	๖	๑๒๗	๕	๑๐๕	๔๗	๖๒๙
๘. นิคมพัฒนา	๕	๕๓๐	๒๐	๓๔๖	๓	๘๕	๒๕	๓๕๒
รวม	๖๘	๒,๖๒๖	๑๒๕	๓,๙๘๖	๕๓	๑,๒๐๗	๖๓๙	๑๐,๘๓๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระยอง

๒.๖ อาสาสมัครเกษตรกร ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๓ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดระยอง

อำเภอ	รวมสาขา (นับซ้ำ)	รวมบุคคล (ไม่นับซ้ำ)	ประเภทอาสาสมัครเกษตรกร															
			ครูบัญชี	หมอดินอาสา	ประมงอาสา (ขปพ.)	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	ครูยาง	อาสาสมัครเกษตรปฏิบัติเพื่อเกษตรกร	อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์	อาสา ปศุสัตว์	อาสาในหลวง	อาสาสมัครสหกรณ์	อาสาสมัครชลประทาน	อาสาสมัครประมง	ชาวอาสา	เกษตรหมู่บ้าน	สารวัตรเกษตรอาสา	หมอนไหมอาสา
รวมทั้งสิ้น	๑,๕๘๖	๑,๓๒๓	๕๘	๔๔๘	๘๘	๑๐	๓๒	๓๓	๐	๒๐๑	๑๐๒	๑๕	๑๙	๑	๕๓๑	๕๓	๐	๐
เมืองระยอง	๒๘๒	๒๓๖	๙	๘๗	๑๔	๑	๐	๑	๐	๔๒	๒๘	๑๒	๑	๐	๘๔	๓	๐	๐
บ้านฉาง	๑๐๐	๘๖	๒	๒๐	๑๐	๑	๐	๐	๐	๒๕	๗	๐	๐	๐	๓๕	๐	๐	๐
แกลง	๔๘๕	๔๒๔	๑๕	๑๔๖	๒๑	๑	๑๙	๙	๐	๓๙	๑๒	๓	๒	๐	๒๒๐	๓	๐	๐
วังจันทร์	๑๐๐	๘๒	๙	๒๙	๑๓	๒	๓	๐	๐	๘	๕	๐	๑	๐	๓๐	๐	๐	๐
บ้านค่าย	๓๐๐	๒๔๐	๑๐	๖๖	๑๒	๑	๐	๓	๐	๖๗	๒๐	๐	๙	๑	๖๙	๔๒	๐	๐
ปลวกแดง	๑๐๗	๘๕	๓	๓๔	๓	๑	๐	๑๕	๐	๖	๑๐	๐	๐	๐	๓๔	๑	๐	๐
เขาชะเมา	๑๑๘	๙๔	๗	๓๖	๑๓	๑	๑๐	๑๐	๐	๔	๖	๐	๑	๐	๒๙	๑	๐	๐
นิคมพัฒนา	๙๔	๗๖	๓	๓๐	๒	๒	๐	๐	๐	๑๐	๑๔	๐	๐	๐	๓๐	๓	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ฯ

ตารางที่ ๒๔ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดระยอง

อำเภอ	จำนวน(ราย)
๑. แกลง	๑. นายสมศักดิ์ เครือวัลย์ (-เสียชีวิตแล้ว/รอการประเมินปราชญ์คนใหม่ทดแทน-)
๒. วังจันทร์	๑. นายดำรงศักดิ์ ชุมแสงพันธ์
รวม	๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง

๓.๑ การวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายใน และภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง ด้วยวิธีการ SWOT Analysis โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล McKinsey ๗-S Framework เป็นกรอบการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายในรายการใดบ้างที่เป็นจุดอ่อน เป็นจุดแข็ง และใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล PESTEL เป็นกรอบการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกรายการใดบ้างที่เป็นโอกาส เป็นอุปสรรค ช่วยให้องค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจังหวัดได้ทราบถึงสถานภาพ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง จะนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ใช้เป็นทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้งใช้กำหนดกลยุทธ์ และการดำเนินขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเหมาะสมให้เกิดผลบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรหรืองานพัฒนาต่อไป

๓.๑.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล McKinsey ๗-S Framework ได้แก่

- ๑) กลยุทธ์ (Strategy)
- ๒) โครงสร้างขององค์กร (Structure)
- ๓) ระบบการปฏิบัติงาน (System)
- ๔) บุคลากร (Staff)
- ๕) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
- ๖) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
- ๗) ค่านิยมร่วม (Shared Values)

จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยภายใน (จุดแข็ง และจุดอ่อน) ที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล McKinsey ๗-S Framework จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และได้จัดประชุมหัวหน้าหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาครัฐ สมาคม ชมรม และผู้นำเกษตรกร ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือในจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นเพื่อระบุประเด็นที่เป็นปัจจัยภายใน จุดแข็ง จุดอ่อน รวมทั้ง ได้ขอความร่วมมือระดับความสำคัญ แล้วนำมาสรุปจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยจากมากไปน้อยตามที่แสดงในตาราง

ตาราง ๓-๐๑ แสดงการวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยภายใน ที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล McKinsey ๗-S Framework

จุดแข็ง (S - Strength)	จุดอ่อน (W - Weakness)
S๑-มีระบบสาธารณูปโภค และระบบการคมนาคม (Logistics) ที่สามารถเชื่อมโยง ทั้งภายในและภายนอกประเทศได้อย่างครบวงจร	W๑-ที่ดินและปัจจัยการผลิตมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วยเนื่องจากจังหวัดระยองเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและพื้นที่เขต EEC
S๒-แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญสำหรับบริโภค ภายในประเทศและส่งออก	W๒-ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร
S๓-เป็นที่ตั้งของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi)	W๓-ปัญหาทางด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร

จุดแข็ง (S - Strength)	จุดอ่อน (W - Weakness)
S๔-มีพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการทำการเกษตรด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	W๔-ผลผลิตการเกษตรขาดการเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
S๕-สภาพพื้นที่เหมาะสมทำการเกษตร มีศักยภาพ และพร้อมเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	W๕-เกษตรกรขาดการบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด และขาดการวางแผนเพาะปลูกแบบตลาดนำการผลิต
S๖-มีเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติการที่หลากหลาย	W๖-การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง
S๗-เกษตรกรมีความรู้ ความสามารถ	W๗-แปลงเกษตรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัด Zoning ในการเพาะปลูก
S๘-มีสถาบันเกษตรกร ที่เชื่อมโยง สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาต่อไปได้	W๘-พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเกษตรลดลงและดินเสื่อมโทรม ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ลดลง
S๙-แหล่งที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร	W๙-การบริหารจัดการข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ
	W๑๐-การเกษตรส่วนใหญ่เป็นแบบดั้งเดิม
	W๑๑-พื้นที่ชลประทานมีน้อย แหล่งน้ำกระจายไม่ทั่วถึง
	W๑๒-สถาบันการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมีน้อย
	W๑๓-ผลผลิตด้านการเกษตรไม่มีคุณภาพและมาตรฐาน

๓.๑.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล PESTEL ได้แก่

๑) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค

๔) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕) ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยภายนอก (โอกาส และอุปสรรคหรือภัยคุกคาม) ที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล PESTEL จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และได้จัดประชุมหัวหน้าหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาครัฐ สมาคมชมรม และผู้นำเกษตรกร ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือในจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นเพื่อระบุประเด็นที่เป็นปัจจัยภายนอก ที่เป็นโอกาส เป็นอุปสรรคหรือภัยคุกคาม รวมทั้ง ได้ขอความร่วมมือระดับความสำคัญ แล้วนำมาสรุปจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยจากมากไปน้อยตามที่แสดงในตาราง

ตาราง ๓-๐๒ แสดงการวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดระยอง โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล PESTEL

โอกาส (O - Opportunity)	อุปสรรค (T - Threats)
O๑-ความต้องการสินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพ/สมุนไพรรักษาโรค เพิ่มขึ้น	T๑-สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ ที่ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ในยุค New Normal และ Next Normal
O๒-ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น	T๒-ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรมและภาวะโลกที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น
O๓-หน่วยงานรัฐต้องขับเคลื่อนและผลักดันภารกิจ ที่มีเป้าหมายในการพลิกโฉมการพัฒนาประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน ตามร่างแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๑๓	T๓-ระเบียบ/วิธีปฏิบัติของภาครัฐไม่เอื้ออำนวย
O๔-มีโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ รองรับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์	T๔-กลไกราคาในตลาดสินค้าเกษตร
O๕-นโยบายการพัฒนาบุคลากร รองรับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี	T๕-การพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงตามไปด้วย (Disruption)
O๖-มีการพัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	T๖-ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
O๗-นโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ / เกษตรกรรมยั่งยืน / BCG model	T๗-การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
O๘-นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรม และมีการจัดตั้งเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย	T๘-งบประมาณภาครัฐไม่ต่อเนื่อง
O๙-การรวมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค	T๙-มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น
O๑๐-พื้นที่บริเวณท่าเรือมาตาพุดสามารถใช้ประโยชน์จากความเย็นที่เป็นผลพลอยได้ (By-product) จากอุตสาหกรรมปิโตรเคมี	

๓.๒ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

เมื่อวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง โดยใช้ชุดความคิดหรือข้อมูล McKinsey ๗-S Framework และ PESTEL โดยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และได้จัดประชุมหัวหน้าหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาครัฐ สมาคมชมรม และผู้นำเกษตรกร ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือในจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีโอกาสจะเกิดขึ้น ในขณะเดียวกัน ต้องพิจารณาประกอบกับวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ซึ่งเสมือนเป้าหมายที่จะก้าวไปถึงในอนาคต ที่จะช่วยให้คิดวิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมของจังหวัดระยอง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดมากำหนดว่า การเกษตรและสหกรณ์ภายในจังหวัดต้องการจะเป็นอย่างไรในอนาคต โดยวิสัยทัศน์ที่ดีควรมีความเป็นไปได้ เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง ทำลาย สามารถใช้เป็นกรอบชี้้นำให้ดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุสิ่งที่ต้องการ และเป็นข้อความที่เข้าใจได้ง่าย สามารถสื่อให้เห็น ทิศทางในอนาคตของจังหวัด (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๖๓)

จากการรับฟังข้อคิดเห็นและแบบสอบถามในการประชุมหัวหน้าหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาครัฐ สมาคมชมรม และผู้นำเกษตรกร ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือในจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีผู้เสนอข้อคิดเห็นในการทบทวนหรือกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ของจังหวัดระยอง โดยส่วนมาก มีความเห็นว่า วิสัยทัศน์ฯ เดิม พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ คือ “แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล” มีความครอบคลุมดีแล้ว แต่ควรมีการบูรณาการมากขึ้น ควรปรับรูปแบบการพัฒนาการเกษตรในแบบ New Normal การให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม ใดก็ตาม มีผู้เสนอวิสัยทัศน์ใหม่ไว้อย่างน่าสนใจด้วย เช่น

“การเกษตรมีมาตรฐาน เกษตรกรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” (วิไลกัลยา สาริพันธ์, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระยอง)

“พัฒนาการเกษตร สู่เกษตรอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน” (เอวารินทร์ จันภูงา, สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระยอง)

“เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มั่นคงยั่งยืน สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน งานวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรมการเกษตรก้าวไกล” (สมหมาย พลมณี, สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง)

“เป็นผู้นำที่เลิศในภาคการเกษตรของภูมิภาค มุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์คุณภาพสู่ระบบตลาดในยุค Digital” (จารุภา ศิริ, สำนักงานประมงจังหวัดระยอง)

“สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้รับความคุ้มครองทั้งคุณค่า ราคา และความปลอดภัย มีความก้าวหน้ามั่นคงอย่างยั่งยืน” (เจษฎา จันทโชติ, สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระยอง)

“การเกษตรและสหกรณ์สมัยใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พร้อมปรับตัวบนพื้นฐานความพอเพียง” (จารึก ตันเจริญ, สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระยอง)

“แหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ตลาดนำการผลิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรอย่างยั่งยืน” (พิสิทธิ์ เนื่องจำนง, สำนักงานคลังจังหวัดระยอง)

“เป็นแหล่งรวบรวมและกระจายผลผลิตผลไม้ทั้งในประเทศ และส่งออก การสร้างนวัตกรรม การเกษตร การแปรรูปสินค้าเกษตร” (พิทักษ์ มณีรัศยากร, สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระยอง)

“ส่งเสริมการเกษตรอุตสาหกรรม โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาให้มีมาตรฐานตามตลาดต้องการ” (ณัฐวัฒน์ วงษ์วีระโชติ, สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง)

“พัฒนาภาคการเกษตรอย่างสมดุล เชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ” (นิวัติ พันธุ์, สภาเกษตรกรจังหวัดระยอง)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง ได้นำข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไปพิจารณาประกอบกับผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยแวดล้อมฯ จึงสรุปวิสัยทัศน์การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไว้ว่า “แหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐาน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ตามระบบตลาดนำการผลิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรอย่างยั่งยืน”

นอกจากนี้ ได้กำหนดองค์ประกอบของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นแผนงานรูปแบบเดียวกับยุทธศาสตร์ ตามแนวทางของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีองค์ประกอบและรายละเอียดที่จะแสดงไว้ในบทต่อไป ประกอบด้วย

๑. วิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ และจุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำท่าย มีพลังและมีความเป็นไปได้

๒. พันธกิจ (Mission) เป็นการกำหนดกรอบ ขอบเขตการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้บรรลุวิสัยทัศน์

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals) เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการหรือผลลัพธ์ (Outcome) ให้เกิดขึ้นในอนาคต เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) เป็นประเด็นหลักที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ สามารถทำได้โดยการนำพันธกิจแต่ละข้อมาพิจารณาว่า ต้องดำเนินการในประเด็นใดเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๕. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Goals) เป็นสิ่งที่ต้องการบรรลุในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งเป้าประสงค์ที่กำหนดจะต้องสามารถวัดผลได้ชัดเจน มีความเป็นไปได้หรือโอกาสที่จะทำให้สำเร็จได้ มีความคล่องตัวหรือปรับตัวได้เข้ากันได้กับแผนงานอื่น และมีความสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนด

๖. ตัวชี้วัด (Key Performance indicator : KPI) และค่าเป้าหมาย (Target)

๖.๑ ตัวชี้วัด เป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ โดยตัวชี้วัดที่ดีควรเป็นถ้อยคำที่ชัดเจน สามารถวัดและสื่อถึงเป้าหมายในการปฏิบัติงานสำคัญได้

๖.๒ ค่าเป้าหมาย หมายถึง ตัวเลขหรือค่าของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ต้องการบรรลุ เป็นการกำหนดหรือระบุในแผนงาน ซึ่งต้องทำให้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงจะถือว่าบรรลุเป้าหมาย

๗. กลยุทธ์ (Strategy) เป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะต้องทำในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด โดยคำนึงถึงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix

๘. โครงการ เป็นงานที่จะดำเนินการปฏิบัติในแต่ละกลยุทธ์ โดยมีเป้าหมาย ระยะเวลา วงเงินงบประมาณ แหล่งงบประมาณ และผู้รับผิดชอบโครงการ

๙. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์ในแต่ละมิติที่มีความเชื่อมโยงกันในลักษณะของเหตุและผล โดยแผนที่ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และ ประสงค์ในมิติต่างๆ ที่ต้องการบรรลุในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแบ่งเป้าประสงค์เป็น ๔ มิติ ประกอบด้วย (๑) มิติประสิทธิผล (๒) มิติคุณภาพการให้บริการ (๓) มิติประสิทธิภาพ และ (๔) มิติพัฒนาการบริหารจัดการ

๑๐. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๐) เป็นสิ่งที่แสดงถึงจังหวัดต้องการกำหนดจุดเน้นว่าจะพัฒนาด้านการเกษตรในเรื่องใด จากการวิเคราะห์ศักยภาพหรือการรู้ถึงสถานะทางด้านการเกษตรของจังหวัด

๓.๓ การวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ภายหลังจากที่มีการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายใน และภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง ได้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม จะนำมาข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ โดยใช้ตาราง TOWS Matrix Analysis ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ในขณะเดียวกัน ต้องพิจารณาประกอบกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ซึ่งเสมือนเป้าหมายที่จะก้าวไปถึงในอนาคต แล้วทำการคิดวิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์ และการดำเนินขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้เกิดผลบรรลุวิสัยทัศน์นั้น จะเป็นประโยชน์อย่างจริงจังก่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมของจังหวัดระยอง

ประเภทของกลยุทธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis มี ๔ ประเภท คือ

๑. SO Strategy หรือกลยุทธ์เชิงรุก ได้มาจากการนำข้อมูลปัจจัยแวดล้อมที่เป็น จุดแข็ง และโอกาส มาพิจารณาร่วมกัน จะเห็นสถานการณ์ที่สามารถกำหนดกลยุทธ์ลักษณะใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส

๒. ST Strategy หรือกลยุทธ์เชิงป้องกัน ได้มาจากการนำข้อมูลปัจจัยแวดล้อมที่เป็น จุดแข็ง และอุปสรรคหรือภัยคุกคาม มาพิจารณาร่วมกัน จะเห็นสถานการณ์ที่สามารถกำหนดกลยุทธ์ลักษณะใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม

๓. WO Strategy หรือกลยุทธ์เชิงแก้ไข ได้มาจากการนำข้อมูลปัจจัยแวดล้อมที่เป็น จุดแข็ง และโอกาส มาพิจารณาร่วมกัน จะเห็นสถานการณ์ที่สามารถกำหนดกลยุทธ์ลักษณะเอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส

๔. WT Strategy หรือกลยุทธ์เชิงรับ ได้มาจากการนำข้อมูลปัจจัยแวดล้อมที่เป็น จุดแข็ง และโอกาส มาพิจารณาร่วมกัน จะเห็นสถานการณ์ที่สามารถกำหนดกลยุทธ์ลักษณะลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม

๓.๒.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์ S O Strategy – (กลยุทธ์เชิงรุก)

ตารางที่ ๓-๐๓ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดระยอง ด้านจุดแข็ง และโอกาส เพื่อกำหนดกลยุทธ์ S O Strategy – (กลยุทธ์เชิงรุก)

<p style="text-align: center;">๑.</p> <p style="text-align: center;">TOWS Matrix Analysis</p> <p style="text-align: center;">วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง เพื่อกำหนดกลยุทธ์</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>O – OPPORTUNITIES (โอกาส)</p> <p>O๑-ความต้องการสินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพ/สมุนไพรรักษาโรค เพิ่มมากขึ้น</p> <p>O๒-ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น</p> <p>O๓-หน่วยงานรัฐต้องขับเคลื่อนและผลักดันภารกิจ ที่มีเป้าหมายในการพลิกโฉมการพัฒนาประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน ตามร่างแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๓</p> <p>O๔-มีโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ รองรับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์</p> <p>O๕-นโยบายการพัฒนาบุคลากร รองรับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี</p> <p>O๖-มีการพัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>O๗-นโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ / เกษตรกรรมยั่งยืน / BCG model</p> <p>O๘-นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรม และมีการจัดตั้งเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย</p> <p>O๙-การรวมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค</p> <p>O๑๐-พื้นที่บริเวณท่าเรือมาตาพุดสามารถใช้ประโยชน์จากความเป็นที่ป็นผลพลอยได้ (By-product) จากอุตสาหกรรมปิโตรเคมี</p>
<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>S – STRENGTHS (จุดแข็ง)</p> <p>S๑-มีระบบสาธารณูปโภคและระบบการคมนาคม (Logistics) ที่สามารถเชื่อมโยง ทั้งภายในและภายนอกประเทศได้อย่างครบวงจร</p> <p>S๒-แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญสำหรับบริโภคภายในประเทศและส่งออก</p> <p>S๓-เป็นที่ตั้งของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI)</p> <p>S๔-มีพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการทำการเกษตรด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง</p> <p>S๕-สภาพพื้นที่เหมาะสมทำการเกษตร มีศักยภาพและพร้อมเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๖-มีเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติการที่หลากหลาย</p> <p>S๗-เกษตรกรมีความรู้ ความสามารถ</p> <p>S๘-มีสถาบันเกษตรกร ที่เชื่อมโยง สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาต่อไปได้</p> <p>S๙-แหล่งที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร</p>	<p>S O Strategy – (กลยุทธ์เชิงรุก)</p> <p>S๑O๑,๒,๙ ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือภาคการผลิตสินค้าเกษตร เพื่ออาหารปลอดภัยและบำรุงรักษาสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงการซื้อขายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศผ่านระบบ Logistic ที่มีความพร้อม</p> <p>S๒,๓,๔O๑,๒ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีทันสมัย เพื่ออาหารปลอดภัยและบำรุงรักษาสุขภาพสำหรับอนาคต (Future Food) มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภคและตลาด</p> <p>S๒,๔,๕,๙O๑,๒,๗,๘ พัฒนาสินค้าต้นแบบสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ Product Champion เพื่อขยายผลการส่งเสริมยกระดับคุณภาพและการประกอบการเป็นอุตสาหกรรมเกษตร และเชื่อมโยงการตลาด</p> <p>S๗,๘O๓,๕ พัฒนาและสร้างต้นแบบ Smart Farmer และสถาบันเกษตรกรที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทันสมัย มีสมรรถนะการผลิต การจัดการผลผลิต และการจำหน่ายสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และขยายผลพัฒนาอาชีพภาคเกษตรหรือการประกอบการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p>

๓.๒.๒ การวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์ S T Strategy –(กลยุทธ์เชิงป้องกัน)

ตารางที่ ๓-๐๔ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดระยอง ด้านจุดแข็ง และภัยคุกคาม เพื่อกำหนดกลยุทธ์ S T Strategy – (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)

<p style="text-align: center;">๒.</p> <p style="text-align: center;">TOWS Matrix Analysis วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล ต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดระยอง เพื่อกำหนดกลยุทธ์</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>T – THREATS (ภัยคุกคาม)</p> <p>T๑-สถานการณ์โรคติดต่อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ ที่ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ในยุค New Normal และ Next Normal</p> <p>T๒-ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรมและภาวะโลก ที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น</p> <p>T๓-ระเบียบ/วิธีปฏิบัติของภาครัฐไม่เอื้ออำนวย</p> <p>T๔-กลไกราคาในตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>T๕-การพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงตามไปด้วย (Disruption)</p> <p>T๖-ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก</p> <p>T๗-การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ</p> <p>T๘-งบประมาณภาครัฐไม่ต่อเนื่อง</p> <p>T๙-มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น</p>
<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>S – STRENGTHS (จุดแข็ง)</p> <p>S๑-มีระบบสาธารณูปโภคและระบบการคมนาคม (Logistics) ที่สามารถเชื่อมโยง ทั้งภายในและภายนอกประเทศได้อย่างครบวงจร</p> <p>S๒-แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญสำหรับบริโภคภายในประเทศและส่งออก</p> <p>S๓-เป็นที่ตั้งของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI)</p> <p>S๔-มีพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการทำการเกษตรด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง</p> <p>S๕-สภาพพื้นที่เหมาะสมทำการเกษตร มีศักยภาพและพร้อมเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๖-มีเจ้าหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติการที่หลากหลาย</p> <p>S๗-เกษตรกรมีความรู้ ความสามารถ</p> <p>S๘-มีสถาบันเกษตรกร ที่เชื่อมโยง สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาต่อไปได้</p> <p>S๙-แหล่งที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร</p>	<p>S T Strategy – (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)</p> <p>S๑,๒,๔,๕,T๑,๙ พัฒนาระบบสุขอนามัยที่ดีในกระบวนการผลิต ไปจนถึงการแปรรูปอาหาร บรรจุภัณฑ์และขนส่งสินค้าเกษตร ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนหรือเป็นพาหะของเชื้อโรค ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากผู้บริโภคและตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>S๓,๙,T๔ ส่งเสริมการแปรรูปหรือใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการผลผลิตการเกษตรที่ออกสู่ตลาดปริมาณมาก มีปัญหาการตลาดและราคาตกต่ำ เช่น แปรรูปผลิตภัณฑ์ระดับครัวเรือนหรือระดับอุตสาหกรรมแปรรูป หรือท่องเที่ยวเก็บรักษาสภาพหรือยืดอายุผลผลิต</p> <p>S๔,๕,T๔ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่น ปลอดภัย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มช่องทางจำหน่ายและคำสั่งซื้อจากนักท่องเที่ยวหรือระบบออนไลน์</p> <p>S๖,๗,๘,T๓,๘ พัฒนาคือความร่วมมือเชื่อมโยงเครือข่ายเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทำการกำหนดหน้าที่และสร้างความเข้าใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานพัฒนาภาคเกษตรที่ชัดเจน จะช่วยเอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม</p> <p>S๖,๗,๘,T๑,๒,๔,๗ พัฒนาคือความร่วมมือเชื่อมโยงเครือข่ายเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อช่วยรณรงค์การปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาโรคระบาด ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ปัญหาการค้าสินค้าเกษตรจากกลไกการตลาด และช่วยตรวจตรา เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ</p>

๓.๒.๓ การวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์ W O Strategy –(กลยุทธ์เชิงแก้ไข)

ตารางที่ ๓-๐๕ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดระยอง ด้านจุดอ่อน และโอกาส เพื่อกำหนดกลยุทธ์ W O Strategy – (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)

<p style="text-align: center;">๓.</p> <p style="text-align: center;">TOWS Matrix Analysis</p> <p style="text-align: center;">วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง เพื่อกำหนดกลยุทธ์</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>O – OPPORTUNITIES (โอกาส)</p> <p>O๑-ความต้องการสินค้าเกษตรเพื่อสุขภาพ/สมุนไพร/เวชภัณฑ์ เพิ่มขึ้น</p> <p>O๒-ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น</p> <p>O๓-หน่วยงานรัฐต้องขับเคลื่อนและผลักดันภารกิจ ที่มีเป้าหมายในการพลิกโฉมการพัฒนาประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน ตามร่างแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๓</p> <p>O๔-มีโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ รองรับการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์</p> <p>O๕-นโยบายการพัฒนาบุคลากร รองรับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี</p> <p>O๖-มีการพัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>O๗-นโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ / เกษตรกรรมยั่งยืน / BCG model</p> <p>O๘-นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรม และมีการจัดตั้งเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย</p> <p>O๙-การรวมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค</p> <p>O๑๐-พื้นที่บริเวณท่าเรือมาตาพุดสามารถใช้ประโยชน์จากความเป็นที่เป็นผลพลอยได้ (By-product) จากอุตสาหกรรมปิโตรเคมี</p>
<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>W – WEAKNESSES (จุดอ่อน)</p> <p>W๑-ที่ดินและปัจจัยการผลิตมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วยเนื่องจากจังหวัดระยองเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและพื้นที่เขต EEC</p> <p>W๒-ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร</p> <p>W๓-ปัญหาทางด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร</p> <p>W๔-ผลผลิตการเกษตรขาดการเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)</p> <p>W๕-เกษตรกรขาดการบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด และขาดการวางแผนเพาะปลูกแบบตลาดนำการผลิต</p> <p>W๖-การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง</p> <p>W๗-แปลงเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัด Zoning ในการเพาะปลูก</p> <p>W๘-พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเกษตรลดลงและดินเสื่อมโทรม ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ลดลง</p> <p>W๙-การบริหารจัดการข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>W๑๐-การเกษตรส่วนใหญ่เป็นแบบดั้งเดิม</p> <p>W๑๑-พื้นที่ชลประทานมีน้อย แหล่งน้ำกระจายไม่ทั่วถึง</p> <p>W๑๒-สถาบันการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมีน้อย</p> <p>W๑๓-ผลผลิตด้านการเกษตรไม่มีคุณภาพและมาตรฐาน</p>	<p>W O Strategy – (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)</p> <p>W๑,๗,๘,๑๐O๑,๒,๗ สร้างทางเลือกการใช้พื้นที่และผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าด้วยการจัดการฟาร์ม การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรผสมผสาน หรือใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลิตภาพ และผลตอบแทนมูลค่าสูง</p> <p>W๒O๑,๒,๕,๗ ทดแทนแรงงานภาคเกษตร ปรับเปลี่ยนมาผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยี สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ จำกัดและควบคุมแรงงานต่างด้าวป้องกันปัญหาซ้ำซ้อนด้านสุขอนามัย ยาเสพติด และอาชญากรรม</p> <p>W๓O๑,๒ วางแผนการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว ที่มีกำลังซื้อ เช่น ผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบของโรงงานอุตสาหกรรม หรือผลิตอาหารปลอดภัยมีคุณภาพและประโยชน์ต่อสุขภาพ รวมทั้ง สะดวกในการเลือกซื้อ เก็บรักษา และการนำมารับประทาน</p> <p>W๔,๕,๖,๙O๓,๖,๘,๙ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร ให้มีความสำคัญและร่วมมือกับภาครัฐ ที่มีกระบวนการตั้งแต่การลงทะเบียนและรายงานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการด้านการผลิต และการตลาดตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า และสามารถยกระดับเป็นเกษตรอุตสาหกรรม</p> <p>W๗,๘,๑๐O๑,๒,๓,๕,๗ สนับสนุนการแก้ไขปัญหา พัฒนา และปรับปรุงปัจจัยการผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะดิน ระบบส่งน้ำ และปัญหาภัยพิบัติ ให้สามารถผลิตการเกษตรให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>W๑๓O๑,๒,๕,๗ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจปรับปรุงรูปแบบการผลิตการเกษตรตามแนวทาง เศรษฐกิจชีวภาพ / เกษตรกรรมยั่งยืน / BCG model โดยยึดถือการปฏิบัติที่ดี GAP หรือมาตรฐานต่าง ๆ และคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคและเงื่อนไขทางการตลาด</p>

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์ W T Strategy –(กลยุทธ์เชิงรับ)

ตารางที่ ๓-๐๖ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix Analysis ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดระยอง ด้านจุดอ่อน และภัยคุกคาม เพื่อกำหนดกลยุทธ์ W O Strategy – (กลยุทธ์เชิงรับ)

<p>ปัจจัยภายนอก</p> <p>๔.</p> <p>TOWS Matrix Analysis</p> <p>วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง เพื่อกำหนดกลยุทธ์</p>	<p>T – THREATS (ภัยคุกคาม)</p> <p>T๑-สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ ที่ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ในยุค New Normal และ Next Normal</p> <p>T๒-ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรมและภาวะโลก ที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น</p> <p>T๓-ระเบียบ/วิถีปฏิบัติของภาครัฐไม่เอื้ออำนวย</p> <p>T๔-กลไกราคาในตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>T๕-การพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงตามไปด้วย (Disruption)</p> <p>T๖-ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก</p> <p>T๗-การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ</p> <p>T๘-งบประมาณภาครัฐไม่ต่อเนื่อง</p> <p>T๙-มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น</p>
<p>ปัจจัยภายใน</p>	<p>W – WEAKNESSES (จุดอ่อน)</p> <p>W๑-ที่ดินและปัจจัยการผลิตมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วยเนื่องจากจังหวัดระยองเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและพื้นที่เขต EEC</p> <p>W๒-ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร</p> <p>W๓-ปัญหาทางด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร</p> <p>W๔-ผลผลิตการเกษตรขาดการเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)</p> <p>W๕-เกษตรกรขาดการบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด และขาดการวางแผนเพาะปลูกแบบตลาดนำการผลิต</p> <p>W๖-การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง</p> <p>W๗-แปลงเกษตรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัด Zoning ในการเพาะปลูก</p> <p>W๘-พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเกษตรลดลงและดินเสื่อมโทรม ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ลดลง</p> <p>W๙-การบริหารจัดการข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>W๑๐-การเกษตรส่วนใหญ่เป็นแบบดั้งเดิม</p> <p>W๑๑-พื้นที่ชลประทานมีน้อย แหล่งน้ำกระจายไม่ทั่วถึง</p> <p>W๑๒-สถาบันการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมีน้อย</p> <p>W๑๓-ผลผลิตด้านการเกษตรไม่มีคุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>W T Strategy – (กลยุทธ์เชิงรับ)</p> <p>W๑,๔,๕,๑๓T๑,๒,๕,๖,๗ ส่งเสริมการผลิตการเกษตรที่เป็นทางเลือกทางรอดคือ ให้ผลผลิตเป็นอาหารปลอดภัย ใช้เวลาปลูกระยะสั้นและหมุนเวียนให้ผลผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนและสร้างรายได้ตลอดปี</p> <p>W๒,๓T๑,๕ ทดแทนแรงงานภาคเกษตร โดยช่วยเหลือจ้างงานผู้ว่างงานจากสถานการณ์โรคโควิด๑๙ และการเลิกกิจการ ส่วนมากมีความรู้พื้นฐานประยุกต์ใช้ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยี ช่วยเพิ่มผลิตภาพได้จำกัดและควบคุมแรงงานต่างด้าวป้องกันปัญหาเข้าซ้มนเพิ่มเติมจากโควิด๑๙ ในเรื่องสุขอนามัย ยาเสพติด และอาชญากรรม</p> <p>W๔,๕,๖T๑,๖ พัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทันสมัย และสามารถเป็นผู้ประกอบการฟาร์มหรือทำธุรกิจการจัดการผลผลิตการเกษตรขนาดย่อมหรือตามศักยภาพ</p> <p>W๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒T สนับสนุนวิชาการและการเรียนรู้เพื่อตัดสินใจปรับเปลี่ยนและวางแผนการผลิตการเกษตรตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า</p> <p>W๔,๕,๗,๙,๑๒T๓,๘ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และส่งเสริมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“แหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐาน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ตามระบบตลาดนำการผลิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรอย่างยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

- ๒.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และความมั่นคง
- ๒.๒ พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ในการส่งเสริมและพัฒนาให้มีการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภค ได้มาตรฐาน ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานอย่างเหมาะสมและยั่งยืน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ
- ๒.๓ พัฒนาและส่งเสริมให้เกษตรกรมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรมาใช้ที่เหมาะสม และมีการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง
- ๒.๔ พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรอย่างพอเพียง มีประสิทธิภาพยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง (Goals)

- ๓.๑ เกษตรกร Smart Farmer และสถาบันเกษตรกร ได้รับการพัฒนา ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา มีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินกิจกรรมบริการหรือพัฒนาภาคเกษตรได้
- ๓.๒ การผลิตสินค้าเกษตรมีมาตรฐานปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และเกิดความมั่นคงทางด้านอาหาร
- ๓.๓ มีการนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรที่ทันสมัยมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนา หรือยกระดับคุณภาพหรือการแข่งขัน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓.๔ ทรัพยากรการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรได้รับการพัฒนา อนุรักษ์ และเกิดประโยชน์ต่อภาคเกษตร อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

๔.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เกษตรกร Smart Farmer และสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง

ตัวชี้วัด :

- ๑) ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการประเมินเป็น Smart Farmer เทียบกับเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็น Smart Farmer เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
- ๒) ร้อยละ ๘๐ ของสถาบันเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และวิสาหกิจชุมชน) มีการดำเนินกิจกรรมบริการหรือพัฒนาภาคเกษตรให้แก่สมาชิกของสถาบันฯ สามารถจำหน่ายผลผลิตหรือเชื่อมโยงกับการตลาดได้เป็นที่เรียบร้อย

กลยุทธ์ :

- ๑) สร้างและพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer สร้างเกษตรกรต้นแบบ และสร้างจิตสำนึกในการประกอบอาชีพ ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และอื่น ๆ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรกรมั่งคั่ง)

- ๒) เสริมสร้าง พัฒนาเครือข่ายและสนับสนุนความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และวิสาหกิจชุมชน) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓.) พัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทันสมัย และสามารถเป็นผู้ประกอบการฟาร์มหรือทำธุรกิจการจัดการผลผลิตการเกษตรขนาดย่อมหรือตามศักยภาพ
- ๔) พัฒนาความร่วมมือเชื่อมโยงเครือข่ายเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทำการกำหนดหน้าที่และสร้างความเข้าใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานพัฒนาภาคเกษตรที่ชัดเจน จะช่วยเอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม
- ๕) ส่งเสริม พัฒนาและวิจัย เครื่องจักร เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง และทดแทนแรงงานภาคการเกษตร
- ๖) ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือผู้ว่างงานจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙ และการเลิกกิจการ ส่วนมากมีความรู้ด้านการจัดการและการประยุกต์ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีช่วยเพิ่มผลิตภาพได้ รวมทั้งจำกัดและควบคุมแรงงานต่างด้าว ป้องกันปัญหาเข้าซื้อด้านสุขอนามัย ยาเสพติด และอาชญากรรม

๔.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : การผลิตสินค้าเกษตรมีมาตรฐานปลอดภัยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเกิดความมั่นคงทางด้านอาหาร

ตัวชี้วัด : ๑) จำนวนเกษตรกร ด้านเกษตร ประมง และปศุสัตว์ที่ได้รับการส่งเสริม พัฒนา และฟื้นฟูตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าปีละ ๒๐๐ ราย (ข้อมูลฐานปี ๒๕๖๔ – จำนวนเกษตรกร ๕๕,๔๙๓ ราย)

๒) จำนวนแปลง/ฟาร์มของเกษตรกร ด้านเกษตร ประมง และปศุสัตว์ที่เข้าสู่ระบบพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มขึ้นต่ำกว่าปีละ ๒๐๐ แปลง (ข้อมูลฐานปี ๒๕๖๔ – จำนวนแปลง/ฟาร์ม ๖๔,๔๗๒ แปลง ได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว ๗,๖๐๙ แปลง)

๓) จำนวนผู้รวบรวมจำหน่ายสินค้าเกษตรได้รับการส่งเสริมพัฒนาในการเลือกซื้อรวบรวมสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ถูกสุขอนามัย ไม่เป็นพาหะนำโรค ได้รับการยอมรับตามเงื่อนไขของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าปีละ ๒ แห่ง

๔) มีช่องทางหรือเครือข่ายการตลาดเพิ่มขึ้น อย่างน้อยปีละ ๒ ช่องทาง

๕) ร้อยละ ๘๐ ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่ด้านตลาดและประชาสัมพันธ์ (ข้อมูลฐานปี ๒๕๖๔ – ๗๕ แห่ง)

๖) มีระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ของจังหวัดระยอง เป็นเอกภาพ ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน จำนวน ๑ ระบบ

กลยุทธ์ : ๑) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจปรับรูปแบบการผลิตการเกษตร ตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ / เกษตรกรรมยั่งยืน / BCG model โดยยึดถือการปฏิบัติที่ดี GAP หรือมาตรฐานต่าง ๆ และคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคและเงื่อนไขทางการตลาด

๒) ส่งเสริมการผลิตการเกษตรที่เป็นทางเลือกทางรอดคือ ให้ผลผลิตเป็นอาหารปลอดภัย ใช้เวลาปลูกระยะสั้นและหมุนเวียนให้ผลผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนและสร้างรายได้ตลอดปี

๓) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ ให้มีความปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด (GAP เกษตรอินทรีย์ GMP HACCP หรืออื่น ๆ) เพื่อให้มีความมั่นคงทางด้านอาหาร และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๔) พัฒนาระบบสุขอนามัยที่ดีในกระบวนการผลิต ไปจนถึงการแปรรูปอาหาร บรรจุกัมมันต์และขนส่งสินค้าเกษตร ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนหรือเป็นพาหะของเชื้อโรค ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากผู้บริโภคและตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๕) สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ โดยสร้างเครือข่ายและช่องทางการตลาดทั้งเก่าและใหม่ วางแผนการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว ที่มีกำลังซื้อ เช่น ผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นวัตถุดิบของโรงงานอุตสาหกรรม หรือผลิตอาหารปลอดภัย มีคุณภาพและประโยชน์ต่อสุขภาพ รวมทั้ง สะดวกในการเลือกซื้อ เก็บรักษาและการนำมารับประทาน

๖) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งเก่าและใหม่ ด้วยการพัฒนาเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐาน ป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว พร้อมเชื่อมโยงสู่ภาคการท่องเที่ยวและบริการ และภาคอุตสาหกรรม

๗) สร้างและพัฒนาเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นเอกภาพ

๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : มีการนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : ๑) จำนวนผลิตภัณฑ์และบรรจุกัมมันต์ด้านการเกษตร ประมง หรือปศุสัตว์ที่ได้รับการพัฒนามาตรฐานผลผลิตและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๓ ชนิด

๒) จำนวนสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒๕ ผลิตภัณฑ์ (ข้อมูลฐานปี ๒๕๖๔ - ๒๐ ผลิตภัณฑ์)

๓) ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่ ด้านตลาดและประชาสัมพันธ์ (ข้อมูลฐานปี ๒๕๖๔ - ๗๕ แห่ง)

กลยุทธ์ : ๑) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา เครือข่ายความร่วมมือภาคการผลิตสินค้าเกษตรเพื่ออาหารปลอดภัยและบำรุงรักษาสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในกระบวนการการผลิต การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และเชื่อมโยงการซื้อขายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศผ่านระบบ Logistic ที่มีความพร้อม ตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า

๒) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีทันสมัยเพื่ออาหารปลอดภัยและบำรุงรักษาสุขภาพสำหรับอนาคต (Future Food) มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภคและตลาด

๓) ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่นปลอดภัย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มช่องทางจำหน่ายและคำสั่งซื้อจากนักท่องเที่ยวหรือระบบออนไลน์

๔) พัฒนาสินค้าต้นแบบสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ Product Champion เพื่อขยายผลการส่งเสริม ยกระดับคุณภาพและการประกอบการเป็นอุตสาหกรรมเกษตร และเชื่อมโยงการตลาดของกลุ่ม ชุมชน หรือจังหวัด

๕) พัฒนาและสร้างต้นแบบ Smart Farmer และสถาบันเกษตรกรที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทันสมัย มีสมรรถนะการผลิต การจัดการผลผลิต และการจำหน่ายสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และขยายผลพัฒนาอาชีพภาคเกษตรหรือการประกอบการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๖) ส่งเสริมการแปรรูปหรือใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการผลผลิตการเกษตรที่ออกสู่ตลาดปริมาณมาก มีปัญหาการตลาดและราคาตกต่ำ เช่น แปรรูปผลิตภัณฑ์ระดับครัวเรือนหรือระดับอุตสาหกรรมแปรรูป หรือห้องเย็นเก็บรักษาสภาพหรือยืดอายุผลผลิต ลดการสูญเสียจากวิธีการหรืออายุการเก็บรักษาแบบเดิม ๆ

๗) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกร ให้ความสำคัญและร่วมมือกับภาครัฐ ที่มีกระบวนการตั้งแต่การลงทะเบียนและรายงานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการด้านการผลิต และการตลาดตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า และสามารถยกระดับเป็นเกษตรกรอุตสาหกรรม

๘) สนับสนุนวิชาการและการเรียนรู้เพื่อตัดสินใจปรับเปลี่ยนและวางแผนการผลิตการเกษตรตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า

๙) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และส่งเสริมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง

๔.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ทรัพยากรการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรมีอย่างพอเพียง และใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด : ๑) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการกระจายน้ำเพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ แห่ง

๒) จำนวนแหล่งที่ได้รับการฟื้นฟู/อนุรักษ์ทรัพยากรด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ปีละ ๓ แห่ง

๓) ร้อยละ ๒ ของพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบชลประทานและสระน้ำในไร่นา (ข้อมูลฐานปี ๒๕๖๔ - ๓๑๔,๓๐๐ ไร่)

๔) มีแผนเตรียมการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาด้านภัยพิบัติ (ภัยแล้ง วัตภัย น้ำท่วม โรคระบาดในพืชและสัตว์ เป็นต้น) จำนวน ๒ แผน

กลยุทธ์ : ๑) พัฒนาคือร่วมมือเชื่อมโยงเครือข่ายเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อช่วยรณรงค์การปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาโรคระบาด ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ปัญหาราคาสินค้าเกษตรจากกลไกการตลาด และช่วยตรวจตรา เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ

๒) สร้างทางเลือกการใช้พื้นที่และผลตอบแทนอย่างคุ้มค่าด้วยการจัดการฟาร์ม การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรผสมผสาน หรือใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลิตภาพ และผลตอบแทนมูลค่าสูง

๓) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคพื้นฐาน ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการผลิตภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ โดยเฉพาะดินและน้ำ สนับสนุนการแก้ไขปัญหา พัฒนา และปรับปรุงปัจจัยการผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะดิน ระบบส่งน้ำ และปัญหาภัยพิบัติ ให้สามารถผลิตการเกษตรให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เกิดสมดุลต่อระบบนิเวศน์ ด้วยการสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและรอบ ๆ ชายฝั่ง เสริมสร้างอาชีพด้านการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์เดิมของท้องถิ่น เพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๕) การป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหาการระบาดของศัตรูพืช และสัตว์ รวมทั้งภัยพิบัติต่าง ๆ (ภัยแล้ง วัตภัย น้ำท่วม) เช่น การสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง คุณภาพน้ำการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคสัตว์สู่สัตว์ และสัตว์สู่คน เป็นต้น

๕.แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร									
<p>๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนโครงการพัชรสุธาชวนราษฎร์ จังหวัดระยอง (สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง)</p> <p>๒. โครงการส่งเสริมพัฒนากลุ่มแปลงใหญ่ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (สนง.เกษตรจังหวัดระยอง/ชลบุรี/ฉะเชิงเทรา)</p> <p>๓. โครงการผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่าย องค์ความรู้ KBO จังหวัด (สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระยอง)</p>			๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๘,๑๕๖,๐๐๐	<p>๑.๑ สร้างและพัฒนาเกษตรกร เป็น Smart Farmer สร้างเกษตรกร มาตรฐานแบบ และสร้างจิตสำนึก ในการประกอบอาชีพ ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และอื่น ๆ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรกรรมยั่งยืนฯ)</p> <p>๑.๒ เสริมสร้าง พัฒนาเครือข่ายและสนับสนุนความเข้มแข็ง ให้กับสถาบันเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๑.๓ พัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทันสมัย และสามารถเป็นผู้ประกอบการฟาร์มหรือทำธุรกิจการจัดการผลผลิตการเกษตรขนาดย่อม หรือตามศักยภาพ</p> <p>๑.๔ พัฒนาคือความร่วมมือเชื่อมโยงเครือข่าย เจ้าหน้าที่ นักวิชาการ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทำการกำหนดหน้าที่และสร้างความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานพัฒนาภาคเกษตร ที่ชัดเจน จะช่วยเอื้ออำนวยการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม ๑.๕ ส่งเสริมพัฒนาและวิจัย เครื่องจักร เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง และทดแทนแรงงานภาคการเกษตร</p> <p>๑.๖ ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือผู้ว่างงานจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙ และการเลิกกิจการ ส่วนมากมีความรู้ด้านการจัดการและการประยุกต์ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีช่วยเพิ่มผลิตภาพได้ รวมทั้งจำกัดและควบคุมแรงงานต่างด้าว ป้องกันปัญหาซ้ำซ้อนด้านสุขอนามัย ยาเสพติด และอาชญากรรม</p>
			๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๙๔,๔๖๕,๐๐๐	
			๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน									
๔. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน (สนง.เกษตรจังหวัดระยอง/ฉะเชิงเทรา/ชลบุรี)			๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๓๑,๖๗๔,๕๐๐	๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ ให้มีความปลอดภัยทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภคมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด (GAP เกษตรอินทรีย์ GMP HACCP หรืออื่น ๆ) เพื่อให้มีความมั่นคงทางด้านอาหาร และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ๒.๒ สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ โดยสร้างเครือข่ายและช่องทางการตลาดทั้งเก่าและใหม่ (ผลิตสู่โรงงาน และแรงงาน ในภาคอุตสาหกรรม ในจังหวัดระยอง และใกล้เคียง)
๕. พัฒนาการผลิตอาหารและผลไม้ภาคตะวันออกให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่า (สนง.เกษตรจังหวัดระยอง/ฉะเชิงเทรา/ชลบุรี)			๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๕๗,๕๐๐,๐๐๐	
๖. โครงการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่าจังหวัดระยอง (สนง.เกษตรจังหวัดระยอง)			๕,๐๔๗,๒๐๐	๕,๐๔๗,๒๐๐	๕,๐๔๗,๒๐๐	๕,๐๔๗,๒๐๐	๕,๐๔๗,๒๐๐	๒๕,๒๓๖,๐๐๐	
๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าปศุสัตว์สู่มาตรฐานเพื่อการแข่งขัน (สนง.ปศุสัตว์จังหวัดระยอง)			๒,๐๘๓,๙๐๐	๒,๐๘๓,๙๐๐	๒,๐๘๓,๙๐๐	๒,๐๘๓,๙๐๐	๒,๐๘๓,๙๐๐	๑๐,๔๑๙,๕๐๐	
๘. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกร (ส่งเสริม GAP) (กยท.)			๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๑๗๔,๔๕๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม									
๙. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงคุณภาพการผลิตยาง ตามเทคโนโลยีการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน (สนง.การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง)			๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๐๕,๐๐๐	๓.๑ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา เครือข่ายความร่วมมือภาคการผลิตสินค้าเกษตรเพื่ออาหารปลอดภัยและบำรุงรักษาสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในกระบวนการการผลิต การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และเชื่อมโยงการซื้อขายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศผ่านระบบ Logistic ที่มีความพร้อม ตลอดห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า ๓.๒ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีทันสมัยเพื่ออาหารปลอดภัยและบำรุงรักษาสุขภาพสำหรับอนาคต (Future Food) มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของผู้บริโภคและตลาด ๓.๓ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่น ปลอดภัย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มช่องทางจำหน่ายและคำสั่งซื้อจากนักท่องเที่ยวหรือระบบออนไลน์ ๓.๔ พัฒนาลินค้าต้นแบบสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ Product Champion เพื่อขยายผลการส่งเสริม ยกย่องคุณภาพและการประกอบการเป็นอุตสาหกรรมเกษตร และเชื่อมโยงการตลาดของกลุ่ม ชุมชน หรือจังหวัด
๑๐. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดอาหารปลอดภัย (สนง.เกษตรจังหวัดระยอง)			๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน									
๑๑. โครงการปรับปรุงอาคารบังคับน้ำทำคู่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.นาตาขวัญ อ.เมืองระยอง จ.ระยอง (โครงการชลประทานระยอง)			๒๕,๐๐๐,๐๐๐					๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๔.๓ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคพื้นฐาน ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการผลิตภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ โดยเฉพาะดินและน้ำ สนับสนุนการแก้ไขปัญหา พัฒนา และปรับปรุงปัจจัยการผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะดิน ระบบส่งน้ำ และปัญหาภัยพิบัติ ให้สามารถผลิตการเกษตรให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ๔.๕ การป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหาการระบาดของศัตรูพืช และสัตว์ รวมทั้ง ภัยพิบัติต่างๆ (ภัยแล้ง วาตภัย น้ำท่วม) เช่น การสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง คุณภาพน้ำการควบคุม ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคสัตว์สู่สัตว์ และสัตว์สู่คน
๑๒. ขุดสระน้ำสาธารณะประโยชน์ หมู่ ๕ ต.เขาน้อย อ.เขาชะเมา จ.ระยอง (อบต.เขาน้อย)			๓,๐๐๐,๐๐๐					๓,๐๐๐,๐๐๐	
๑๓. โครงการป้องกันตลิ่งและเพิ่มพื้นที่สีเขียวคลองระบายน้ำ สาย ๓ ต.เชิงเนิน อ.เมืองระยอง จ.ระยอง (โครงการชลประทานระยอง)			๕๐,๐๐๐,๐๐๐					๕๐,๐๐๐,๐๐๐	
๑๔. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง (ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำฝั้งซ้าย สถานีสูบน้ำโซน ๔ ต.กระแสน (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์)			๕๐,๐๐๐,๐๐๐					๕๐,๐๐๐,๐๐๐	
๑๕. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง (ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า โซน ๒ ตอน ๔ ต.กระแสน (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์)			๕๐,๐๐๐,๐๐๐					๕๐,๐๐๐,๐๐๐	
๑๖. โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองกวาง ระยะที่ ๕ (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์)			๒๑,๐๐๐,๐๐๐					๒๑,๐๐๐,๐๐๐	
๑๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน			๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	
๑๘. โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในจังหวัดระยอง (สนง.ประมงจังหวัดระยอง)			๕,๖๒๒,๘๐๐	๕,๖๒๒,๘๐๐	๕,๖๒๒,๘๐๐	๕,๖๒๒,๘๐๐	๕,๖๒๒,๘๐๐	๒๘,๑๑๔,๐๐๐	

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ภาพแผนที่ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		ส่งเสริมและ พัฒนาปัจจัย โครงสร้าง พื้นฐานการ ผลิต	เพิ่มขึ้น ความสามารถ ในการแข่งขัน ภาค การเกษตร	เพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร ปลอดภัย	เพิ่มรายได้ ให้กับ เกษตรกร	ลดต้นทุน การผลิต	เพิ่ม สมรรถนะ บุคลากร การเกษตร ภาครัฐ	
Positioning ๑ พัฒนาคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐานสู่ความยั่งยืน								
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน	๖,๓๓๕,๙๐๐		✓	✓	✓	✓		งบกลุ่มจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าปศุสัตว์สู่มาตรฐานเพื่อการแข่งขัน	๒,๐๘๓,๙๐๐		✓	✓	✓	✓		งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมพัฒนากลุ่มแปลงใหญ่ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๑๙,๒๙๓,๐๐๐		✓	✓	✓	✓		งบกลุ่มจังหวัด
๔. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกรรวม	๓๔,๘๘๐		✓	✓	✓	✓		งบปกติ
๕ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดอาหารปลอดภัย	๗๐๐,๐๐๐		✓	✓	✓	✓		งบกลุ่มจังหวัด
๖. พัฒนาการผลิตอาหารและผลไม้ภาคตะวันออกให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่า	๑๑,๕๐๐,๐๐๐		✓	✓	✓	✓		งบกลุ่มจังหวัด
Positioning ๒ เกษตรสร้างมูลค่า								
๗. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงคุณภาพการผลิตยาง ตามเทคโนโลยีการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน	๒๑,๐๐๐		✓	✓	✓			งบปกติ
๘. โครงการผลิตภัณฑ์OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด	๘๐๐,๐๐๐		✓	✓	✓			งบจังหวัด
๙. โครงการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่าจังหวัดระยอง	๕,๐๔๗,๒๐๐		✓	✓	✓	✓		งบจังหวัด
๑๐. โครงการปรับปรุงอาคารบังคับน้ำท่าอุดอันเนื่องจากพระราชดำริ ต.นาตาขวัญ อ.เมืองระยอง จ.ระยอง	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓					งบจังหวัด
๑๑. ขุดสระน้ำสาธารณะประโยชน์ หมู่ ๕ ต.เขาน้อย อ.เขาชะเมา จ.ระยอง	๓,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓					งบจังหวัด
๑๒. โครงการป้องกันตลิ่งและเพิ่มพื้นที่สีเขียว คลองระบายน้ำ สาย ๓ ต.เชิงเนิน อ.เมืองระยอง จ.ระยอง	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓					งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ						หมายเหตุ
		ส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานการผลิต	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร	เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย	เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร	ลดต้นทุนการผลิต	เพิ่มสมรรถนะบุคลากรการเกษตรภาครัฐ	
๑๓. โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองกวาง ระยะที่ ๕	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓					งบจังหวัด
๑๔. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง(ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำฝิ่งซ้าย สถานีสูบน้ำ โชน ๔ ต.กระแสน)	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓					งบจังหวัด
๑๕. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง (ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า โชน ๒ ตอน ๔ ต.กระแสน)	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓					งบจังหวัด
๑๖. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๕๐๐,๐๐๐	✓	✓					กองทุน สปก.
๑๗. โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในจังหวัดระยอง	๕,๖๒๒,๘๐๐	✓	✓					งบจังหวัด
Positioning ๓ เศรษฐกิจพอเพียง								
๑๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนโครงการพัชรสุธาคานูรักษ์ จังหวัดระยอง (สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง)	๑,๖๓๑,๒๐๐			✓	✓	✓		งบจังหวัด

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
งบกลุ่มจังหวัดระยอง										
๑.๑	๑. โครงการส่งเสริมพัฒนากลุ่มแปลงใหญ่ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	งบกลุ่มจังหวัดระยอง	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๑๙,๒๙๓,๐๐๐	๙๖,๔๖๕,๐๐๐	กษจ.รย./ชบ./ฉช	
๒.๑ ๒.๒ ๒.๕	๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน	งบกลุ่มจังหวัดระยอง	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๖,๓๓๕,๙๐๐	๓๑,๖๗๙,๕๐๐	กษจ.รย./ชบ./ฉช	
๒.๑ ๒.๒ ๒.๕	๓. โครงการพัฒนาการผลิตอาหารและผลไม้ภาคตะวันออกให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่า	งบกลุ่มจังหวัดระยอง	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	๕๗,๕๐๐,๐๐๐	กษจ.รย./ชบ./ฉช	
๓.๑ ๓.๑	๔. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดอาหารปลอดภัย (๗๐๐,๐๐๐) ๔.๑ พัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย ๔.๒ ส่งเสริมระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้	งบกลุ่มจังหวัดระยอง	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐ ๘๐๐,๐๐๐	กษจ.รย.	
งบจังหวัดระยอง										
๑.๑ ๑.๒ ๑.๖	๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรเพื่อขับเคลื่อนโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ จังหวัดระยอง	งบจังหวัดระยอง	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๑,๖๓๑,๒๐๐	๘,๑๕๖,๐๐๐	กษ.ระยอง	ปม/ กษจ. /ปศ.
๑.๓	๖. โครงการผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด (สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดระยอง)	งบจังหวัดระยอง	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	พช.รย.	
	๗. โครงการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่าจังหวัดระยอง (๕,๐๔๗,๒๐๐)	งบจังหวัดระยอง							กษจ.รย.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๒.๑	๗.๑ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช		๒,๑๔๓,๓๐๐	๒,๑๔๓,๓๐๐	๒,๑๔๓,๓๐๐	๒,๑๔๓,๓๐๐	๒,๑๔๓,๓๐๐	๑๐,๗๑๖,๕๐๐		
๒.๓	อาหารให้มีคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร									
๒.๔	๗.๒ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคด้วยระบบตรวจสอบย้อนกลับ (QR Code)		๓๖๖,๗๐๐	๓๖๖,๗๐๐	๓๖๖,๗๐๐	๓๖๖,๗๐๐	๓๖๖,๗๐๐	๑,๘๓๓,๕๐๐		
๑.๑	๗.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)		๒๖๖,๐๐๐	๒๖๖,๐๐๐	๒๖๖,๐๐๐	๒๖๖,๐๐๐	๒๖๖,๐๐๐	๑,๓๓๐,๐๐๐		
๒.๔	๗.๔ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรจังหวัดระยอง		๔๕๑,๖๐๐	๔๕๑,๖๐๐	๔๕๑,๖๐๐	๔๕๑,๖๐๐	๔๕๑,๖๐๐	๒,๒๕๘,๐๐๐		
๒.๕	๗.๕ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร		๑,๒๑๙,๖๐๐	๑,๒๑๙,๖๐๐	๑,๒๑๙,๖๐๐	๑,๒๑๙,๖๐๐	๑,๒๑๙,๖๐๐	๖,๐๙๙,๐๐๐		
๒.๖	๗.๖ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรจังหวัดระยอง		๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐		
๒.๑/๒.๓	๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าปศุสัตว์สู่มาตรฐานเพื่อการแข่งขัน (๒,๐๘๓,๙๐๐)	งบจังหวัดระยอง								ปศจ.รย
๒.๑/๒.๓	๘.๑ ปรับระบบการเลี้ยงและพัฒนาสายโคเนื้อในจังหวัดระยอง		๕๓๕,๖๐๐	๕๓๕,๖๐๐	๕๓๕,๖๐๐	๕๓๕,๖๐๐	๕๓๕,๖๐๐	๒,๖๗๘,๐๐๐		
๒.๑/๒.๓	๘.๒ ปรับระบบการเลี้ยงและพัฒนาสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองจังหวัดระยอง		๕๓๑,๑๐๐	๕๓๑,๑๐๐	๕๓๑,๑๐๐	๕๓๑,๑๐๐	๕๓๑,๑๐๐	๒,๖๕๕,๕๐๐		
๒.๑/๒.๓	๘.๓ ตรวจสอบการรณรงค์การเลี้ยงไก่เนื้อแดงในปัสสาวะสุกรและโค ฌ โรงฆ่าสัตว์		๕๒๑,๑๐๐	๕๒๑,๑๐๐	๕๒๑,๑๐๐	๕๒๑,๑๐๐	๕๒๑,๑๐๐	๒,๖๐๕,๕๐๐		
๒.๕	๘.๔ พัฒนาสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด		๔๙๖,๑๐๐	๔๙๖,๑๐๐	๔๙๖,๑๐๐	๔๙๖,๑๐๐	๔๙๖,๑๐๐	๒,๔๘๐,๕๐๐		
๒.๑/๒.๓	๙. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกรกรม (ส่งเสริม GAP)	งบปกติ	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๓๔,๘๘๐	๑๗๔,๔๐๐	กยท.	
๓.๑	๑๐. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงคุณภาพการผลิตยาง ตามเทคโนโลยีการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน	งบปกติ	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๐๕,๐๐๐	กยท.	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
๔.๓/๔.๕	๑๑ โครงการปรับปรุงอาคารบังคับน้ำทำคู่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.นาตาขวัญ อ.เมืองระยอง จ.ระยอง	งบจังหวัด	๒๕,๐๐๐,๐๐๐							ชป.รย	
๔.๓/๔.๕	๑๒. ขุดสระน้ำสาธารณะประโยชน์ หมู่ ๕ ต.เขาน้อย อ.เขาชะเมา จ.ระยอง	งบจังหวัด	๓,๐๐๐,๐๐๐							อบต.เขาน้อย	
๔.๓/๔.๕	๑๓. โครงการป้องกันตลิ่งและเพิ่มพื้นที่สีเขียวคลองระบายน้ำ สาย ๓ ต.เชิงเนิน อ.เมืองระยอง จ.ระยอง	งบจังหวัด	๕๐,๐๐๐,๐๐๐							ชป.รย	
๔.๓/๔.๕	๑๔. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง(ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำฝิ่งซ้าย สถานีสูบน้ำ โซน ๔ ต.กระแสบน	งบจังหวัด	๕๐,๐๐๐,๐๐๐							โครงการ ประเสริฐฯ	
๔.๓/๔.๕	๑๕. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง(ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า โซน ๒ ตอน ๔ ต.กระแสบน	งบจังหวัด	๕๐,๐๐๐,๐๐๐							โครงการ ประเสริฐฯ	
๔.๓/๔.๕	๑๖. โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองกวาง ระยะที่ ๕	งบจังหวัด	๒๑,๐๐๐,๐๐๐							โครงการ ประเสริฐฯ	
๔.๓/๔.๕	๑๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบกองทุน สปก.	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สปก.ระยอง	
	๑๘ โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในจังหวัดระยอง (๕,๖๒๒,๘๐๐)	งบจังหวัด								ปมจ.รย.	
๔.๔	๑๘.๑ กิจกรรมเพิ่มผลผลิตปูทะเลบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดระยอง		๒,๒๐๗,๑๐๐	๒,๒๐๗,๑๐๐	๒,๒๐๗,๑๐๐	๒,๒๐๗,๑๐๐	๒,๒๐๗,๑๐๐	๒,๒๐๗,๑๐๐	๑๑,๐๓๕,๕๐๐		
๔.๔	๑๘.๒ กิจกรรมเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดในอ่างเก็บน้ำจังหวัดระยองโดยชุมชนมีส่วนร่วม		๓,๔๑๕,๗๐๐	๓,๔๑๕,๗๐๐	๓,๔๑๕,๗๐๐	๓,๔๑๕,๗๐๐	๓,๔๑๕,๗๐๐	๓,๔๑๕,๗๐๐	๑๗,๐๗๘,๕๐๐		

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง

งกลุ่มจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมพัฒนากลุ่มแปลงใหญ่ตลอดห่วงโซ่อุปทาน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาของกระทรวง (Road map) โดยมีโครงการที่สำคัญคือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และสินค้าประมง เน้นให้ความสำคัญในเรื่อง การลดต้นทุนการผลิต โดยการรวมแปลงเป็นแปลงใหญ่ก่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิตตามที่กำหนด และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันให้กับสินค้าเกษตร ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างสินค้าที่สำคัญดังกล่าว จะต้องทำการผลิตในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม โดยมีหลักการคือการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต อาทิ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด มีการผลิตร่วมกันเป็นกลุ่มและมีการเชื่อมโยงกับตลาดเพื่อบริหารจัดการให้เกิดสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของสินค้า แก้ปัญหาเรื่องสินค้า ล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็น "รูปแบบดำเนินงาน" ที่มีความสำคัญคือการบริหารร่วมกันในพื้นที่ขนาดใหญ่ที่ทำการเกษตรชนิดเดียวกัน จะทำให้เกษตรกรมีอำนาจต่อรองเพิ่มขึ้น ทั้งการจัดหาปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตออกไป และทำให้การส่งเสริมการเกษตรของรัฐทำได้ง่าย หลักการดำเนินงานคือ การเลือกพื้นที่ที่สามารถรวมกลุ่มเกษตรกรเจ้าของแปลงเล็กให้กลายเป็นแปลงใหญ่ และคัดเลือกผู้จัดการแปลง ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการเกษตรของรัฐเป็นผู้บริหาร กำหนดแผนการและเป้าหมาย ส่งเสริมใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพ กำหนดมาตรฐานการผลิต เช่น GAP ออร์แกนิกส์ และเป็นผู้ช่วยเชื่อมโยงตลาด โดยส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรขนาดเล็ก และเป็นการผลิตที่มีลักษณะต่างคนต่างทำ การดำเนินการลักษณะดังกล่าวทำให้ภาคเกษตรต้องเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร เช่น ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ได้แก่ ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ค่าใช้จ่ายของเครื่องจักรกลการเกษตร และค่าจ้างแรงงานด้านการเกษตร รวมทั้ง ปัญหาการขาดอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต (Production Process) การจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain) และปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ยังไม่เข้าถึงตัวเกษตรกรได้เท่าที่ควร เพื่อเป็นการลดข้อจำกัดดังกล่าว จะต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตและการบริหารจัดการร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ และยุทธศาสตร์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๙ พัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรให้มีความทันสมัยและเป็นสากล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ภาคกลางเป็นฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานโลก สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของประเทศ - ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชลบุรี ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ในประเด็นการพัฒนาของจังหวัด สร้างเสริมนวัตกรรมสู่เกษตรปลอดภัย - จากการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรที่ผ่านมาพบปัญหาในการส่งเสริมการผลิตพืชให้ปลอดภัย และได้มาตรฐาน เมื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรได้มีการเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรผลิตพืชปลอดภัย และได้มาตรฐานรวมทั้งการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นแล้ว แต่ผู้ตรวจรับรองมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถตรวจรับรองแปลงได้ทันเวลาการผลิตในช่วงระยะเวลานั้น ทำให้สินค้าหลายชนิดของเกษตรกรสูญเสียโอกาสในการยกระดับสินค้าการเกษตรของตนเอง ประกอบกับสภาวะราคาผลผลิตเกษตรของพืชปลอดภัย และได้มาตรฐาน ไม่มีความแตกต่างกับราคาผลผลิตของสินค้าเกษตร เนื่องจากยังไม่มีมีการแปรรูปสินค้าเกษตร ขาดเครื่องจักรอุปกรณ์ในการ แปรรูป บรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์ที่สามารถเพิ่มราคาสินค้าเกษตรในการผลิตพืชได้ ทำให้จัดทำโครงการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา และสามารถยกระดับสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. เพื่อตรวจวิเคราะห์สารเคมีที่ตกค้างในดิน สารเคมีที่ตกค้างในผลผลิต และตรวจประเมินและให้การรับรองแปลงพืชอาหารได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา ๓. เพื่อส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ให้กับเกษตรกร ๔. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๕. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในกลุ่มแปลงใหญ่ใช้เครื่องจักรกล
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. รายได้ของกลุ่มที่มีการแปรรูปและพัฒนาเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ๒. มีการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ โดยกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ร้อยละ ๕ ๓. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถตรวจรับรองผลผลิตและได้มาตรฐานมากกว่า ร้อยละ ๘๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดชลบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒๘๑,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี, เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, เกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตรวจวิเคราะห์สารเคมีที่ตกค้างในดิน และการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น ๑๒๓,๘๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี, เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, เกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในผลผลิต ๑,๑๗๐,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี, เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, เกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ผลไม้ภาคตะวันออก ๕๐๐,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี, เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา
๖.๕ กิจกรรมที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตรวจประเมินและให้การรับรองแปลงผลไม้และพืชผัก ๙๐๐,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี, เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, เกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๖.๖ กิจกรรมที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการแปรรูปข้าวในกลุ่มแปลงใหญ่ ๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
๖.๗ กิจกรรมที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลในกลุ่มแปลงใหญ่พืชไร่ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
๖.๘ กิจกรรมที่ ๘ งบประมาณ	ส่งเสริมการแปรรูปในกลุ่มแปลงใหญ่ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
๖.๙ กิจกรรมที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อำนวยการโครงการ ๒๑๐,๐๐๐ บาท เกษตรจังหวัดชลบุรี, เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, เกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี, สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี
๘. ระยะเวลาใน การดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๑๙,๒๙๓,๐๐๐ บาท จากงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ประจำปี ๒๕๖๖
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๓๐๐ คน มีความรู้ในเรื่องการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ สามารถลดต้นทุนการผลิตจากการบริหารจัดการใช้เครื่องจักร การเกษตรได้ ๓. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ สามารถแปรรูปผลผลิตของตนเองได้ ๔. เกษตรกรจำนวน ๑๘๐ คน สามารถยกระดับคุณภาพผลผลิตของตนเองได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรจำนวน ๓๐๐ คน สามารถนำความรู้ในเรื่องการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปใช้ได้ ๒. เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ สามารถลดต้นทุนการผลิตจากการบริหารจัดการใช้เครื่องจักร การเกษตรได้ร้อยละ ๕ ๓. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ สามารถแปรรูปผลผลิตของตนเองได้ ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิต ของตนเองได้ ๔. เกษตรกร ๑๘๐ คน สามารถผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เป็นแหล่งผลิตไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ขนุนสับปะรดและอื่นๆ สามารถสร้างรายได้จากการส่งออกตลาดต่างประเทศปีละหลายล้านบาท สำหรับไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญรัฐบาลมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งระเบียงผลไม้ภาคตะวันออก (Eastern Fruit Corridor :EFC) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตผลไม้อย่างครบวงจร ซึ่งปัจจุบันผลไม้จากภาคตะวันออก เป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ความต้องการเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัย ดังนั้น ในช่วงระยะเวลา ๒-๓ ปีที่ผ่านมาเกษตรกรในภาคตะวันออกได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรปลูกไม้ผลเพิ่มมากขึ้น และมีความตื่นตัวต่อการขอรับรองมาตรฐานการผลิตผลไม้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภคและตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้ภาคตะวันออก ๑ ยังเป็นแหล่งผลิตพืชอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งมีแหล่งรับซื้ออยู่ในพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันการส่งออกสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม มุ่งเน้นการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐานในการรับรอง</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญกับปัญหาดังที่ไดกล่าวมา จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานภายใต้มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสู่มาตรฐานสากลด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม และมาตรการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ (Roadmap) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาหาร และผลไม้คุณภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและ เพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๓. เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการสินค้าเกษตรในพื้นที่ ๔. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายสินค้าเกษตร และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ อย่างน้อย ๒๘๐ แปลง ของผู้เข้าร่วมโครงการ ๒. มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งผลิตส่งเสริมการใช้สารปุ๋ยหมักเติมอากาศ และสารชีวภัณฑ์ในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย จำนวน ๑๒ แห่ง ๓. มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งผลิตส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย จำนวน ๒๐ แห่ง ๔. เกษตรกรผู้ผลิตพืชอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๓๐๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานการผลิตพืชอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน ๕. มีแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ อย่างน้อย ๒๐ แปลง ของผู้เข้าร่วมโครงการ ๖. มีการประชาสัมพันธ์พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๑๒ เรื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๗. มีกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจแบบ Online business matching (OBM) ทั้งในและต่างประเทศ ๘. มีการจัดงานแสดงสินค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑
๔. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา
๕. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ความปลอดภัย และได้มาตรฐาน ๖๖๒,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ศวพ.ระยอง และศวพ. ฉะเชิงเทรา
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเต็มอากาศ หรือการใช้แทนแฉงในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย ๑,๑๖๓,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๖๙๘,๓๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการผลิตพืชให้มีมาตรฐาน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา
กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจแบบ Online business matching (OBM) ทั้งในและต่างประเทศ ๓๑๒,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชลบุรี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระยอง
กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดงานแสดงสินค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชลบุรี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดระยอง
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชลบุรี
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖
๘. งบประมาณ	๖,๓๓๕,๙๐๐ บาท
๙. ผลผลิต (Output)	๑. มีแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๒๘๐ แปลง ของผู้เข้าร่วมโครงการ ๒. มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งผลิตส่งเสริมการใช้สารปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภัณฑ์ในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย จำนวน ๓๒ แห่ง ๓. เกษตรกรผู้ผลิตพืชอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๓๐๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานการผลิตพืชอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน ๔. มีแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๕. มีสื่อประชาสัมพันธ์พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๑๒ เรื่อง</p> <p>๖. มีกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจแบบ Online business matching (OBM) ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๗. จัดงานแสดงสินค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑</p>
<p>๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยเพิ่มจำนวนแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑</p> <p>๒. เพิ่มปริมาณผลผลิตพืชอาหารปลอดภัย</p> <p>๓. ลดการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตสร้างความปลอดภัยแก่เกษตรกรและผู้บริโภค</p> <p>๔. เกษตรกรผู้ผลิตพืชอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก ๑ สามารถนำความรู้ด้านมาตรฐานการผลิตพืชอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน มาใช้ในแปลงของตนได้</p> <p>๕. สินค้าเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ได้รับการสื่อสารประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้รู้จัก จำนวน ๑๒ เรื่อง</p> <p>๖. เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าปลอดภัย สามารถขยายช่องทางทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอนาคต</p> <p>๗. สินค้าเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เป็นที่รู้จักและเกษตรกรและผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้น</p>

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาการผลิตอาหารและผลไม้ภาคตะวันออกให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่า
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ระบุถึงที่มาที่ไป หลักการและเหตุผลของโครงการ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอาหาร และผลไม้คุณภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๓. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๔. ส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดของผลผลิตเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีฐานข้อมูลการผลิตข้าว สับปะรด และพืชผัก ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๒. เพิ่มจำนวนแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการ ๓. มีการพัฒนาแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จำนวน ๓ ชนิด ๔. มีสื่อประชาสัมพันธ์ผลผลิตและอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จำนวน ๙ เรื่อง ๕. มีแหล่งเรียนรู้ควบคู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สับปะรด/ ข้าว/ พืชผัก) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๙ จุด
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดระยอง
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบสำนักงานเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตรระยอง ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว	พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอาหารและผลไม้คุณภาพ ๖.๑.๑ การส่งเสริมการผลิตให้อาหารและผลไม้คุณภาพมีความปลอดภัยได้มาตรฐาน - การจัดทำฐานข้อมูลข้าว สับปะรด และพืชผัก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ (๑,๐๒๗,๐๐๐ บาท) - กิจกรรมอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี (๔๐๐,๐๐๐ บาท) * กิจกรรมอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสับปะรดมาตรฐาน GAP เป้าหมายเกษตรกร ๓ จังหวัดๆ ละ ๕๐ คน รวมจำนวน ๑๕๐ คน * กิจกรรมอบรมให้ความรู้การผลิตข้าวปลอดภัยเพื่อสุขภาพ เป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๒๐ กลุ่มๆ ละ ๒๐ คนรวม ๔๐๐ คน * กิจกรรมอบรมให้ความรู้การผลิตผักปลอดภัย มาตรฐาน GAP เป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๖ กลุ่มๆ ละ ๒๐ คนรวม ๑๒๐ คน - การตรวจติดตามประเมินแปลงเบื้องต้นค่าเบี่ยงเลียงการตรวจติดตามประเมินแปลงเบื้องต้นอย่างน้อย ๓ ครั้ง/แปลง ในสับปะรดและพืชผัก รวม ๒๗๐ แปลง (๒๔๓,๐๐๐ บาท)

หัวข้อ	รายละเอียด
	การตรวจรับรองมาตรฐาน GAP และตรวจสอบสารพิษตกค้างในผลผลิต สับปะรด และพีชผัก จำนวน ๒๗๐ แปลง (๓,๒๔๐,๐๐๐ บาท) ติดตามการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินกิจกรรม (๙๐,๐๐๐ บาท)
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบสำนักงานเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต ๖.๒.๑ อบรมการปรับปรุงบำรุงดิน ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลด ต้นทุนการผลิตเป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๖๗๐ คน (๕๐๐,๐๐๐ บาท) ๖.๒.๒ อบรมการใช้เทคโนโลยีการผลิตพืชอัจฉริยะเป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๓๐๐ คน (๓๐๐,๐๐๐ บาท)
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบสำนักงานเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การป้องกันและการกำจัดโรคและศัตรูพืช ๖.๓.๑ อบรมและสาธิตการป้องกันการกำจัดโรคพืชและแมลงศัตรูพืช ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (ข้าว/สับปะรด/พีชผัก) จำนวน ๖๗๐ คนๆ ละ ๕ ครั้ง (๙๐๐,๐๐๐ บาท)
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบสำนักงานเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ๖.๔.๑ การพัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์สับปะรดเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลผลิต งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ กลุ่ม ๖.๔.๒ การพัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ กลุ่ม ๖.๔.๓ การพัฒนาการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ผักเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ กลุ่ม
๖.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบสำนักงานเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา, สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัด/ สำนักงานท่องเที่ยว และกีฬา	ส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด ๖.๕.๑ การส่งเสริมด้านการตลาด (สับปะรด/ข้าว/พีชผัก) เพื่อสร้าง รายได้ให้แก่เกษตรกรโดยการสร้างสื่อความรู้เพื่อประชาสัมพันธ์ จำนวน ๙ เรื่อง งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท ๖.๕.๒ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ควบคู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สับปะรด/ ข้าว/ พีชผัก) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างรายได้ให้แก่ เกษตรกร งบประมาณ ๒,๗๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๙ จุด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – เดือนกันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากงบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ (เป็นงบประมาณรวม ๓ จังหวัด EEC)
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. มีฐานข้อมูลการผลิตข้าว สับปะรด และพีชผัก ของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออก ๑ จำนวน ๓ ชนิด ๒. เพิ่มจำนวนแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดภาคตะวันออก อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการ ๓. มีการพัฒนาแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออก จำนวน ๓ ชนิด ๔. มีสื่อประชาสัมพันธ์ผลผลิตและอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออก จำนวน ๙ เรื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕. มีแหล่งเรียนรู้ควบคู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สับปะรด/ ข้าว/ พืชผัก) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๙ จุด
๑๑.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. มีฐานข้อมูลการผลิตข้าว สับปะรด และพืชผัก ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๓ ชนิด</p> <p>๒. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยเพิ่มจำนวนแปลงผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก และมีการพัฒนาแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จำนวน ๓ ชนิด</p> <p>๓. มีการประชาสัมพันธ์ผลผลิตและอาหารปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จำนวน ๙ เรื่อง และสามารถเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ</p> <p>๔. มีแหล่งเรียนรู้ควบคู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สับปะรด/ ข้าว/ พืชผัก) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๙ จุด.</p>

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดอาหารปลอดภัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ การพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขันจะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร ปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคมีแนวโน้มการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในตลาดมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรขาดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรกรบางส่วนมีความต้องการที่จะผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย แต่เกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขาดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้บริโภค ทำให้ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยในประเทศไทยมีจำกัด การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยมีความก้าวหน้ามากขึ้น จึงมีความจำเป็น
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ๒. เพื่อพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย ๓. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายสินค้าเกษตร และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรส่งเสริมอาชีพพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานปลอดภัยเข้าสู่ตลาดผู้บริโภค ๒. สามารถนำข้อมูลทีวีเคาระห์ร่วมกันมาวางแผนการผลิตและวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการตลาด ๓. สินค้าเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ จำนวน ๑๕ ชนิดสินค้า (จังหวัดระยอง ๕ ชนิดสินค้า) มีความสามารถในการแข่งขันได้ ๔. เกษตรกรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ได้รับการส่งเสริมระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ เป้าหมายของเกษตรกรจังหวัดระยอง จำนวน ๑๐๐ ราย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในไร่นาของตนเองได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๕. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดระยอง
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	พัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย - พัฒนาผลิตภัณฑ์ (ด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร/พัฒนาบรรจุภัณฑ์/การสร้างแบรนด์/ การตรวจสอบย้อนกลับสินค้า/ ฯลฯ) ตามความต้องการของกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือก รวม ๕ ชนิดสินค้า (พืช/ประมง/

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปศุสัตว์) ๕๐๐,๐๐๐ บาท สนง.เกษตรจังหวัด ระยอง ไม่มี
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ เป้าหมาย เกษตรกร ๑๐๐ ราย ๒๐๐,๐๐๐ บาท สนง.เกษตรจังหวัดระยอง ไม่มี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๗๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนบาทถ้วน) แหล่งที่มา งบประมาณตามยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. สินค้าเกษตรของจังหวัดระยองในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ได้รับการพัฒนาและสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน ๕ ชนิดสินค้า ๒. เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรส่งเสริมอาชีพ จังหวัดระยอง ได้รับการส่งเสริมระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ จำนวน ๑๐๐ ราย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรส่งเสริมอาชีพ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานปลอดภัยเข้าสู่ตลาดผู้บริโภค สามารถนำข้อมูลวิเคราะห์มาวางแผนการผลิตและวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการตลาด ๒. สินค้าเกษตรในจังหวัดระยอง จำนวน ๕ ชนิดสินค้า มีความสามารถในการแข่งขันได้ ๓. เกษตรกรในจังหวัดระยอง ได้รับการส่งเสริมระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ จำนวน ๑๐๐ ราย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในไร่นาของตนเองได้

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

งบจังหวัด

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนโครงการพัชรสุธาคานูรักษ์ จังหวัดระยอง
๒	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้างป่า และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง ๑. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้างป่า ๒. ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม ตามเมนูอาชีพทางเลือก ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง ๓. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับช้างป่าได้อย่างสมดุลและปลอดภัย กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้างป่า และให้ความรู้เรื่องอาชีพทางเลือก ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง เพื่อเสริมเพิ่มรายได้ กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก ส่งเสริมการปลูกพืชผักสมุนไพร กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก การเลี้ยงปลา/กบในกระชังบก กิจกรรมหลักที่ ๔ กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก การเลี้ยงไก่ไข่ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง
๓	งบประมาณ	๑,๖๓๑,๒๐๐ บาท (หนึ่งล้านหกแสนสามหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดระยองประสบปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่เกษตรกรรม ในพื้นที่อำเภอเขาชะเมา และมีแนวโน้มขยายพื้นที่มายังอำเภอวังจันทร์ อำเภอกแกลง อำเภอปลวกแดง และอำเภอบ้านค่าย เนื่องมาจากการขาดแคลนแหล่งอาหารในพื้นที่ป่า ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรช้างป่า ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายและขยายเขตเข้ามาหากินในพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่อาศัยของประชาชน ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรเกิดความเสียหาย รวมไปถึงเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับเป็นองค์ประธานที่ปรึกษาโครงการพัชรสุธาคานูรักษ์ เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอด แนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้คนอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีความสมดุลของระบบนิเวศ และเพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของชุมชน
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องความขัดแย้งระหว่างคนและช้างป่า ตามแผนแม่บทสร้างความสมดุลระหว่างคนและช้างป่า ภายใต้โครงการพัชรสุธาคานูรักษ์ โดยให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและเข้าใจพฤติกรรมของช้างป่า สามารถป้องกันอันตรายจากช้างป่าเมื่อต้องเผชิญหน้า รวมถึงสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับช้างป่าได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ๒. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า โดยส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมทางเลือกทดแทน การทำการเกษตรที่ได้รับผลกระทบจาก ช้างป่า เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับช้างป่าได้อย่างสมดุลและปลอดภัย ๓. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภัยกับหน่วยงานภาครัฐ และชุมชนที่เกี่ยวข้อง
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๑๐๐ ราย
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ครัวเรือนเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้างป่า มีรายได้เพิ่มขึ้น/มีรายจ่ายลดลงจากการทำเกษตรตามเมนูอาชีพทางเลือก ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ					
		ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)					
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
		๘๐					๘๐
๘	ผลผลิต/ผลลัพท์	<p>ผลผลิต : เกษตรกรในพื้นที่เกิดเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้างป่า เกิดแนวคิดในการปรับเปลี่ยนอาชีพที่ไม่ใช่การปลูกพืชอาหารช้าง หรือเกิดอาชีพเสริม สร้างรายได้/ลดรายจ่ายให้กับเกษตรกรในพื้นที่เป็นการเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า</p> <p>ผลลัพท์ : ๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้าง มีทัศนคติเชิงบวกต่อช้างป่าสามารถอยู่ร่วมกันกับช้างป่าได้อย่างสมดุล</p> <p>๒. เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตร ตามเมนูทางเลือกอาชีพ ปรับมาทำการเกษตรที่ไม่ใช่พืชอาหารช้าง เพื่อลดผลกระทบจากการถูกช้างป่าบุกรุกพื้นที่การเกษตร</p> <p>๓. เกษตรกรมีรายได้/ลดรายจ่ายในครัวเรือนจากการทำการเกษตรตามเมนูทางเลือกอาชีพ</p> <p>๔. เกิดการมีส่วนร่วมและบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภัยกับหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน</p>					
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ และนโยบายที่สำคัญ	สอดคล้องกับแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมฯ และแผนแม่บทสร้างความสมดุลระหว่างคนและ ช้างป่า ภายใต้โครงการพัชรสุธาธารนุรักษ์					
๑๐	ระยะเวลา	๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖					
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ ๑๑.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของช้างป่า และให้ความรู้เรื่องอาชีพทางเลือก ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง เพื่อเสริมเพิ่มรายได้</p> <p>๓๗,๗๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง สำนักงานประมงจังหวัดระยอง</p> <p>สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง</p>					
	๑๑.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	<p>กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก ส่งเสริมการปลูกพืชผักสมุนไพร สนับสนุนปัจจัยการผลิต พันธุ์พืชผักสมุนไพร</p> <p>๒๗๑,๕๐๐</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง</p>					
	๑๑.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	<p>กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก การเลี้ยงปลา/กบในกระชังบ่บสนับสนุนปัจจัยการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ อุปกรณ์และอาหาร</p> <p>๘๒๘,๐๐๐</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดระยอง</p>					
	๑๑.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	<p>กิจกรรมหลักที่ ๔ กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนอาชีพทางเลือก การเลี้ยงไก่ไข่ทดแทนการปลูกพืชอาหารช้าง สนับสนุนปัจจัยการผลิต พันธุ์ไก่ไข่ อุปกรณ์ อาหาร และยาเวชภัณฑ์</p> <p>๔๙๔,๐๐๐</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง</p>					
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	<p>หน่วยดำเนินการ : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : นายธนโชค พงษ์ขวลิต ตำแหน่ง : เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง</p> <p>สถานที่ติดต่อ : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง โทรศัพท์ : ๐๓๘ ๐๒๙๑๘๘๘</p>					
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะตรวจเยี่ยมติดตามการดำเนินงานต่อเนื่อง เพื่อคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบในระยะต่อไป					

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่าจังหวัดระยอง
๒	กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรจังหวัดระยอง
๓	งบประมาณ	๕,๐๔๗,๒๐๐ บาท (ห้าล้านบาทหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดระยองเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ปลูกไม้ผลมากเป็นอันดับ ๓ ของภาคตะวันออก รองมาจากจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด ซึ่งมีพื้นที่ปลูกอยู่ในอำเภอแกลง อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านค่าย อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมา โดยมีพื้นที่ให้ผลผลิตทั้งหมดประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลส่วนใหญ่ของจังหวัดระยอง ประสบปัญหาด้านการผลิต ซึ่งมีการแข่งขันสูงทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ ต้นทุนการผลิต ทำให้เกษตรกรรายย่อยประสบปัญหาในการผลิต โดยเฉพาะผลผลิตคุณภาพไม่ได้มาตรฐานจะไม่สามารถส่งออกได้เนื่องจากมาตรการทางการค้า นอกจากนี้สินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปจังหวัดระยองยังขาดการส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าการเกษตรอีกเป็นจำนวนมาก</p> <p>เกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดระยอง (Yong Smart Farmer) ยังขาดการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพ ประกอบกับสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่เกิดขึ้น ทำให้รูปแบบการตลาดของเกษตรกรและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบวิถีใหม่มากขึ้น</p> <p>ด้วยเหตุนี้ หากเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอาหารปลอดภัย การขอรับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ทราบขั้นตอนการเตรียมความพร้อมแปลง มีการศึกษาดูงานฟาร์มอัจฉริยะเพื่อเปิดทัศนียภาพเกษตรกรจังหวัดระยอง ในการก้าวสู่โลกการเกษตร ๔.๐ มีแปลงต้นแบบเพื่อศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมระบบน้ำอัจฉริยะ จะช่วยให้เกษตรกรเข้าใจในด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมการเกษตรอาหารปลอดภัย มีการควบคุมด้านคุณภาพของไม้ผลที่จะออกสู่ตลาดสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคด้วยระบบตรวจสอบแบบย้อนกลับ (QR Code) มีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ซึ่งเป็นอนาคตภาคการเกษตรของจังหวัดระยอง และมีการส่งเสริมตลาดออนไลน์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งเป็นแหล่งตลาดที่สำคัญที่ช่วยประชาสัมพันธ์ผลไม้จังหวัดระยองให้แก่ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ทำให้มีผลต่อรายได้ของเกษตรกรชาวสวนผลไม้ที่จะมีรายได้ที่สูงขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรและความยั่งยืนของภาคเกษตร</p> <p>ความเร่งด่วน : โครงการฯ ต้องเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน ท่ามกลางกระแสการบริโภคอาหารปลอดภัยได้มาตรฐานของโลกและมาตรการกีดกันทางการค้า เนื่องจากการสร้างความเข้มแข็งและสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกรและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐานความปลอดภัย ตามความต้องการของตลาด ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในการผลิตไม้ผลของจังหวัดระยองที่มีการควบคุมด้านคุณภาพ ส่งผลทำให้ผลไม้ของจังหวัดระยองเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น</p>
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่าให้แก่เกษตรกรจังหวัดระยอง
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	เกษตรกรจังหวัดระยองจำนวน ๑,๑๔๖ ราย
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรจังหวัดระยองที่เข้าร่วมโครงการได้รับการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่า

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๘	ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต : เกษตรกรจังหวัดระยองที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑,๑๔๖ ราย ได้รับการส่งเสริมการเกษตรสร้างมูลค่า ผลลัพธ์ : เกษตรกรจังหวัดระยองสามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการเกษตรสร้างมูลค่า แผนแม่บทที่ ๓ การเกษตร ด้านเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้านเกษตรปลอดภัย ด้านเกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ : พัฒนาคูณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และเพื่อการท่องเที่ยว
๑๐	ระยะเวลา	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – เดือนกันยายน ๒๕๖๗
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	๑. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอาหารให้มีคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน ๗๒๖ ราย เป็นเงิน ๒,๑๔๓,๓๐๐ บาท ๒. สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคด้วยระบบตรวจสอบย้อนกลับ (QR Code) จำนวน ๑๐๐ ราย เป็นเงิน ๓๖๖,๗๐๐ บาท ๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) จำนวน ๘๐ ราย เป็นเงิน ๒๖๖,๐๐๐ บาท ๔. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรจังหวัดระยอง จำนวน ๑๖๐ ราย เป็นเงิน ๔๕๑,๖๐๐ บาท ๕. ส่งเสริมเกษตรกรผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๘๐ ราย เป็นเงิน ๑,๒๑๙,๖๐๐ บาท ๖. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรจังหวัดระยอง จำนวน ๗๒๖ ราย เป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ผู้รับผิดชอบ : นางสาวสุพรรณษา สุขเทศน์ ตำแหน่ง : เกษตรจังหวัดระยอง สถานที่ติดต่อ : ๖๐ ถนนตากสินมหาราช ตำบลท่าประดู่ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๓๘-๖๑๓-๖๙๙ ต่อ ๑๑
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	สำนักงานเกษตรจังหวัดระยองมีการเฝ้าติดตามผลการดำเนินงานของเกษตรกรระหว่างการดำเนินงานโครงการ และหลังดำเนินงานโครงการ

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าปศุสัตว์สู่มาตรฐานเพื่อการแข่งขัน
๒	กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าปศุสัตว์สู่มาตรฐานเพื่อการแข่งขัน
๓	งบประมาณ	๒,๐๘๓,๙๐๐ บาท (สองล้านแปดหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์ และการท่องเที่ยว สำหรับด้านปศุสัตว์มีการเลี้ยงไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง สุกร และโคเนื้อ ซึ่งถือเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญ อีกทั้งจังหวัดระยองยังมุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้า เกษตรให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ ภาคการเกษตรให้เอื้อต่อการผลิตและการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า แต่เนื่องจากปัจจุบัน ปริมาณของผลผลิตด้านปศุสัตว์บางชนิดอาจยังไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งสร้างความไม่มั่นใจแก่นัก ท่องเที่ยว และบางชนิดมีปริมาณไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้าด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่ม ช่องทางในการจำหน่ายให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อส่งเสริมและยกระดับการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัด ระยอง - เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดระยองได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่มีความสะอาด ปลอดภัยจากสารตกค้าง และถูกหลักอนามัย
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	- เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน จำนวน ๑๕๐ ราย - ผู้ประกอบการจำหน่ายเนื้อสัตว์ จำนวน ๕๐ ราย - ประชาชนผู้บริโภคเนื้อสัตว์ จำนวน ๑๐๐ ราย
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน ในกิจกรรมย่อยที่ ๑ ๒ และ ๓ จำนวนกิจกรรมละ ๕๐ ราย รวมเป็นจำนวน ๑๕๐ ราย - เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาเข้าสู่ระบบฟาร์มฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรค และการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ - ตัวอย่างปัสสาวะสัตว์ที่ได้รับการตรวจคัดกรองสารเร่งเนื้อแดงชนิดสัตว์โคจำนวน ๒๐๐ ตัวอย่าง และชนิดสัตว์สุกรจำนวน ๔๐๐ ตัวอย่าง รวมเป็นจำนวน ๖๐๐ ตัวอย่าง - ผู้ประกอบการจำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน ๕๐ ราย - จำนวนสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้รับการตรวจประเมินและให้คำแนะนำ จำนวน ๕๐ แห่ง - จำนวนสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานภายใน ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ จำนวน ๒๐ แห่ง
๘	ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต : เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาเข้าสู่ระบบฟาร์มฟาร์มที่มีระบบการ ป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม สุกร/ โค ได้รับการสุ่มตรวจหาสารเร่งเนื้อแดง ณ โรงฆ่า สัตว์ (ขจส.๒) ก่อนการฆ่าและชำแหละเพื่อจำหน่าย ร้านขายเนื้อสัตว์ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา ร้านขายเนื้อสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐานปศุสัตว์ O.K. ผลลัพธ์ : ปริมาณไก่พื้นเมืองและโคเนื้อที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น โรคระบาดต่าง ๆ ลดลง เกษตรกรมีรายได้ มากขึ้น ได้เนื้อสัตว์ที่สะอาดปลอดภัยจากสารตกค้าง สารตกค้าง ยาปฏิชีวนะตกค้าง และสนับสนุนการ ส่งออกสามารถ ตรวจสอบย้อนกลับได้
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับ ต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทฯ ๓. การเกษตร (เกษตรปลอดภัย) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด ๑. พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมด้าน การเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ตามความต้องการของตลาด ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้เป็นไป

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
		ตามมาตรฐานสากลควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว แผนงาน พัฒนาด้านการเกษตร
๑๐	ระยะเวลา	เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - เดือนกันยายน ๒๕๖๖
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	<p>กิจกรรมที่ ๑ ปรับระบบการเลี้ยงและพัฒนาสายโคเนื้อในจังหวัดระยอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้สร้างอาชีพ การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยง และการตลาดโคเนื้อในจังหวัดระยองแก่เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย - ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิต วัสดุการเกษตร และวัสดุเวชภัณฑ์แก่เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย งบประมาณ ๕๓๕,๖๐๐ บาท <p>กิจกรรมที่ ๒ ปรับระบบการเลี้ยงและพัฒนาสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองจังหวัดระยอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้สร้างอาชีพ การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยง และการตลาดไก่พื้นเมืองจังหวัดระยองแก่เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย - ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิต วัสดุการเกษตร และวัสดุเวชภัณฑ์แก่เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย งบประมาณ ๕๓๑,๑๐๐ บาท <p>กิจกรรมที่ ๓ ตรวจคัดกรองหาสารเร่งเนื้อแดงในปัสสาวะสุกรและโค ณ โรงฆ่าสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับอันตรายและโทษตามกฎหมายหากใช้สารเร่งเนื้อแดง แนวทางการเลี้ยงสัตว์ปลอดสารเร่งเนื้อแดง และการปฏิบัติที่ดีในโรงฆ่าสัตว์ให้มีมาตรฐานแก่เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย - การตรวจคัดกรองเชิงรุกหาสารเร่งเนื้อแดงในปัสสาวะสุกร/โคในโรงฆ่าสัตว์ก่อนทำการฆ่าสัตว์จำนวน ๖๐๐ ตัวอย่าง งบประมาณ ๕๒๑,๑๐๐ บาท <p>กิจกรรมที่ ๔ พัฒนาสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการจำหน่ายเนื้อสัตว์เกี่ยวกับสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่มีมาตรฐานแก่ผู้ประกอบการจำหน่ายเนื้อสัตว์จำนวน ๕๐ ราย - ดำเนินการตรวจและให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ จำนวน ๕๐ แห่ง - พัฒนาสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ให้ผ่านหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์อย่างน้อย ๒๐ แห่ง - ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์จากสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ผ่านการรับรองจากกรมปศุสัตว์แก่ผู้บริโภคอย่างน้อย ๑๐๐ ราย งบประมาณ ๔๙๖,๑๐๐ บาท
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	<p>หน่วยดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : นายเสกสรร แสงศัพท์</p> <p>ตำแหน่ง : นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์</p> <p>สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง ๓๗ ม.๓ ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง</p> <p>หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๓๘-๖๘๖๖๔๔</p>
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยองร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ต้องมีแผนการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานและให้คำปรึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการป้องกันตลิ่งและเพิ่มพื้นที่สีเขียว คลองระบายน้ำสาย ๓ ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
๒. แผนงาน	แผนงานพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	ปรับปรุงตลิ่งเพื่อให้ตลิ่งคลองมีความมั่นคง แข็งแรงและป้องกันการกัดเซาะจากกระแสน้ำพร้อมทั้งเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ริมคลอง
๔. หลักการและเหตุผล	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เป็นพื้นที่ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งรัฐบาลได้มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ การเกษตร โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรม ฯลฯ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีจังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการน้ำ โดยจะมีอ่างเก็บน้ำประแสร์ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ เป็นแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนที่จะบริหารจัดการน้ำไปยังจังหวัดชลบุรี ทั้งด้านการอุปโภค-บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม คลองระบายน้ำสาย ๓ ซึ่งเป็นคลองที่รับน้ำจาก ๓ อ่างหลักในจังหวัดระยอง เป็นคลองขุดลัดเพื่อช่วยในการระบายน้ำจากแม่น้ำระยองและคลองคาลงสู่ทะเล มีความยาวประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร ความกว้างประมาณ ๒๐ เมตร ความลึกประมาณ ๕.๕๐ เมตร โดยมีอาคารประตูระบายน้ำจำนวน ๒ แห่ง เพื่อช่วยในการบริหารจัดการน้ำในคลอง ซึ่งในแต่ละปีจะมีปริมาณมวลน้ำจากแม่น้ำระยองและคลองคาลงจำนวนมากไหลผ่าน คลองระบายน้ำสาย ๓ ส่งผลให้ตลิ่งคลองถูกกระแสน้ำกัดเซาะดินตามแนวลาดตลิ่งคลองเกิดการทรุดตัวพังทลายเป็นหลุมโพรงหลายแห่งตลอดความยาวของตลิ่งคลอง โครงการชลประทานระยองได้นำหินใหญ่มาลงตามลาดตลิ่งคลองเพื่อช่วยป้องกันการกัดเซาะจากกระแสน้ำทุกปี จึงเห็นสมควรต้องดำเนินการปรับปรุงตลิ่งคลองระบายน้ำสาย ๓ ให้มีความมั่นคง แข็งแรง ใช้งานได้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานมากยิ่งขึ้น พร้อมกันนั้นนอกจากปรับปรุงตลิ่งคลองแล้ว จะดำเนินการปรับปรุงพื้นที่บริเวณริมคลอง ให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อให้ประชาชนได้ใช้พักผ่อนหย่อนใจ ใช้ออกกำลังกาย และใช้ทำกิจกรรมต่างๆ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อให้ตลิ่งคลองมีความมั่นคง แข็งแรง ใช้งานได้ยาวนานขึ้น ๒) เพื่อช่วยป้องกันการกัดเซาะจากกระแสน้ำ ๓) ถนนคันคลองมีสภาพแข็งแรงสามารถใช้สัญจรไปมาได้สะดวก ๓) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ริมคลอง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตลิ่งคลองที่มีความมั่นคง แข็งแรง รวมความยาวประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร และพื้นที่บริเวณริมคลองประมาณ ๕ ไร่ ให้ประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียงประมาณ ๘๐๐ คนได้ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ใช้ออกกำลังกาย และใช้ทำกิจกรรมต่างๆ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
๘. กิจกรรมหลัก	ป้องกันการกัดเซาะตลิ่งคลองระบายน้ำสาย ๓ ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ	ก่อสร้างคอนกรีตล้นพนหินใหญ่ตามลาดตลิ่งความยาวรวมประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร ๓๒,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (สามสิบสองล้านบาทถ้วน)

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	นายสุรชัย นานาผล โครงการชลประทานระยอง
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงถนนคันคลองความยาวรวม ประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร ๑๑,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (สิบเอ็ดล้านบาทถ้วน) นายสุรชัย นานาผล โครงการชลประทานระยอง
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงพื้นที่บริเวณริมคลอง พื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ ๗,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (เจ็ดล้านบาทถ้วน) นายสุรชัย นานาผล โครงการชลประทานระยอง
๙ หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานระยอง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๒๔๐ วัน (เดือนมกราคม ๒๕๖๖ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖)
๑๑. งบประมาณ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (output)	ลาดตลิ่งคลองคอนกรีตล้นบนหินใหญ่ความยาวรวม ประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร พร้อมพื้นที่บริเวณริมฝั่งคลอง สำหรับประชาชนทั่วไป ได้ใช้ประโยชน์ประมาณ ๕ ไร่
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑) ตลิ่งคลองมีความมั่นคง แข็งแรง ใช้งานได้ยาวนานมากขึ้น ๒) ถนนคันคลองมีสภาพแข็งแรงสามารถใช้สัญจรไปมาได้สะดวก ๓) ประชาชนมีพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ ใช้ออกกำลังกาย และใช้ทำกิจกรรมต่างๆ

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง
๒	กิจกรรมหลัก	ก่อสร้างก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำฝิ่งซ้าย สถานีสูบน้ำโซน ๔ ตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๓	งบประมาณ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ตามที่รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ และมีการจัดทำแผนพัฒนา รวมถึงนโยบายสำคัญต่างๆ นั้น ประกอบกับตามยุทธศาสตร์จังหวัดระยองในประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรและประมง รวมถึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรมชลประทานในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพลักษณะลุ่มน้ำ</p> <p>อ่างเก็บน้ำประแสร์ เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ โดยมีความจุ ๒๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร และกรมชลประทานได้เพิ่มความจุอีก ๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีความจุรวมทั้งสิ้น ๒๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำช่วยเหลือการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การอุตสาหกรรม และการรักษาระบบนิเวศน์ โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๑๗๕,๐๐๐ ไร่ มีระบบส่งน้ำเป็นคลองส่งน้ำฝิ่งซ้ายยาว ๒๓ กิโลเมตร พื้นที่ ๕๔,๐๐๐ ไร่ และระบบท่อส่งน้ำจากสถานีสูบน้ำฝิ่งขวายาว ๒๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๘๓,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่ส่วนขยายเพิ่มเติมอีก ๓๘,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันพื้นที่โซน ๔ มีลักษณะงานประกอบด้วยอาคารฝายทดน้ำสร้างปิดคลองห้วยและมีสถานีสูบน้ำทำการสูบน้ำจากคลองห้วยที่ได้รับน้ำจากจุดจ่ายน้ำที่ ๓ คลองส่งน้ำฝิ่งซ้าย แล้วส่งน้ำต่อด้วยระบบท่อเข้าพื้นที่ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ในเขตพื้นที่ตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง</p> <p>ปัจจุบันระบบแพร่กระจายน้ำยังไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ทำให้เกษตรกรเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ ผลผลิตตกต่ำและได้รับความเสียหาย ในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรได้มีการร้องขอรับการส่งเสริมและการสนับสนุนจากภาครัฐ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์</p> <p>จึงมีโครงการพัฒนาระบบชลประทาน ในพื้นที่ตำบลกระแสน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ซึ่งพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ผล เช่น ทูเรียน มังคุด เงาะ จำเป็นต้องใช้น้ำจากระบบชลประทาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรดังกล่าว</p> <p>ความเร่งด่วน หากไม่ดำเนินการโครงการจะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในพื้นที่ดังกล่าวขาดแคลนน้ำในการเกษตรทำให้ผลผลิตไม่ได้เท่าที่ควร คุณภาพผลผลิตลดลงเสียหาย เกิดความสูญเสียรายได้และมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงจำเป็นต้องดำเนินการเป็นการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่</p>
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำในการทำสวนผลไม้ช่วงฤดูแล้ง ๒) เพื่อก่อสร้างระบบแพร่กระจาย ให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	ราษฎรในพื้นที่ ตำบลกระแสน ประมาณ ๒๕๐ ครัวเรือน
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ระบบกระจายน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๑ แห่ง
๘	ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต : ก่อสร้างระบบแพร่กระจายน้ำ ๑ แห่ง ผลลัพธ์ : เกษตรกรได้รับน้ำเพียงพอจำนวน ๒,๐๐๐ ไร่
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับ ต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญ	พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และเกษตร
๑๐	ระยะเวลา	๒๔๐ วันตั้งแต่ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๖ - สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๖

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ พร้อมอาคารประกอบ จำนวน ๑ แห่ง
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ ผู้รับผิดชอบ : นายกิตติธัช เทพหัสติน ฦ อยุธยา ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ สถานที่ติดต่อ : ๗๗ ม.๖ ต.ชุมแสง อ.วังจันทร์ จ.ระยอง ๒๑๒๑๐ หมายเลขโทรศัพท์ : ๐ ๓๘๐๑ ๕๑๘๐
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	กรมชลประทานโดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ทำหน้าที่ดูแล บำรุง รักษา และซ่อมแซม

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำภาคการเกษตรจังหวัดระยอง
๒	กิจกรรมหลัก	ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าโซน ๒ ตอน ๔ ตำบลกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๓	งบประมาณ	๕๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ตามที่รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ และมีการจัดทำแผนพัฒนา รวมถึงนโยบายสำคัญต่างๆ นั้น ประกอบกับตามยุทธศาสตร์จังหวัดระยองในประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรและประมง รวมถึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรมชลประทานในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพลักษณะลุ่มน้ำ</p> <p>อ่างเก็บน้ำประแสร์ เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ โดยมีความจุ ๒๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร และกรมชลประทานได้เพิ่มความจุอีก ๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีความจุรวมทั้งสิ้น ๒๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำช่วยเหลือการเกษตร การอุปโภค-บริโภค การอุตสาหกรรม และการรักษาระบบนิเวศน์ โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๑๗๕,๐๐๐ ไร่ มีระบบส่งน้ำเป็นคลองส่งน้ำฝั่งซ้ายยาว ๒๓ กิโลเมตร พื้นที่ ๕๔,๐๐๐ ไร่ และระบบท่อส่งน้ำจากสถานีสูบน้ำฝั่งขวายาว ๒๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๘๓,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่ส่วนขยายเพิ่มเติมอีก ๓๘,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันพื้นที่โซน ๔ มีลักษณะงานประกอบด้วยอาคารฝายทดน้ำสร้างปิดคลองห้วยและมีสถานีสูบน้ำทำการสูบน้ำจากคลองห้วยที่ได้รับน้ำจากจุดจ่ายน้ำที่ ๓ คลองส่งน้ำฝั่งซ้าย แล้วส่งน้ำต่อด้วยระบบท่อเข้าพื้นที่ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ในเขตพื้นที่ตำบลกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง</p> <p>ปัจจุบันระบบแพร่กระจายน้ำยังไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ทำให้เกษตรกรเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ ผลผลิตตกต่ำและได้รับความเสียหาย ในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรได้มีการร้องขอรับการส่งเสริมและการสนับสนุนจากภาครัฐ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์</p> <p>จึงมีโครงการพัฒนาระบบชลประทาน ในพื้นที่ตำบลกระแสบน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ซึ่งพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ผล เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ จำเป็นต้องใช้น้ำจากระบบชลประทาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรดังกล่าว</p> <p>ความเร่งด่วน หากไม่ดำเนินการโครงการจะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในพื้นที่ดังกล่าว ขาดแคลนน้ำในการเกษตรทำให้ผลผลิตไม่ได้เท่าที่ควร คุณภาพผลผลิตลดลงเสียหาย เกิดความสูญเสียรายได้และมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงจำเป็นต้องดำเนินการเป็นการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่</p>
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำของราษฎรในพื้นที่ ๒) เพื่อก่อสร้างระบบส่งน้ำ ให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำประมาณ ๕๐๐ ไร่
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	ราษฎรในพื้นที่ ตำบลกระแสบน ประมาณ ๓๐๐ ครัวเรือน
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ระบบกระจายน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๑ แห่ง
๘	ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต : สถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ผลลัพธ์ : เกษตรกรได้รับน้ำเพียงพอจำนวน ๕๐๐ ไร่
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญ	พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และเกษตร

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑๐	ระยะเวลา	๓๐๐ วันตั้งแต่ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕ - กันยายน พ.ศ.๒๕๖๖
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ก่อสร้างสถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ จำนวน ๑ แห่ง
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ ผู้รับผิดชอบ : นายกิตติธัช เทพหัสดิน ณ อยุธยา ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ สถานที่ติดต่อ : ๗๗ ม.๖ ต.ชุมแสง อ.วังจันทร์ จ.ระยอง ๒๑๒๑๐ หมายเลขโทรศัพท์ : ๐ ๓๘๐๑ ๕๑๘๐
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	กรมชลประทานโดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์ ทำหน้าที่ดูแล บำรุง รักษา และซ่อมแซม

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนอง กวางระยะที่ ๕
๒. แผนงาน	๒. แผนงานพัฒนาด้านการเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำประแสร์ โดยการจ่ายน้ำลงไปเก็บกักในลำน้ำเดิม และแหล่งน้ำเดิม ทำให้เกษตรกรต้องสูบน้ำขึ้นไปใช้อีกต่อ ทำให้สูญเสียน้ำจำนวนมาก ขณะเดียวกันพื้นที่การเกษตรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำไม่สามารถนำน้ำไปใช้ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องก่อสร้างระบบท่อกระจายน้ำโดยท่อเพื่อส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตรให้สามารถรับน้ำได้อย่างทั่วถึง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำ ลดการสูญเสียน้ำ ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีมาตรฐาน เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย</p> <p>ดังนั้นจึงจำเป็นต้องก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำจากสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหนองกวาง เพื่อส่งน้ำเข้าสู่แปลงเพาะปลูกของเกษตรกรให้สมบูรณ์ทั่วถึง และยังสามารถสูบน้ำไปเติมยังแหล่งน้ำสาธารณะที่กระจายอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองเพื่อการเกษตรและการอุปโภค-บริโภคอีกด้วย ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบครอบคลุมทุกมิติการใช้งาน และนำน้ำที่ได้จากลดการสูญเสียผันน้ำช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมจังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรี</p> <p>โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองกวางได้ดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ซึ่งได้รับงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ มาตลอดโดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับงบกลุ่มจังหวัดมาทำให้ก่อสร้างได้ ๘.๔๖๐ กิโลเมตร ซึ่งจะต้องดำเนินการต่ออีกให้ ๐.๙๓๖ กิโลเมตร เพื่อให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์โครงการ</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อปรับปรุงก่อสร้างระบบท่อแพร่กระจาย ให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำประมาณ ๓๐๐ ไร่</p> <p>๒) เพื่อช่วยเหลือการใช้น้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภค - บริโภค</p> <p>๓) เกษตรกรมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้น มีมาตรฐาน</p>
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>ตัวชี้วัด : ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรที่มีการบริหารจัดการน้ำอย่างทั่วถึง</p> <p>เป้าหมาย : พื้นที่การเกษตร ๓๐๐ ไร่</p>
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลวังหว้า อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	<p>ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองกวางระยะที่ ๕</p> <p>งบประมาณ ๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ นายกิตติธัช เทพหัสดิน ณ อยุธยา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์</p>
๙. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาประแสร์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๒๔๐ วัน
๑๑. งบประมาณ	๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (output)	ก่อสร้างระบบแพร่กระจายน้ำ ๑ แห่ง

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรได้รับน้ำเพียงพอส่งผลทำให้คุณภาพผลผลิตได้มาตรฐาน จำนวน ๓๐๐ ไร่
-----------------------------------	---

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
๒. ความสำคัญของโครงการ	<p>สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นอกจากมีภารกิจหลักในการจัดที่ดิน ส.ป.ก. ยังมีอีกหนึ่งพันธกิจในการเพิ่มศักยภาพให้กับพื้นที่เกษตรกรรม คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ได้จัดเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้ว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว เป็นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้สามารถอยู่ในพื้นที่ได้อย่างมีความสุข ซึ่ง ส.ป.ก. ได้มีนโยบายเร่งรัดการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วที่สุด เพื่อให้การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป</p> <p>งานพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร เป็นส่วนหนึ่งของงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่นๆ เนื่องจากทรัพยากรน้ำเป็นปัจจัยหลักในภาคการผลิตทางการเกษตร ทั้งด้านการเพาะปลูกการประมง และการเลี้ยงสัตว์ อีกทั้งยังเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่การเกษตรช่วงน้ำแล้งหรือน้ำท่วมได้อีกด้วย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน</p> <p>๒) เพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีแหล่งน้ำต้นทุนเพียงพอต่อการอุปโภคและการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>๓) เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง</p>
๔. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีแหล่งน้ำในการทำเกษตรเพิ่มมากขึ้น จำนวน ๑ แห่ง
๕. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<p>แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>
๖. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	งานสำรวจ ออกแบบ และประมาณราคางาน
๗. หน่วยดำเนินการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระยอง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี
๙. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. แหล่งงบประมาณ	เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๑๑. ผลผลิต (Output)	พื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ประมาณ ๖๐๐ ไร่
	เกษตรกรได้รับประโยชน์ ประมาณ ๕๐ ครัวเรือน
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑. เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีแหล่งน้ำต้นทุนเพียงพอต่อการอุปโภคและการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น

(Outcome)

๒. สามารถบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้งได้

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในจังหวัดระยอง
๒	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดในอ่างเก็บน้ำจังหวัดระยองโดยชุมชนมีส่วนร่วม
๓	งบประมาณ	๓,๔๑๕,๗๐๐ บาท (สามล้านสี่แสนหนึ่งหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อการค้าบริการโคกสัตว์น้ำของผู้บริโภค ประกอบกับการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดระยองมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวลดลงในช่วงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้เศรษฐกิจในจังหวัดระยองทั้งในภาคการผลิต ภาคการบริการ และภาคการส่งออกไม่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ต่อเนื่องได้ ประชาชนว่างงานมากขึ้น ผลผลิตด้านการประมง มีตลาดรับซื้อน้อยลง แหล่งน้ำมีผลผลิตลดลง เนื่องจากมีชาวประมงเข้าไปทำการประมงมากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องสงวน อนุรักษ์ ปันฟู ควบคุมป้องกันและปราบปราม และบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำพื้นที่จังหวัดระยอง โดยประสานการปฏิบัติกับชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดระยอง จึงจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณของจังหวัดระยอง ในกิจกรรม “โครงการบริหารจัดการแหล่งประมงน้ำจืดจังหวัดระยองโดยชุมชนมีส่วนร่วม” เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ทรัพยากรสัตว์น้ำ จัดหาลูกพันธุ์สัตว์น้ำปล่อยเสริมลงในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสร้างผลผลิตในแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้เกิดความสมดุล โดยการจัดทำแนวเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และเสริมสร้างความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อเป็นการสร้างแหล่งหลบภัยและแหล่งตัวอ่อนของสัตว์น้ำ เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์น้ำ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการอาชีพประมง ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ต่อไป
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับชาวประมงที่ทำการประมงบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำ ๒. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตปริมาณสัตว์น้ำ และเพิ่มความหลากหลายของสัตว์น้ำในอ่างเก็บน้ำให้มากขึ้น
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	กลุ่มชุมชนประมง จำนวน ๘ กลุ่ม บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำประแสร์ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ และอ่างเก็บน้ำคอกกราย จังหวัดระยอง
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ชาวประมงที่ได้รับการอบรมมีความรู้ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐ ๒. จัดทำแนวเขตอนุรักษ์ทรัพยากรประมงน้ำจืดในแหล่งน้ำพร้อมทั้งอาหารธรรมชาติ จำนวน ๘ แหล่ง
๘	ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต : - แหล่งหลบซ่อนสัตว์น้ำเพื่อเป็นแหล่งอาศัยสัตว์น้ำจืด โดยการสร้างกรำ และจัดทำแหล่งอาหารธรรมชาติเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำจืดและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ระบบนิเวศในบริเวณหน้าชุมชน จำนวน ๘ จุด - ปล่อยปลาน้ำจืดประจำถิ่น เช่น ปลาตะเพียนขาว ปลาสวาย ปลาบ้า ปลากดเหลือง และกึ่งก้ามกรามเพิ่มขึ้น - การเฝ้าระวังตรวจติดตามการทำประมงและชาวประมงไม่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายประมง ผลลัพธ์ : ๑. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และพื้นที่อนุรักษ์ ปันฟูทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณอ่างเก็บน้ำ ๒. เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในอ่างเก็บน้ำประแสร์ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลอง

		ใหญ่ และอ่างเก็บน้ำดอกกราย ๓. มีเครือข่ายในการเฝ้าระวังทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำ และมีแหล่งหลบภัย แหล่งวางไข่และแหล่งเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำโดยมีการจัดทำอาหารธรรมชาติ
ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
		๔. ชาวประมงบริเวณรอบอ่างมีความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร เข้าใจมีความรู้ด้านกฎหมายประมงที่เกี่ยวข้อง ๕. ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นอย่างสมดุล รายได้ชาวประมงเพิ่มขึ้น ประชาชนมีอาหารโปรตีนคุณภาพบริโภคมากขึ้น
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญ	พัฒนาผลผลิตการผลิต คุณภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบุคลากรด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว
๑๐	ระยะเวลา	๑ ตุลาคม ๒๕๖๕-๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๑ ให้ความรู้ เสริมสร้างความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจิตอาสาสมัครด้านกฎหมายประมง กิจกรรมที่ ๒ จัดสร้างกรง เพื่อเป็นแหล่งหลบภัยสัตว์น้ำและแหล่งอาศัยสัตว์น้ำวัยอ่อน พร้อมทั้งจัดทำอาหารธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน ๘ จุด กิจกรรมที่ ๓ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำประจำถิ่น - ปลาตะเพียนขาว จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ ตัว เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท - ปลาสวาย จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ตัว เป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท - ปลาบ้า จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท - ปลากดเหลือง จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัว เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท - กุ้งก้ามกราม จำนวน ๙,๐๐๐,๐๐๐ ตัว เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมที่ ๔ ติดตามเฝ้าระวังการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่างเก็บน้ำโดยเรือตรวจการณ์ประมงในอ่างเก็บน้ำประแสร์ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ และอ่างเก็บน้ำดอกกราย จังหวัดระยอง
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ : สำนักงานประมงจังหวัดระยอง ผู้รับผิดชอบ : นายเสรี เรือนหล้า ตำแหน่ง : ประมงจังหวัดระยอง สถานที่ติดต่อ : สำนักงานประมงจังหวัดระยอง หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๓๘-๖๙๔๐๙๔
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	ประสานตัวแทนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในพื้นที่บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำ ทั้ง ๔ อ่าง มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เช่น การสร้างแหล่งหลบภัยของสัตว์น้ำและอาหารธรรมชาติดำเนินการโดยชุมชนประมงในพื้นที่ และร่วมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ โดยการบูรณาการหน่วยงานกรมประมงในจังหวัดระยองเข้ามาดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ

**การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัดระยอง**

ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๑	ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในจังหวัดระยอง
๒	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมเพิ่มผลผลิตปูทะเลบริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดระยอง
๓	งบประมาณ	๒,๒๐๗,๑๐๐ บาท (สองล้านสองแสนเจ็ดพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)
๔	ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>จากนโยบายและแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔ แผนยุทธศาสตร์ที่ ๔ ป้องกัน อนุรักษ์ ปั่นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ทั้งนี้สำนักงานประมงจังหวัดระยอง ได้มีแนวคิดเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันดูแลทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งทะเลและบริเวณป่าชายเลน เพื่ออนุรักษ์ ปั่นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในพื้นที่ โดยพัฒนาศักยภาพกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้ป่าชายเลนในจังหวัดระยอง รวมไปถึงเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำโดยชุมชนเข้ามาส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์ ปั่นฟู และวางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้ทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลนมีใช้อย่างยั่งยืนตลอดไป</p> <p>จังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย มีชายฝั่งทะเลยาว ๑๒๐ กิโลเมตร ตลอดแนวชายฝั่งทะเลของอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลงมีเรือประมงทำการประมง รวม ๓,๔๘๐ ลำ เป็นเรือประมงพาณิชย์ ๘๒๐ ลำ เรือประมงพื้นบ้าน จำนวน ๒,๖๖๐ ลำ มีองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นตลอดแนวชายฝั่ง ๓ อำเภอ รวม ๔๘ องค์กร มีสมาชิก ๒,๐๒๓ คน และมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๘๔๔ ราย มีมูลค่าจากการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔,๒๐๐ ล้านบาท อีกทั้งจังหวัดระยองมีทรัพยากรป่าชายเลนซึ่งเป็นระบบนิเวศที่อยู่ในแนวเชื่อมต่อระหว่างผืนแผ่นดินกับพื้นน้ำทะเล มีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติ ครม. ๓๐,๘๕๒.๑๖ ไร่ เนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพ ๑๐,๑๙๐.๗๓ ไร่ โดยอยู่ในพื้นที่ ๒ อำเภอ ๑๔ ตำบล ได้แก่ อำเภอแกลง และอำเภอเมืองระยอง ซึ่งป่าชายเลนเป็นแหล่งวางไข่แหล่งอาศัยของทรัพยากรสัตว์น้ำและแหล่งเพาะฟักตัวอ่อน โดยเฉพาะปูทะเล ซึ่งเป็นทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีมูลค่าสูง มีแหล่งวางไข่และเลี้ยงตัวอ่อนไขในบริเวณเขตป่าชายเลน ซึ่งในปัจจุบันป่าชายเลนตามธรรมชาติลดลง ส่งผลให้ทรัพยากรปูทะเลลดลง ในปัจจุบันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะการเสื่อมโทรมของป่าชายเลน และมีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองและไม่ถูกวิธี ประกอบกับจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการบริโภคสัตว์น้ำของผู้บริโภค มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวลดลงในช่วงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้เศรษฐกิจในจังหวัดระยองทั้งในภาคการผลิต ภาคการบริการ และภาคการส่งออกไม่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ต่อเนื่องได้ ประชาชนว่างงานมากขึ้น ผลผลิตด้านการประมงลดลง มีตลาดรับซื้อน้อยลง แหล่งน้ำมีผลผลิตลดลง เนื่องจากมีชาวประมงเข้าไปทำการประมงมากขึ้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาจากการประมงที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) สำนักงานประมงจังหวัดระยอง ได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของพื้นที่บริเวณป่าชายเลน จึงเห็นว่าหากได้มีการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในจังหวัดระยอง กิจกรรมเพิ่มผลผลิตปูทะเลบริเวณชายฝั่งจังหวัดระยอง โดยปล่อยพันธุ์ปูทะเลในพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณชายฝั่งจังหวัดระยอง ในพื้นที่อำเภอแกลงและอำเภอเมืองระยอง เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ทรัพยากรสัตว์น้ำ จัดหาอุปกรณ์ปล่อยปูทะเลปล่อยเสริมลงในบริเวณป่าชายเลนเพื่อเพิ่มผลผลิตปูทะเลในแหล่งน้ำธรรมชาติให้เกิดความสมดุล โดยเสริมสร้างความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และการจัดทำแนวเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อสร้างแหล่งหลบภัยและแหล่งเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำ เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนของทรัพยากรปูทะเล ซึ่งเป็นสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับผู้ประกอบการอาชีพประมง และเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ต่อไป</p>

๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตปูทะเลในบริเวณป่าชายเลน และเพิ่มความหลากหลายของสัตว์น้ำในป่าชายเลน ๒. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ๓. เพื่อสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับชาวประมงที่ทำการประมงบริเวณรอบป่าชายเลนและบริเวณ
ที่	หัวข้อ	สาระสำคัญ
๖	กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์	พื้นที่อำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง จำนวน ๑๐ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหนองแพบ กลุ่มตากวน อ่าวประดู่ กลุ่มเก้ายอด กลุ่มหัวบ้าน กลุ่มคลองลาน กลุ่มสุนทรภู่ กลุ่มเนินซ้อ กลุ่มแหลมสน กลุ่มปากน้ำประแสร์และกลุ่มปากน้ำพังราด
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ชาวประมงที่ได้รับการอบรมมีความรู้ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐
๘	ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต :ปล่อยพันธุ์ปูทะเลบริเวณชายฝั่งทะเล ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง บริเวณพื้นที่ บ้านหนองแพบ ตากวนอ่าวประดู่ บ้านเก้ายอด บ้านหัวบ้าน บ้านคลองลาน บ้านสุนทรภู่ บ้านเนินซ้อ บ้านแหลมสน บ้านปากน้ำประแสร์และบ้านปากน้ำพังราด ขนาด Megalopa จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ ระยะเวลา young Grab จำนวน ๖๐,๐๐๐ ตัว และปูทะเล ขนาด ๕ ซม. จำนวน ๕,๐๐๐ ตัว ผลลัพธ์ : ๑. ชาวประมงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และ ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน ๒. ผลผลิตปูทะเล ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง จำนวน ๑๐ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มหนองแพบ กลุ่มตากวนอ่าวประดู่ กลุ่มเก้ายอด กลุ่มหัวบ้าน กลุ่มคลองลาน กลุ่มสุนทรภู่ กลุ่มเนินซ้อ กลุ่มแหลมสน กลุ่มปากน้ำประแสร์และกลุ่มปากน้ำพังราด เพิ่มขึ้น ๓. ชาวประมงบริเวณชายฝั่งทะเลมีความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร เข้าใจมีความรู้ด้านกฎหมายประมงที่เกี่ยวข้อง
๙	ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญ	พัฒนาผลิตภาพการผลิต คุณภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบุคลากรด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว
๑๐	ระยะเวลา	๑ ตุลาคม ๒๕๖๕-๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๑๑	กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	กิจกรรมที่ ๑ ให้ความรู้ เสริมสร้างความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ประชาสัมพันธ์ด้านกฎหมายประมง ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีป่าชายเลนในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลง จำนวน ๑๐ กลุ่ม กิจกรรมที่ ๒ ปล่อยพันธุ์ปูทะเล ขนาด Megalopa จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ระยะเวลา young Grab จำนวน ๖๐,๐๐๐ ตัว และปูทะเล ขนาด ๕ ซม. จำนวน ๕,๐๐๐ ตัว ในพื้นที่ป่าชายเลน ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง บริเวณพื้นที่ บ้านหนองแพบ ตากวนอ่าวประดู่ บ้านเก้ายอด บ้านหัวบ้าน บ้านคลองลาน บ้านสุนทรภู่ บ้านเนินซ้อ บ้านแหลมสน บ้านปากน้ำประแสร์และบ้านปากน้ำพังราด กิจกรรมที่ ๓ ติดตามและประเมินผลโครงการ ปริมาณการจับปูทะเลในพื้นที่หลังปล่อยและรายได้ของชาวประมงจากการทำประมงจับปูทะเล
๑๒	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ : สำนักงานประมงจังหวัดระยอง ผู้รับผิดชอบ : นายเสรี เรือนหล้า ตำแหน่ง : ประมงจังหวัดระยอง สถานที่ติดต่อ : สำนักงานประมงจังหวัดระยอง หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๓๘-๖๙๔๐๙๔
๑๓	วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	มีตัวแทนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และร่วมคิด ร่วมทำ เช่น การกำหนดจุดปล่อยพันธุ์ปูทะเล เพื่อความเหมาะสมของพื้นที่โดยชุมชนประมงในพื้นที่ และมีหน่วยงานกรมประมงในจังหวัดระยองเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกันโดยการบูรณาการการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินโครงการ